

תוכניות להקלת ההגבלות שהטילו מדינות שונות במטרה להתמודד עם מגפת הקורונה

כתיבה: פלורה קוך דבידוביץ', מרב פלג-גבאי, רוני בלנק | אישור: שלי לוי

עריכה לשונית: מערכת דברי הכנסת

תאריך: כ' באייר תש"ף, 14 במאי 2020

מבט משווה

תוכן העניינים

1.....	מבוא ותמצית	1
4.....	1.1 קווים מנחים שפרסמו ארגון הבריאות העולמי והאיחוד האירופי	1
5.....	1.1 ארגון הבריאות העולמי	1.1
6.....	1.2 האיחוד האירופי	1.2
10.....	2. ישראל	2
17.....	3. שווייץ	3
22.....	4. בלגיה	4
25.....	5. צ'כיה	5
29.....	6. נורבגיה	6
34.....	7. אוסטריה	7
38.....	8. דנמרק	8
44.....	9. דרום קוריא	9
48.....	10. גרמניה	10
53.....	11. איסלנד	11
55.....	12. סינגפור	12
58.....	13. ניו זילנד	13
62.....	14. ארצות הברית	14

מבוא ותמצית

מסמך זה נכתב לבקשת יו"ר הוועדה המיוחדת בעניין ההתמודדות עם נגיף הקורונה, חבר הכנסת עפר שלח, והוא עוסק בתוכניות להקלת ההגבלות שהטילו מדינות שונות במטרה להתמודד עם התפשטות מגפת הקורונה. נגיף הקורונה התגלה בדצמבר 2019 בסין והתפשט במהירות למדינות ברחבי העולם. כבר בסוף חודש פברואר העלה ארגון הבריאות העולמי את דירוג הסיכון העולמית להתפשטות הנגיף ואת ההשלכות מכך לרמה גבוהה מאוד, וב-11 במרץ הכריז על התפרצותו כפנדמיה.¹

בסוף חודש פברואר 2020 החלו מדינות בעולם להטיל הגבלות במטרה למנוע את התפשטות הנגיף. חלקן הורו לאזרחיהן לצאת מהבית רק לצרכים חיוניים, ואחרות צמצמו חלקים מהפעילות הכלכלית או הגבילו פעילויות מסוימות.

במהלך חודש אפריל 2020 הצהירו כמה מהמדינות על כוונתן להתחיל בחזרה הדרגתית לשגרה בצל נגיף הקורונה בכפוף להנחיות הריחוק החברתי. ארגון הבריאות העולמי והאיחוד האירופי פרסמו קווים מנחים במטרה לסייע למדינות לתכנן את הקלת ההגבלות שהוטלו בעקבות מגפת הקורונה (ראו [פרק 1](#)), וקראו להקלה איטית ומבוקרת של ההגבלות ולנקיטת הצעדים הדרושים לשמירה על בריאות הציבור. מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי ציין כי תהליך הקלת ההגבלות הוא מורכב וקשה וטומן בחובו אתגרים,² ובהזדמנות אחרת קרא למדינות להתאחד במאמץ למיגור הנגיף שכן "הרע עוד לפנינו", לדבריו.³

במסמך זה נעסוק בתוכניות להקלת ההגבלות שפרסמו 12 המדינות האלה: **שווייץ, בלגיה, צ'כיה, נורבגיה, אוסטריה, דנמרק, דרום קוריאה, גרמניה, איסלנד, סינגפור, ניו זילנד וארה"ב (ברמה הפדרלית)**. הבחירה במדינות אלה נבעה מתוך רצון להציג מדינות מיבשות שונות, הנבדלות ביניהן בהיקף האוכלוסייה, בהיקף התחלואה ובשיעור התמותה, ובלבד שיש גישה לפרסומים רשמיים בשפה האנגלית שהן מפרסמות ברבים. נדגיש כי מידת הפירוט באשר לתוכניות הננקטות שונה בכל מדינה ומדינה ולא בכל המדינות ניתן לקבוע אם המידע המפורסם אכן מקיף את כלל הצעדים הננקטים.

תוכנית ההקלות של כל מדינה נגזרת מההגבלות שהטילה. כך, למשל, מדינות רבות אסרו את פתיחתן של מסעדות, ואילו בנורבגיה הותר למסעדות להמשיך לפעול בשמירה על כללי ריחוק חברתי כבר מראשית הטלת ההגבלות, ולכן בתוכנית ההקלות אין שינוי בנושא זה. על כן לגבי כל אחת מהמדינות יש לבחון את תוכנית ההקלות ביחס להגבלות שהטילה ולשם כך נציג תחילה את ההגבלות שהוטלו עקב התפשטות הנגיף.

בנוגע לתוכנית ההקלות של כל מדינה ביקשנו ללמוד מהו אופי התוכנית שעליה הכריזה המדינה: האם פורסמו **שלבם מובנים** על פי מועדים שנקבעו ופורסמו מראש, לצד פירוט ההקלות בכל שלב? (שווייץ, בלגיה, צ'כיה, נורבגיה, אוסטריה, דנמרק ודרום קוריאה); **האם**

¹ World Health Organization, [WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020](#), March 11th 2020, accessed: May 14th 2020.

² World Health Organization, [COVID-19 virtual press conference](#), April 20th 2020, accessed: April 21st 2020.

³ שם.

פורסמו הקלות ללא שלבים מובנים אלא תאריכים שבהם יותרו פעולות מסוימות? (גרמניה, איסלנד וסינגפור), או שמא מדובר **בהכרזה על רמות חירום בהתאם לחקיקה ייעודית להתמודדות עם מגפה שממנה נגזרות ההגבלות וההקלות** (ניו זילנד). יש לציין כי המידע המוצג במסמך זה באשר לארה"ב נוגע להנחיות הפדרליות שמטרתן לאפשר למושלי המדינות לנקוט גישה מדורגת ותלת-שלבית להשבת החיים הכלכליים למסלולם על פי שיקול דעתם ובהתאם למצב בכל מדינה.

נוסף על כך, ביקשנו לבחון אם פורסמו **מדדים** ברורים שלפיהם מתקבלות החלטות על הקלת ההגבלות, על התקדמות בשלבי ההקלה או לחלופין על הטלה מחדשת של ההגבלות. כפי שיוצג במסמך, מצאנו **פרמטרים אלה בשמונה מ-12 מדינות** (שווייץ, בלגיה, נורבגיה, דנמרק, ניו זילנד, ארה"ב, גרמניה ודרום קוריאה). עם זאת, רק דרום קוריאה פרסמה מדד כמותי ובגרמניה פורסם מדד אזורי שלפיו יוחלט על הטלת הגבלות ברובע או בעיר מסוימים (אם מספר המקרים החדשים לכל 100,000 נפש יעלה על 50 מקרים במשך שבעה ימים באזור). בדנמרק צוין שנשקל ביצוע הקלות דיפרנציאליות באזורים שונים במדינה, אולם לא צוין המדד הכמותי לכך.

נדגיש כי כמו בצעדי ההתמודדות עם נגיף הקורונה, גם בנושא ההקלות חלים שינויים מהירים ומתמידים תוך כדי תנועה, ונראה כי המדינות מנסות לאזן בין הרצון להחזיר את המשק לשגרה בצל הקורונה לבין השאיפה למנוע עלייה ניכרת בהיקף התחלואה. כפי שיוצג בהמשך, יש מדינות שלאחר פרסום התוכנית הכניסו בה שינויים והקדימו חלק מהצעדים שתוכננו לשלב מסוים לשלב מוקדם יותר (שווייץ), אחרות פרסמו תחילה את השלב הראשון בלבד ורק לאחר יישומו ובחינת השפעותיו פרסמו את השלבים הבאים (דנמרק, נורבגיה). יש לציין כי יש מדינות שלאחר יישום ההקלות דיווחו על התפרצויות מקומיות שיש לשים אליהן לב, בין שהתרחשו באזור מסוים (גרמניה) ובין שהתרחשו בתחום פעילות מסוים בעיר מסוימת (חיי הלילה בבירת דרום קוריאה).

כאמור, לגבי כל מדינה יוצגו ההגבלות ותוכנית ההקלות. לשם הנוחות בתחילת כל פרק הצגנו בקצרה (בתוך תיבת טקסט) את מאפייני התוכנית שפרסמה כל מדינה. להלן כמה מהמצאים בנוגע לתחומים מסוימים (לא בכל המדינות מצאנו מידע על כל התחומים).

נדגיש כי המידע המוצג במסמך זה נכון למועד כתיבתו.

פעילות אלקטיבית (לא דחופה) בבתי החולים – כפי שעולה מהמסמך, בחלק מהמדינות שבדקנו נעשתה חזרה הדרגתית של הפעילות האלקטיבית, והמדינות מדגישות שהחזרה מותנית בשמירת יכולות בתי החולים לטפל בהתפרצות קורונה. כמה ממדינות אלה החזירו פעילות זו כבר בשלב ההקלות הראשון (בלגיה, שווייץ, ארה"ב). בחלק מהמדינות טרם הוחזרו שירותים אלה (איסלנד) ובמדינה אחת צוין כי אפשר להגדיל בהדרגה את שיעור הפעילות האלקטיבית בכלל פעילות בתי החולים (גרמניה). ישראל השיבה פעילות זו באופן חלקי (50%–60%) ב-26 באפריל.

מערכת החינוך – בכל המדינות החלה חזרה הדרגתית של מערכת החינוך, אם כי מדינות שונות בחרו להחזיר תחילה קבוצות גיל שונות של תלמידים, כפי שיפורט במסמך. **זמן קצר**

לפני השלמת המסמך, ב-14 במאי, אישרה ממשלת ישראל את מתווה פתיחת מערכת החינוך, ולפיו מ-17 במאי ואילך תתאפשר הרחבה של פתיחת מערכת החינוך באופן מלא ובהקפדה על הנחיות שנקבעו, למעט באזורים שהם מוקד תחלואה.⁴

מספרות ומכוני קוסמטיקה – ברוב המדינות שבדקנו ההגבלות על הפעילות בתחומים אלו הוסרו, חלקן כבר בשלב הראשון של ההקלות (שווייץ, גרמניה, איסלנד, נורבגיה, אוסטריה, דנמרק) ובחלקן (צ'כיה, בלגיה) רק בשלב השני או השלישי, המתוכנן לאמצע חודש מאי. ישראל התיירה את פתיחת העסקים האמורים מ-25 באפריל ואילך, תוך קביעת התנאים לכך.

קרקועים – בחלק מהמדינות ההגבלות על אומני קרקועים הוסרו בשלב הראשון (לדוגמה, בשווייץ – כבר בסוף חודש אפריל, ובאיסלנד – במאי), ולעומתן יש מדינות שדחו זאת לשלב האחרון (לדוגמה, צ'כיה מתכננת לפתוח עסקים אלה בסוף חודש מאי).

מוזיאונים – בחלק מהמדינות חזרו מוזיאונים לפעילות כבר בשלב הראשון של הסרת ההגבלות (איסלנד – בתחילת מאי) או בשלב השני (גרמניה, לדוגמה, פתחה את המוזיאונים בסוף אפריל, שווייץ הקדימה את הפתיחה מיוני למאי, דרום קוריה פתחה בתחילת מאי ובלגיה אמורה לפתוח באמצע מאי). בצ'כיה הותרה פתיחתם בשלב השלישי (אמצע מאי), וכך גם בדנמרק (מתוכנן ל-8 ביוני). אוסטריה אסרה את פתיחתם של המוזיאונים הלאומיים עד סוף יוני, אך התיירה את פתיחתם של מתחמי תרבות ואומנות בשלב ההקלות השני, שיושם בתחילת חודש מאי. לפי מתווה ההקלות בישראל, המוזיאונים צפויים להיפתח ב-17 במאי.

תיאטרון – בחלק מהמדינות הפעלת התיאטראות מתאפשרת בשלב השני (לדוגמה, ניו זילנד וצ'כיה – מאמצע חודש מאי ובהגבלה של גודל הקהל) או בשלב השלישי (שווייץ ודנמרק – בחודש יוני). בחלק מהמדינות צוין כי תיאטראות ובתי קולנוע ייפתחו בעתיד אך לא צוין תאריך (דרום קוריה). בישראל צפוי שפתיחת התיאטראות תחלב-14 ביוני.

חופים ופארקים – יש מדינות שהודיעו על פתיחת פארקים בשלב הראשון של ההקלות (למשל, אוסטריה אפשרה ביקור בפארקים הפדרליים כבר באפריל ודרום קוריה – בתחילת מאי). בלגיה פתחה את הגנים הבוטניים עוד לפני יישום תוכנית ההקלות המסודרת, ובמקביל הודיעה כי פתיחת אטרקציות תישקל רק בשלב השלישי, המתוכנן ל-8 ביוני לכל המוקדם. בישראל עדיין קיים איסור על יציאה לפארקים, אך מ-4 במאי מותר לבקר בשמורות טבע, בגנים לאומיים ובאתרי מורשת בהתאם להגבלות שנקבעו. בכל הקשור לחופי הרחצה, זמן קצר לפני השלמת המסמך ב-14 במאי, הודיע שר הפנים כי חופי הרחצה ייפתחו ביום רביעי 20 במאי.

חדרי כושר – יש מדינות שבהן חדרי כושר נפתחו בשלב הראשון (דרום קוריה – בתחילת מאי) ובאחרות הקלות אלו נכללו במסגרת השלב השני (צ'כיה – בסוף חודש אפריל, ואוסטריה – בתחילת מאי). במדינות אחרות הם נשארו סגורים עד היום (נורבגיה, איסלנד, ניו זילנד). חדרי הכושר בישראל נפתחו ב-7 במאי ובריכות השחייה עתידות להיפתח ב-31 במאי.

⁴ משרד ראש הממשלה, הודעות דוברות, [ראש המשלה נתניהו אישר את מתווה פתיחת מערכת החינוך](#), 14 במאי 2020.

אצטדיונים – שלוש מהמדינות שסקרנו פרסמו הוראות בנוגע לאיצטדיונים ושלשתן מתכננות לפתוח אצטדיונים בשלב האחרון של הסרת ההגבלות (בדרום קוריאה לא נקבע תאריך ובשווייץ ובגרמניה – בסוף אוגוסט). בכמה מדינות צוין שליגה מסוימת תחזור לפעילות בשלב האחרון של ההקלות (לדוגמה, ליגת הכדורגל בנורבגיה – באמצע יוני). לפי המתווה בישראל, פעילות ספורט תחרותי וימי ליחידים הותרה מ-4 במאי, ועונת הכדורגל תחודש ב-30 במאי.

מסעדות – יש מדינות שאפשרו פתיחה של מסעדות בשמירה על כללי הריחוק החברתי לאורך כל תקופת הסגר (נורבגיה, איסלנד). שווייץ הפסיקה את פעילותן במסגרת ההגבלות והקדימה את הפתיחה מיוני למאי, ודנמרק ואוסטריה מאפשרות מאז אמצע מאי פתיחה של המסעדות עם הושבת הסועדים, בכפוף לתנאי ריחוק חברתי (באוסטריה הפתיחה עד השעה 23:00 בלילה). צ'כיה התירה את הפעלתן של מסעדות באמצע חודש מאי, אך עם הושבה בחצר בלבד, ותאפשר את פתיחתן המלאה רק בשלב הרביעי והאחרון ב-25 במאי. בלגיה תשקול פתיחה הדרגתית של המסעדות לקראת השלב השלישי והאחרון, בתחילת יוני. בישראל בתי אוכל רשאים כיום למכור מזון לצריכה מחוץ לבית האוכל, בשירות משלוחים או באיסוף עצמי, ולפי המתווה פעילות המסעדות, כולל הושבה, תתחדש ב-31 במאי או ב-14 ביוני.

ברים – יש מדינות שהחלו לפתוח ברים בשלב מוקדם, לדוגמה דרום קוריאה – בתחילת מאי, וארה"ב כללה אותם במסגרת השלב השני של ההקלות המוצעות למדינות. יש מדינות שצינו כי יעשו זאת בשלב מאוחר (נורבגיה – בשלב השלישי, החל מיוני; דנמרק – בשלב הרביעי, בתחילת אוגוסט). לעומת זאת, יש מדינות שבהן טרם פורסם תאריך יעד לפתיחה מחודשת של הברים (איסלנד). באוסטריה צוין כי הברים יישארו סגורים עד להודעה חדשה אלא אם כן יש ביכולתם להקפיד על תנאי הושבה של מסעדות ואז יוכלו להיפתח במסגרת השלב השני של ההקלות. נכון להיום הברים והפאבים בישראל סגורים, ובמתווה הקיים אין לכך התייחסות.

אירועים המוניים – באוסטריה, בגרמניה ובדנמרק אירועים אלה יותרו לאחר 31 באוגוסט, ובלגיה ציינה כי רק לאחר מועד זה תישקל עריכתם של אירועים כאלה. בארה"ב נכתב בתוכנית כי גם בשלב השלישי והאחרון של ההקלות יש לשקול לצמצם שהות במקומות הומי אדם. בישראל תיבחן אפשרות להתקלות ללא הגבלה מ-14 ביוני ואילך.

כפי שיוצג במסמך זה, המדינות נבדלות ביניהן הן בהגבלות שהטילו והן בקצב הקלתן, ולרוב לא מצאנו הסבר לכך שמדינה אחת כללה פעילות מסוימת כבר בשלב הראשון של ההקלות ואילו מדינה אחרת כללה אותה רק בשלב מאוחר יותר. מכיוון שכל המדינות מתמודדות עם מגפה חדשה בתנאי אי-ודאות גדולים, נראה כי הקלת ההגבלות נעשית במסגרת תהליך של ניסוי וטעייה שלא ניתן להעריך בשלב זה את תוצאותיו.

1. קווים מנחים שפרסמו ארגון הבריאות העולמי והאיחוד האירופי

בחלק זה נציג את הקווים המנחים שפרסמו ארגון הבריאות העולמי והאיחוד האירופי במטרה לסייע למדינות לתכנן את הקלת ההגבלות שהוטלו בעקבות התפשטות נגיף

הקורונה. לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי (WHO), עד 13 במאי 2020 **אובחנו בעולם 4,139,794 חולים בנגיף הקורונה (שיעור תחלואה מאובחן של 0.05%), ומהם נפטרו 285,328 (כ-6.9% מהמאובחנים).**⁵

1.1 ארגון הבריאות העולמי

בתדרוך לעיתונאים שהתקיים ב-13 אפריל 2020, בתקופה שבה מדינות שונות הצהירו על כוונתן להתחיל להקל את ההגבלות שהטילו למניעת התפשטות המגפה, התריע מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי כי **הסרת ההגבלות צריכה להיעשות באיטיות ותחת בקרה, תוך נקיטת הצעדים הדרושים לשמירה על בריאות הציבור.** מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי הציג שישה קווים מנחים שעל המדינות השוקלות להקל את ההגבלות להביא בחשבון:⁶

1. ההדבקה בנגיף תחת שליטה;
2. מערכת הבריאות מסוגלת לאתר, לבדוק, לבודד ולטפל בכל חולה ולאתר כל מגע של אותו חולה;
3. צמצום סיכוני ההתפרצות במוסדות מיוחדים, כגון מוסדות בריאות ובתי אבות;
4. נקיטת צעדים מונעי הדבקה במקומות העבודה, בבתי הספר ובמקומות חיוניים אחרים;
5. יכולת לנהל את סיכוני ההדבקה שמקורם בחו"ל;
6. הסברה והעצמה של הציבור כדי לסייע לתושבים להסתגל לשגרת החיים החדשה.

במסיבת עיתונאים שערך ארגון הבריאות העולמי ב-20 באפריל 2020 הדגיש מנכ"ל הארגון כי הקלת ההגבלות שהוטלו בעקבות התפרצות הנגיף אינה מסמנת את סופה של המגפה אף לא באחת מהמדינות, והדבר מצריך מאמץ מתמשך של אזרחים, קהילות וממשלות. לדבריו, פעולות של סגר עשויות להועיל בצמצום התפשטות הנגיף, אך על המדינות להבטיח כי הן מסוגלות לאתר, לבדוק, לבודד ולטפל בכל מקרה של מחלה ולאתר כל מגע של חולה. **מנכ"ל הארגון קרא למדינות להתאחד במאמץ למיגור הנגיף שכן "הרע עוד לפנינו", לדבריו.**⁷

לצד הדגשת הצורך בביצוע בדיקות נרחבות, עסק הארגון גם בסוגיית הבדיקות הסרולוגיות לזיהוי נוכחות הנגיף בהתבסס על נוגדנים שפיתח הגוף. על רקע הצהרתן של כמה מדינות שזיהוי נוגדנים לנגיף הקורונה בדמם של המחלימים מהמחלה ישמש

⁵ World Health Organization, Coronavirus disease (COVID-19) Pandemic, [Coronavirus disease \(COVID-19\) outbreak situation](#), accessed: May 13th 2020.

⁶ World Health Organization, [WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19](#), April 13th 2020, accessed on April 19th 2020.

⁷ World Health Organization, [COVID-19 virtual press conference](#) – 20 April 2020, accessed: April 21st 2020.

בסיס למתן "תעודת חסינות" (immunity passport) לאותם מחלימים, על סמך ההנחה שהם חסינים מפני הדבקה חזרת בנגיף, ערך ארגון הבריאות העולמי תדריך מדעי ב-24 באפריל 2020, ובו התייחס לנושא זה. בתדריך צוין כי מחקרים הנעשים על ידי הארגון אומנם מצביעים על התפתחות של נוגדנים בעקבות החלמה מהנגיף, אולם בשלב זה העדויות אינן מספיקות לקבוע שנוצרת חסינות ודאית. לדברי הארגון, השימוש בתעודות חסינות מהסוג המוצע עלול להגביר את הסיכון להדבקה מתמשכת.⁸ יומיים לאחר מכן ציין ארגון הבריאות העולמי בדף הטוויטר הרשמי שלו כי בעקבות תחושת דאגה בקרב הקוראים מהנאמר בתדריך, הארגון מבהיר כי הוא מצפה שמי שנדבק בנגיף הקורונה יפתח תגובת נוגדנים (Antibody response) שתספק מידה מסוימת של הגנה, אם כי משכה עדיין אינו ידוע.⁹

ב-11 במאי 2020, לאחר שמדינות שונות הקלו את ההגבלות שהוטלו, ציין מנכ"ל הארגון בתדריך לעיתונאים כי הסרת הגבלות איטית ויציבה היא המפתח הן להאצת הכלכלה והן לקיום היכולת לבצע ניטור מתמיד של התפשטות הנגיף, כך שיהיה אפשר להפעיל אמצעי בקרה בעת הצורך. **הארגון חידד את שלוש השאלות שיכולות לסייע למדינות להחליט אם אפשר להקל בהדרגה את ההגבלות שהוטלו:**

- האם ההתפרצות בשליטה?
- האם מערכת הבריאות מסוגלת להתמודד עם עלייה בהיקף התחלואה שתיתכן בשל הסרת חלק מההגבלות?
- האם מערכת הניטור מסוגלת לזהות ולנהל את מקרי התחלואה ואת המגעים של החולים, והאם יש באפשרותה לזהות מוקדי התפרצות חדשים?

עוד ציין מנכ"ל הארגון כי גם בהינתן תשובות חיוביות לכל השאלות האמורות, תהליך הקלת ההגבלות הוא מורכב וקשה, וטומן בחובו אתגרים רבים. בהקשר זה התייחס מנכ"ל הארגון להחלטה של דרום קוריאה לשוב ולסגור את הברים והמועדונים בשל גילוי חולה שהיה במגע עם מבליים רבים וכן לגרמניה, שדיווחה על עלייה בהיקף החולים לאחר הקלת ההגבלות, וציין כי מהלכים אלו היו אפשריים הודות למערכת הניטור והתגובה שמדינות אלה מפעילות.¹⁰

1.2 האיחוד האירופי

הנציבות האירופית (European Commission) והמועצה האירופית (European Council) פרסמו ב-15 באפריל 2020 [מפת דרכים אירופית להסרת הגבלות שהוטלו בשל התפשטות נגיף הקורונה](#) (The joint European Roadmap towards lifting COVID-19 containment measures). במפת הדרכים נכתב כי התנאים להסרה ההדרגתית של

⁸ World Health Organization, "[Immunity Passports](#)" in the context of COVID-19, April 24th 2020, accessed: April 17th 2020.

⁹ Twitter, [World Health Organization \(WHO\)](#), April 26th 2020, retrieved: April 27th 2020.

¹⁰ World Health Organization, [COVID-19 Virtual Press Conference – 11 May 2020](#), accessed: May 13th 2020.

ההגבלות תלויים במשתנים שונים ובהתפתחויות לאורך זמן, ובעיקר באופן התפשטות הנגיף באזורים שונים, בהתפתחות חיסון בקרב האוכלוסייה הכללית כנגד הנגיף ומשכו ובאופן השפעה של המחלה הנגרמת על ידי הנגיף על קבוצות גיל שונות.¹¹

על פי מפת הדרכים, אלה שלוש קבוצות הקריטריונים שיש לשקול לשם קבלת החלטה אם הגיע הזמן להקל את ההגבלות שהוטלו:

1. **נתונים אפידמיולוגיים** המעידים על ירידה משמעותית בהתפשטות הנגיף ועל התייצבותה של הירידה לאורך זמן ממושך. לדוגמה, ירידה משמעותית במספר ההדבקות, האשפוזים או החולים המאושפזים בטיפול נמרץ. נציין כי במסמך האמור לא הוגדר מה תיחשב ירידה "משמעותית" ומהו "זמן ממושך";
2. **קיבולת מספקת של מערכת הבריאות** הבאה לידי ביטוי, בין היתר, בשיעור התפוסה ביחידות טיפול נמרץ, במספר מיטות האשפוז, במלאי הציוד הנדרש, בנגישות לטיפול בקרב קבוצות אוכלוסייה פגיעות ועוד. מדדים אלה מאפשרים להעריך את יכולתה של המערכת להתמודד עם גידול עתידי במספר החולים. עוד צוין כי במקביל להיערכות בתי החולים לטיפול בחולים בנגיף הקורונה, נדרשת המערכת להיערך גם לגידול הצפוי בהיקף ההליכים האלקטיביים שנדחו לאור התפשטות הנגיף;
3. **יכולת ניטור מספקת** המאפשרת ביצוע בדיקות בהיקף רחב (שלא צוין מהו) לצורך איתור וניטור של התפשטות הנגיף, לצד איתור המגעים לצורך בידוד חולים במקרים של התפשטות המחלה. נוסף על כך צוין כי היכולת לאתר נוגדנים בקרב חולים שהחלימו מהמחלה תספק בעתיד מידע משלים על שיעור המחלימים ועל מי שפיתחו חיסון עצמי. הארגון הדגיש שבהיעדר חיסון כנגד הנגיף, יכולת בדיקה בהיקף נרחב שתספק תוצאות מהימנות ומהירות היא המפתח להתמודדות עם המגפה, והיא תנאי מקדים להסרה של הגבלת הריחוק החברתי.

במסמך האמור נכתב עוד כי ניהול הצעדים להסרת ההגבלות שהטילו המדינות מצריך שורה של אמצעים משלימים, ובהם **איסוף נתונים ופיתוח מערכת לאיסוף נתונים ודיווח; יצירת מערכת לאיתור והתרעה באמצעים דיגיטליים** (כגון יישומונים ייעודיים להתקנה במכשירי טלפון ניידים), תוך הקפדה על פרטיות המשתמשים בהם; **שיפור היכולת לבצע בדיקות מעבדה והרמוניזציה של המתודולוגיות לביצוע הבדיקות; הגדלת הקיבולת של מערכת הבריאות ואיתנותה; קיום שיתוף פעולה בין מדינות האיחוד להבטחת אספקה הולמת של אמצעי מיגון, ציוד רפואי ותרופות; פיתוח של חיסון וטיפולים יעילים כנגד מחלת נגיף הקורונה.**

¹¹ המסמך האמור נכתב בין היתר על סמך הניסיון המצטבר של המרכז האירופי למניעת מחלות ובקרה (European Centre for Disease Prevention and Control) ושל הפאנל המייעץ לנציבות האירופית לעניין נגיף הקורונה (Advisory Panel on COVID-19), על סמך ניסיון של כמה מדינות החברות בארגון להתמודדות עם הנגיף ועל בסיס הנחיות ארגון הבריאות העולמי. לפי האמור במסמך, ההמלצות בו מבוססות על המידע שהיה ברשותן במועד כתיבתן, ויש לבחון אותן שוב כשיתעדכנו הנתונים.

במסמך מפרטת נציבות האיחוד האירופי המלצות שפותחו על סמך ההמלצות המדעיות של המרכז האירופי למניעת מחלות ולבקרה (ה-ECDC) ושל פאנל הייעוץ לעניין ההתמודדות עם נגיף הקורונה (Advisory Panel on COVID-19) לעניין אופן ההסרה ההדרגתי של ההגבלות שהוטלו:

1. **הפעולות שיינקטו יהיו הדרגתיות וינתן פרק זמן מספק (sufficient) של כחודש בין הצעדים השונים**, כיוון שניתן למדוד את השלכות הצעדים רק כעבור זמן.

2. **המרת הצעדים הכוללניים בצעדים ממוקדים** שיאפשרו לאוכלוסייה לחזור לשגרה בהדרגה, תוך המשך ההגנה על הציבור מפני הנגיף. כך, למשל, יש להמשיך ולהגן על האוכלוסייה המבוגרת ועל אוכלוסיית החולים הכרוניים; להקפיד על בידודם של חולים מאומתים בנגיף הקורונה ושל מי שמופיעים אצלם תסמינים קלים של המחלה; לבצע חיטוי תדיר של תחבורה ציבורית, חנויות ומקומות עבודה במקום מניעת השימוש בהם וההגעה אליהם; החלפת מצבי חירום כוללניים בצעדי התערבות ממוקדים יותר.

3. **התחלת ההקלות באופן מקומי והרחבתן לאזורים גיאוגרפיים גדולים יותר**, בהתאמה למאפיינים המקומיים של המדינות השונות. הדבר יאפשר פעולה יעילה יותר המותאמת לתנאים המקומיים, ונקיטה מחודשת של הגבלות במקרה של עלייה בשיעור החולים.

4. **הדרגתיות בפתיחת הגבולות הפנימיים והחיצוניים**: הגבולות הפנימיים ייפתחו באופן מתואם בין המדינות ואילו הגבולות החיצוניים של האיחוד האירופי ייפתחו בשלב מאוחר יותר תוך בחינת התנאים מחוץ לגבולותיו.

5. **אתחול מדורג של הפעילות הכלכלית** כדי להבטיח את היכולת של העסקים והרשויות להסתגל לפעילות הגוברת באופן בטוח. במסגרת זו לא תושב לעבודה כל אוכלוסיית העובדים בעת ובעונה אחת, ותחילה יחזרו עובדי המגזרים החיוניים לפעילות כלכלית (כגון תחבורה). בהינתן כללי הריחוק החברתי, יש להמשיך ולעודד עבודה מרחוק ולאכוף במקומות העבודה את כללי הבטיחות שהוטלו בשל המגפה.

6. **התרה הדרגתית של התכנסויות** לפי סדר העדיפויות הזה: **בתי ספר ואוניברסיטאות** בהקפדה על ניקיון, למידה בכיתות קטנות, הסתמכות רבה יותר על למידה מקוונת וכו'; **פעילות מסחר (קמעונאית)** הדרגתית (למשל, הקפדה על מספר מרבי של נוכחים); **פעילות חברתית** (מסעדות, בתי קפה וכו') הדרגתית (כגון, שעות פתיחה מוגבלות, הגבלת מספר הנוכחים המרבי וכו'); **התכנסויות המוניות** (הופעות, פסטיבלים וכו'). באשר להתרת השימוש באמצעי תחבורה, מוצע לאפשר תחילה את השימוש באמצעי תחבורה אישיים (כגון רכבים פרטיים) ואילו השבת התחבורה הציבורית לפעולה תיעשה בד בבד עם נקיטת אמצעי מניעה כגון הגבלת מספר הנוסעים, תדירות גבוהה יותר של התחבורה, מיגון אישי של הנהגים ו/או של הנוסעים, הצבת עמדות חיטוי בתחנות ובתוך כלי הרכב הציבוריים.

7. **הקפדה על המשך המאמצים למניעת התפשטות הנגיף**, בין היתר באמצעות פעילות הסברה המדגישה את חשיבות ההקפדה על כללי ההיגיינה שנקבעו; המשך הריחוק החברתי; עדכון הציבור בנתונים הנוגעים למצב הקיים כדי להגביר את תחושת האחריות האישית למניעת העברת הנגיף; יש לשקול שימוש במסכות לא-רפואיות במרחב הציבורי (non-medical facemasks) כאמצעי משלים לריחוק החברתי וליתר הצעדים למניעת ההדבקה, בייחוד בעת שהות במקומות סגורים של התקהלות, כמו מרכזי קניות ותחבורה ציבורית.

8. **ניטור מתמיד של הצעדים הננקטים ומוכנות להשבת ההגבלות המחמירות יותר במידת הצורך, במקרה של עלייה משמעותית (שלא צוין מהי) בשיעורי ההדבקה וההתפשטות במדינות האזור. לפי המסמך האמור, קבלת ההחלטות על השבת ההגבלות המחמירות יותר תתבסס על תוכנית רשמית ועל שימוש בקריטריונים ברורים, אך קריטריונים אלו לא פורטו במסמך האמור.** מוכנות המדינה למצב של השבת ההגבלות תכלול, בין היתר, את חיזוקה של מערכת הבריאות לקראת התמודדות עם נחשולי הדבקה עתידיים. עוד צוין, כי המרכז האירופי למניעת המחלות ובקרתן (ה-ECDC) יגבש המלצות בכל הנוגע להטלת סגרים (lockdowns) בהמשך.¹²

ב-13 במאי 2020 פרסמה הנציבות האירופית גם מסמך לעניין גישה מדורגת ומתואמת להשבת חופש התנועה בין מדינות האיחוד האירופי ([Towards a phased and coordinated approach for restoring freedom of movement and lifting internal border controls](#)), שמטרתו לקרוא למדינות החברות באיחוד לקחת חלק בתהליך הפתיחה המחודשת של מעברי הגבול בין מדינות האיחוד. לפי האמור במסמך, תהליך הקלת ההגבלות הללו הוא תהליך מדורג, והשיקול העיקרי הוא שמירה על חייהם ובריאותם של האזרחים. כמו כן, פורסם מסמך הנציבות האירופית לעניין תיירות ותחבורה בשנת 2020 ובעתיד ([Communication from the Commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Tourism and Transport in 2020 and beyond](#)), ובו מתווה המיועד לאפשר לכל מדינות האיחוד לקיים עונת תיירות הדרגתית ובטוחה בקיץ ובחורף 2020 ובעתיד, על סמך תיאום בין המדינות ועל פי אמות מידה ברורות.

בפרק הבא נציג את ההגבלות שהטילה ישראל ואת תוכניתה להקלת הגבלות אלה.

¹² European Commission, [Communication-A European roadmap to lifting coronavirus containment measures](#), April 15th 2020.

2. ישראל

בפברואר 2020 מנתה אוכלוסיית ישראל כ-9.163 מיליון נפש.¹³ עד 13 במאי 2020 אובחנו בישראל 16,539 חולי קורונה (שיעור של 1,805 חולים למיליון נפש), ומהם נפטרו 262 (1.58% מהחולים המאובחנים).¹⁴

ב-19 באפריל החלו ממשלת ישראל ומשרד הבריאות לפרסם שורת הקלות שמטרתן להחזיר את המשק בהדרגה לשגרה בצל הקורונה. ב-4 במאי פרסמה ישראל מתווה בן ארבעה שלבים ובו מועדים מתוכננים ליישום ההקלות בתחומים שונים כגון חינוך, בתי אוכל, קניונים ושווקים. שלא כמו כמה מהמדינות, שפרסמו את התוכנית מראש במטרה להבטיח את היערכות הציבור, בישראל פורסם המתווה ערב יישום השלב הראשון. במסגרת המתווה פרסמה ישראל שלושה קריטריונים שלפיהם תישקל החזרתן של הגבלות מחמירות יותר, וכן ציינה כי שינוי בכל אחד מהם יחייב עצירה ואולי אף הטלה מחדשת של ההגבלות.

תחילה נציג את ההגבלות שעליהן הכריזה ישראל מחודש ינואר 2020 ואילך, בסדר כרונולוגי:

תאריך	ההגבלות שהוטלו
25 בינואר	המלצת משרד הבריאות להימנע מנסיעה למחוז חוביי בסין. ¹⁵
27 בינואר	הוספת הקורונה לרשימת המחלות המידבקות באמצעות צו בריאות העם (שינוי רשימת מחלות מידבקות שבתוספת השנייה לפקודה), התש"ף-2020, המאפשר את הרחבת סמכויות משרד הבריאות להתמודדות עם המגפה. לא הוכרז מצב חירום. ¹⁶
2 בפברואר	החלטה לסגור את מעברי הגבול היבשתיים והימיים לזרים ששהו בסין בשבועיים שקדמו להגעתם ארצה. ¹⁷

¹³ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [לוח/1, אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה, הירחון הסטטיסטי לישראל](#), מרץ 2020, 2 באפריל 2020.

¹⁴ לפי חישוב מרכז המחקר והמידע של הכנסת. למקור הנתונים ראו: משרד הבריאות, נגיף הקורונה, [תמונת מצב נכונה ל-13.5.2020 בשעה 11:00](#), כניסה: 13 במאי 2020.

¹⁵ משרד הבריאות, [הודעה בנושא נגיף הקורונה](#), הודעת דוברות, פורסם: 25 בינואר 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 10 במאי 2020.

¹⁶ משרד המשפטים, [צו בריאות העם](#) (שינוי רשימת מחלות מידבקות שבתוספת השנייה לפקודה), התש"ף-2020, קובץ התקנות 8334, 27 בינואר 2020, כניסה: 10 במאי 2020; משרד הבריאות, [שר הבריאות חתם על צו פקודת בריאות העם להרחבת סמכויות המשרד להתמודדות עם הקורונה](#), הודעת דוברות, פורסם: 27 בינואר 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

¹⁷ משרד הבריאות, [סגירת מעברים יבשתיים וימיים](#), הודעת דוברות, פורסם: 2 בפברואר 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

תאריך	הגבלות שהוטלו
4 במרץ	<ul style="list-style-type: none"> חיוב ישראלים השבים ממדינות מסוימות באירופה בבידוד של שבועיים עם כניסתם לארץ, והתניית כניסתם בהצגת יכולת מוכחת לבידוד; איסור גורף של קיום כנסים בין-לאומיים, וחיוב השבים מכנסים בחו"ל בבידוד; איסור יציאה מהארץ לעובדי מערכת הבריאות; איסור אירועים והתקהלויות בהיקף של 5,000 משתתפים ומעלה; איסור השתתפות בהתכנסויות של מאה איש ומעלה לאנשים שחזרו מכל יעד בחו"ל בטווח של שבועיים לפני ההתכנסות; איסור כניסת תיירים ששהו בסוריה, לבנון, עיראק ואיראן; המלצה לנציב שירות המדינה לאסור את יציאתם של עובדי השירות לחו"ל; המלצה כללית לשמירת היגיינה והמלצה לאנשים בסיכון (בשל גיל 60 ומעלה או מחלות רקע כרוניות) להימנע מהתקהלויות וממפגש עם מי ששבו מחו"ל לאחרונה או שחשודים כחולים.¹⁸
5 במרץ	<ul style="list-style-type: none"> מניעת כניסתם לארץ של כל הזרים ששהו בסין בשבועיים שקדמו להגעתם ארצה (זאת נוסף על הפסקת הטיסות הישירות לסין עוד קודם לכן).¹⁹ חיוב ישראלים שחזרו מסין בבידוד של שבועיים.²⁰
9 במרץ	<ul style="list-style-type: none"> הודעה על התרת כניסה לתושבי חוץ רק בכפוף להוכחת יכולתם לשהות בבידוד; הבהרה כי תושבי ישראל החוזרים מכל יעד בעולם חייבים בבידוד;²¹ ב-12 באפריל אושר תיקון לתקנות שעת חירום, ולפיו השבים מחו"ל יישלחו לבידוד במלונית מטעם המדינה.²²
11 במרץ	<ul style="list-style-type: none"> הנחיה ללמידה מרחוק במוסדות האקדמיים; אירועי ספורט ללא קהל הנחיית מעסיקים להיערך לעבודה מרחוק; הנחיית בעלי חנויות ומרכזי קניות לווסת את עומס הלקוחות ולמנוע צפיפות.²³
15 במרץ	הפסקת הפעילות בכל מסגרות החינוך למעט חריגים מסוימים. ²⁴
20 במרץ	היערכות להעברת המגזר הציבורי לעבודה במתכונת חירום מצומצמת. ²⁵
25 במרץ	<ul style="list-style-type: none"> תקנות חדשות לשעת חירום, ובמסגרתן הנחיות אלה:²⁶ הגבלת היציאה מהבית אל המרחב הציבורי לצרכים מוגדרים בלבד: עבודה, טיפול רפואי או טיפול במסגרות הרווחה, הצטיידות במוצרים חיוניים כמו מזון ותרופות, עזרה לזולת, הפגנה, תפילה, חתונה והלוויה וכיוצא באלה, בכפוף להנחיות בטיחות (חלק מהפעולות, למשל חתונה והלוויה, הוגבלו במספר המשתתפים, ובהמשך צומצם מספר זה אף יותר - לעשרה אנשים).²⁷

¹⁸ משרד הבריאות, [הרחבת ההנחיות בנושא ההתגוננות מפני נגיף קורונה](#), הודעת דוברות, פורסם: 4 במרץ 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

¹⁹ משרד הבריאות, [המשך מאמצי ההתמודדות עם נגיף הקורונה](#), הודעת דוברות, פורסם: 5 במרץ 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²⁰ משרד הבריאות, [מנכ"ל משרד הבריאות חתם על צו המורה על חובת בידוד](#), הודעת דוברות, פורסם: 5 במרץ 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²¹ משרד הבריאות, קורונה – [משרד הבריאות מבקש להבהיר](#), הודעת דוברות, פורסם: 9 במרץ 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²² משרד הבריאות, [הממשלה אישרה בישיבת ועידה טלפונית תקנות שעת חירום \(בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה\) \(תיקון\)](#), הודעת דוברות, פורסם: 12 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²³ משרד הבריאות, [הנחיות חדשות לאוכלוסייה](#), הודעת דוברות, פורסם: 11 במרץ 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²⁴ צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) ([הגבלת פעילות מוסדות חינוך](#)) (הוראת שעה), תש"ף-2020, פורסם: 15 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²⁵ החלטה 4910 של הממשלה ה-34, [היערכות המגזר הציבורי](#) לעבודה במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה, פורסם: 20 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²⁶ החלטה 4919 של הממשלה ה-34, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות) ([תיקון מס' 1](#)), התש"ף-2020, פורסם: 25 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²⁷ משרד הבריאות, [עיקרי התיקונים לתקנות שעת החירום אותם אישרה הלילה הממשלה](#), הודעת דוברות, פורסם: 19 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

תאריך	הגבלות שהוטלו
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ הגבלת מספר הנוסעים ברכב (שאינם גרים באותו בית) לשניים, למעט חריגים, ורק לנסיעה חיונית. ▪ צמצום שירותי התחבורה הציבורית לכרבע מהיקפם הרגיל, והגבלת השימוש במונית לנוסע אחד ולפי כללי ריחוק ואוורור, למעט חריגים (באותו יום הופסקה גם פעילות רכבת ישראל, על פי החלטת שר התחבורה בעקבות המלצת גורמים מקצועיים).²⁸ ▪ סגירת מקומות מסחר ובילוי, לרבות קניונים, מוסדות תרבות, מכוני כושר ובריכות, גנים לאומיים ואטרקציות תיירותיות, פארקים וגני חיות, שווקים קמעונאיים, אולמות אירועים ועוד. הותרו שירותים חיוניים כגון שירותי תחזוקה. ▪ קביעת ריחוק חברתי של שני מטרים לפחות במרחב הציבורי ובמקומות עבודה. חיוב המעסיקים בקיום התנאים הפיזיים הנדרשים ובמדידת חום לעובדים בכניסה. עסקים שהוחרגו (עסקים למוצרי היגיינה, אופטיקה וכדומה) הורשו לפעול תחת הגבלות צפיפות והבטחת ריחוק בין הלקוחות. הותרו משלוחים. ▪ מכירת מזון באמצעות משלוחים בלבד. ▪ יציאה מהבית הותרה רק לאדם אחד או עם בני ביתו, לזמן קצר ולמרחק עד 100 מטר. פעילות ספורטיבית הותרה לשני אנשים לכל היותר.²⁹ ב-19 באפריל הותרה יציאה למטרות מוגדרות, כמו ספורט ותפילה, עד למרחק של 500 מטר מהבית.³⁰ ▪ תיקון לתקנות הכולל בין היתר סגירת בתי תפילה.³¹
<p>במהלך אפריל, וב-7 במאי</p>	<p>הגבלות והנחיות נקודתיות שפורסמו לקראת חגי חודש אפריל, כמו הנחיה (בתיאום עם הרבנות הראשית) שלא לקיים הגעלת כלים ושרפת חמץ במרחב הציבורי, והגבלת תנועה ומפגשים משפחתיים.³²</p> <p>לקראת ל"ג בעומר — איסור הדלקת מדורות ברחבי הארץ ואיסור להגיע לאזור הר מירון.³³</p>
<p>12 באפריל</p>	<p>חיוב בחבישת מסכות במרחב הציבורי מגיל שש ומעלה.³⁴</p>

נוסף על כך, יישובים ושכונות שזוהו כמוקדי תחלואה הוכרזו "אזור מוגבל" לתקופה מסוימת, ובהתאם לכך הוגבלה התנועה אליהם ומהם לצרכים מוגדרים.³⁵ כמו כן, ב-17 במרץ החליטה הממשלה להסמיך את שירות הביטחון הכללי (שב"כ) לאסוף, לעבד ולמסור מידע על מגעים של חולים מאומתים עם אנשים נוספים בשבועיים שלפני אבחון מחלתם,³⁶ והסמכה זו עוגנה בתקנות שעת חירום.³⁷ במקביל הושק ב-22 במרץ יישומון

²⁸ הרשות הארצית לתחבורה ציבורית, בהתאם להחלטת ממשלת ישראל [פעילות התחבורה הציבורית תצומצם](#) ופעילות הרכבות תופסק מחר, פורסם: 25 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

²⁹ משרד הבריאות, [הודעה משותפת למשרד ראש הממשלה ולמשרד הבריאות](#), פורסם: 25 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

³⁰ משרד המשפטים, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות) ([תיקון מס' 5](#)), התש"ף-2020, קובץ התקנות 19,8499 באפריל 2020.

³¹ החלטה 4919 של הממשלה ה-34, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות) ([תיקון מס' 1](#)), התש"ף-2020.

³² משרד הבריאות, [הנחיות משרד הבריאות לציבור לקראת חג פסח](#), הודעת דוברות, פורסם: 2 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020; משרד הבריאות, [הממשלה אישרה תקנות שעת חירום להגבלת הפעילות - הנחיות לציבור](#), הודעת דוברות, פורסם: 7 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

³³ משרד הבריאות, [הממשלה אישרה שורת תיקונים לתקנות שעת חירום \(הגבלת פעילות\) בהם הגבלות לצורך מניעת התקהלות והדבקה סביב אירועי ל"ג בעומר](#), הודעת דוברות, פורסם: 7 במאי 2020, כניסה: 10 במאי 2020.

³⁴ משרד הבריאות, [הממשלה אישרה תקנות שעת חירום להגבלת הפעילות - הנחיות לציבור](#), הודעת דוברות, פורסם: 7 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

³⁵ משרד הבריאות, [ועדת השרים קבעה להכריז על העיר בני ברק ועל רובעים מסוימים בעיר ירושלים כ"אזור מוגבל"](#), הודעת דוברות, פורסם: 16 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

³⁶ החלטה 4899 של הממשלה ה-34, תקנות שעת חירום ([הסמכת שירות הביטחון הכללי](#) לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, פורסם: 17 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

³⁷ תקנות שעת חירום ([הסמכת שירות הביטחון הכללי](#) לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), תש"ף-2020, 17 במרץ 2020.

"המגן" שפותח עבור משרד הבריאות, ושנועד להתריע בפני המשתמש על חשיפתו לחולה מאומת.³⁸

תוכנית ישראל להקלת ההגבלות:

מ-19 באפריל 2020 ואילך פרסמו ממשלת ישראל ומשרד הבריאות שורת הקלות לתקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש – הגבלת פעילות), תש"ף-2020, במטרה להחזיר בהדרגה את המשק הישראלי לשגרה זהירה בצל נגיף הקורונה.³⁹

ב-4 במאי ישראל פרסמה הממשלה מסמך לעניין "ממשיכים בחזרה מדורגת ואחראית לשגרה חדשה"⁴⁰ (להלן: המתווה) ובו ארבעה שלבים עם מועדים קבועים, והם: שלב א' - מ-4 במאי; שלב ב' (דו-שלבי) - מ-10 במאי, והמשכו נקבע ל-17 במאי; שלב ג' - מ-31 במאי; שלב ד' - מ-14 ביוני.

במסגרת המתווה האמור פרסמו שלושה קריטריונים שלפיהם תישקל החזרתן של הגבלות מחמירות יותר, והם: 100 חולים חדשים ביום, ללא מוקדי הדבקה; או קצב הדבקה העומד על עשרה ימים; או 250 חולים קשים. נציין כי כפי שניתן ללמוד מדברי ראש הממשלה במסיבת עיתונאים בנושא אסטרטגיית היציאה: שלבי המשך – שהתקיימה ב-5 במאי 2020, ובה הוצגו שלושת הקריטריונים האמורים – **כל שינוי בכל אחד מהמדדים יחייב עצירה, מחשבה נוספת ואולי אף חזרה לאחור.**⁴¹ להלן נסקור את ההקלות שפורסמו עד כה, לפי תחומים, ונציג את המשך התוכנית לביצוע ההקלות לפי המתווה האמור, בכל אחד מהם.

תחום	ההקלות
יציאה למרחב הציבורי	מ-4.5 מותר ללכת לכל מקום למעט מקומות שפעילותם אסורה, והם: חופי הים, פארקים, גני משחקים ומתקני ספורט ציבוריים. ניתן לערוך ביקור משפחות מקרבה ראשונה ולקיים התקהלויות של עד 20 משתתפים במרחב הפתוח. ⁴² מ-10.5 ניתן לקיים התקהלויות של עד 50 איש במרחב הפתוח. כמו כן, מותר קיום בריתות במקום סגור בהשתתפות של עד 19 איש; ⁴³ מ-31.5 תותר התקהלות של עד 100 איש במרחב הפתוח; מ-14.6 תיבחן אפשרות להתקהלות ללא הגבלה. ⁴⁴
מערכת החינוך	על-פי המתווה, ב-3.5 תחל חזרה הדרגתית לפעילות חלקית של כיתות א'-ג', כיתות י"א-י"ב, כיתות ז'-י"א בחינוך החרדי ומוסדות החינוך המיוחד, על פי התנאים שנקבעו. ב-10.5 תוחזר באופן חלקי פעילות גני הילדים עבור גילאי 3-6. בהמשך צפויים לשוב לפעילות גם המעונות והמשפחתונים. עד 31.5, תוך בחינת הקדמת המועד ל-17 במאי, צפויה חזרת יתר מערכת החינוך לפעילות.

³⁸ משרד הבריאות, משרד הבריאות משיק הערב את "המגן" – ישומון (אפליקציה) לאומי למניעת התפשטות נגיף קורונה, הודעת דוברות, פורסם: 22 במרץ 2020, עודכן: 24 במרץ 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

³⁹ משרד הבריאות, הנחיות לשגרה החדשה (מתעדכן), עדכון אחרון: 30 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

⁴⁰ משרד הבריאות, יחד צובעים את ישראל בסגול, הנחיות משרד הבריאות לשגרת הקורונה, מאי 2020, עמ' 26.

⁴¹ דברי ראש הממשלה בנימין נתניהו במסיבת עיתונאים בנושא "אסטרטגיית היציאה: שלבי המשך", 5 במאי 2020, כניסה: 13 במאי 2020.

⁴² משרד הבריאות, הנחיות לשגרה החדשה, 7 במאי 2020, כניסה: 7 במאי 2020.

⁴³ לפי לוח חזרה לשגרה של משרד הבריאות שפורסם בשעה 18:21 ב-8 במאי 2020 בטלגרם משרד הבריאות.

⁴⁴ משרד הבריאות, יחד צובעים את ישראל בסגול, הנחיות משרד הבריאות לשגרת הקורונה, מאי 2020, עמ' 26.

תחום	ההקלות
	<p>החל מ-31.5 צפויים לשוב לפעילות מסגרות החוגים לילדים, החינוך הבלתי-פורמלי ותנועות הנוער.⁴⁵</p> <p>עם זאת, זמן קצר לפני השלמת המסמך, ב-14 במאי, אישרה ממשלת ישראל את מתווה פתיחת מערכת החינוך, ולפיו מ-17 במאי תתאפשר פתיחת מערכת החינוך באופן מלא, בהקפדה על הנחיות שנקבעו, למעט באזורים שהם מוקד תחלואה.⁴⁶</p>
מערכת ההשכלה הגבוהה	<p>כיום הלימודים מתקיימים בדרך של למידה מרחוק. לפי המתווה, הלימודים צפויים להתחדש ב-31.5.⁴⁷</p>
טקסים דתיים	<p>ב-19 באפריל, לפני פרסום המתווה האמור, הוחלט כי ניתן לקיים תפילה במרחב הפתוח במרחק של עד 500 מטרים ממקום המגורים או ממקום העבודה ובמרחק של שני מטרים בין המתפללים.⁴⁸</p>
כל העסקים, החנויות והשירותים	<p>כיום כל העסקים, החנויות והשירותים מורשים לפעול בתנאי שהם עומדים בתנאי "התו הסגול"⁴⁹ ומקיימים את ההוראות הרלוונטיות לכל ענף, מלבד העסקים שעדיין אינם מורשים לפעול, והם: דיסקוטקים, ברים ופאבים; פארקי מים, בתי מרחץ, גני שעשועים, לונה פארקים; כלי שיט ציבוריים ורכבלים; מקומות לעריכת מופעים וירידים, אולמות מופעים; אטרקציות תיירותיות; פארקים, גינות ציבוריות,⁵⁰ גני שעשועים ומתקני שעשועים; מוזיאונים, בתי קולנוע, תיאטראות ומוסדות תרבות אחרים.</p> <p>לפי המתווה, יותר לבקר בשטחים ציבוריים ובגני שעשועים מ-31 במאי ואילך; המוזיאונים צפויים להיפתח ב-17 במאי והתיאטראות ובתי הקולנוע – ב-14 ביוני.</p>
מכוני קוסמטיקה ומספרות	<p>החלו להיפתח ב-25 באפריל, לפני פרסום המתווה האמור.⁵¹</p>
ענפי התעשייה, הייצור והשירותים	<p>פעילות במתכונת עבודה של 30% מכוח העבודה או עד עשרה עובדים בו זמנית במקום העבודה, לפי הגבוה מבניהם. מקומות עבודה ומעסיקים שיעמדו בתנאי "התו הסגול" יוכלו להעסיק כוח אדם בהיקף גבוה יותר (ועד 100%), בהקפדה על כללים שנקבעו.⁵²</p>
השירות הציבורי	<p>בהתאם להוראות "התו הסגול", בעבודה משדית יבצע כל עובד את עבודתו בחדר קבוע, בשמירה על מרחק של שני מטרים לפחות בין העובדים. כמו כן, לא ישהו באותו חדר בו בזמן מספר עובדים העולה על המספר הנקוב בהוראות האמורות. לגבי עובדים שלפי שיקול דעת המעסיק יכולים לבצע את עבודתם שלא במקום העבודה תיקבע מתכונת העסקה שתאפשר זאת, בכפוף לצורכי העבודה וליכולתו של המעסיק.⁵³</p>
בתי אוכל	<p>כיום, מסעדות, בתי קפה וכדומה רשאים למכור מזון לצריכה מחוץ לבית האוכל, בשירות משלוחים או באיסוף עצמי, בכפוף לתנאים שנקבעו בתקנות.⁵⁴ לפי המתווה האמור, פעילותן של מסעדות (כולל הושבה) תתחדש ב-31 במאי או ב-14 ביוני.</p>

⁴⁵ משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 10 במאי 2020; המתווה.

⁴⁶ משרד ראש הממשלה, הודעות דוברות, [ראש המשלה נתניהו אישר את מתווה פתיחת מערכת החינוך](#), 14 במאי 2020.

⁴⁷ משרד הבריאות, [יחד צובעים את ישראל בסגול, הנחיות משרד הבריאות לשגרת הקורונה](#), מאי 2020, עמ' 26.

⁴⁸ משרד הבריאות, [הקלות בכפוף למגבלות](#), 19 באפריל 2020.

⁴⁹ בתקנות "[התו הסגול](#)" נקבעו שורה של תנאים לפעילות עסקים, להעסקת עובדים ולקבלת קהל, שמטרתם למנוע הדבקה בניגף הקורונה.

⁵⁰ אלא אם כן הם נמצאים במרחק 100 מטר ממקום המגורים. משטרת ישראל, [המאבק הלאומי בניגף הקורונה – מידע והנחיות לציבור](#), כניסה: 10 במאי 2020.

⁵¹ משרד הבריאות, הודעת דוברות, [בהתאם לתיקון לתקנות שעת חירום \(ניגף הקורונה החדש – הגבלת פעילות\), הוחלט לאשר את פתיחתם של המקומות והעסקים הבאים](#), 26 באפריל 2020.

⁵² משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 10 במאי 2020.

⁵³ החלטת ממשלה מס' 5038 לעניין [החלת הוראות "התו הסגול" על המגזר הציבורי בתקופת משבר ניגף הקורונה](#), 2 במאי 2020.

⁵⁴ משטרת ישראל, [המאבק הלאומי בניגף הקורונה – מידע והנחיות לציבור](#), עדכון: 7 במאי 2020, כניסה: 7 במאי 2020.

תחום	ההקלות
שמורות טבע, גנים לאומיים ואתרי מורשת	החלו לשוב לפעילות ב-4 במאי, בהתאם להגבלות שנקבעו. ⁵⁵ כמו כן, מותרת הפעלת גן חיות, ספארי ופינת חי.
חדרי כושר וספורט	מ-4 במאי ניתן לקיים פעילויות ספורט תחרותי וספורט ימי ליחידים. ב-7 במאי חזרו לפעול חדרי הכושר, בהגבלות שנקבעו. כמו כן, ניתן להפעיל סטודיו לפילטיס ומחול כאשר ומספר השוהים המותר יהיה ביחס של אדם אחד לכל עשרה מ"ר בחדרי כושר וביחס של אדם אחד לכל שבעה מ"ר בסטודיו. ⁵⁶ החל מ-17 במאי צפוי שתותר פעילויות ספורט ללא מגע של עד 20 איש. ⁵⁷ לפי המתווה, ספורט תחרותי במסגרת הליגות צפוי לשוב לפעול, ללא קהל, מ-31 במאי לכל המוקדם. ב-6 במאי הוחלט כי עונת 2020/2019 בכדורגל תחודש ב-30 במאי, תוך עמידה בתנאים שנקבעו. ⁵⁸
בריכות שחייה וחופי רחצה	כיום ניתן להפעיל רק בריכת שחייה טיפולית או בריכה לצורך אימון ספורט תחרותי. ⁵⁹ לפי המתווה האמור, פתיחת הבריכות תחל ב-31 במאי. זמן קצר לפני השלמת מסמך זה, ב-14 במאי, הודיע שר הפנים כי חופי הרחצה ייפתחו ביום רביעי, 20 במאי. ⁶⁰
קניונים ושווקים	מ-7 במאי חזרו לפעול הקניונים והשווקים, ללא אכילה במקום ובהתאם להגבלות שנקבעו. ⁶¹
בתי מלון וצימרים	מ-4 במאי ניתן להפעיל צימרים ובתי מלון ללא שטחים משותפים. ⁶²
תחבורה ציבורית	נקבעו כללים להפעלת אוטובוסים, רכבות, רכבת קלה או הסעות, מוניות ושירותי הסעות לעובדים למקומות העבודה ובחזרה. ⁶³
פעילות אלקטיבית	ב-26 באפריל פרסם משרד הבריאות מתווה לחזרה הדרגתית של מערכת הבריאות לפעילות אלקטיבית מותאמת , בכפוף לשמירה על בטיחות הצוותים הרפואיים והחולים כמו גם שמירה על היכולת לטפל בחולי הקורונה. לפי מתווה זה, החל מ-27 באפריל ניתן לחדש פעילות אלקטיבית בכפוף לשמירה על בטיחות הצוותים הרפואיים והחולים ועל היכולת לטפל בחולי הקורונה. יש לבצע ניתוחים בהרדמה מקומית (או ספינאלית) בכפוף להגבלות הריחוק. ניתוחים בהרדמה כללית המבוצעים בבוקר יהיו בהיקף של עד 60% מהפעילות הממוצעת בתקופה שקדמה להתפרצות הקורונה וניתוחי אחר הצהריים יהיו עד 50% מהתפוקה הממוצעת בתקופה שקדמה להתפרצות מגפת הקורונה. ⁶⁴ עוד נקבע כי לא תותר פעילות תיירות מרפא במסגרת הפעילות האלקטיבית המותרת.
טיפולים בקהילה	מ-24 באפריל ניתן לחדש מתן טיפולים בקהילה תוך שמירה על ההגבלות ותוך מתן עדיפות לרפואה מרחוק. גם במרפאות בקהילה יש לחלק את הצוותים ל"קפסולות" ולכלל הפחות לשמור על ריחוק חברתי בין אנשי הצוות.

⁵⁵ משרד הבריאות, [יחד צובעים את ישראל בסגול, הנחיות משרד הבריאות לשגרת הקורונה](#), מאי 2020, עמ' 26.

⁵⁶ לפי לוי"ז החזרה לשגרה של משרד הבריאות שפורסם בשעה 18:21 ב-8 במאי 2020 בטלגרם.

⁵⁷ משרד הבריאות, [יחד צובעים את ישראל בסגול, הנחיות משרד הבריאות לשגרת הקורונה](#), מאי 2020, עמ' 26.

⁵⁸ ההתאחדות לכדורגל, הוראת שעה לעונת המשחקים 2019/2020 ו-2020/2021, כניסה: 14 במאי 2020.

⁵⁹ משטרת ישראל, [המאבק הלאומי בנגיף הקורונה – מידע והנחיות לציבור](#), עדכון: 7 במאי 2020, כניסה: 7 במאי 2020.

⁶⁰ משרד הפנים, הודעות דוברות, [חופי הרחצה ייפתחו ביום רביעי, 20 במאי](#), 14 במאי 2020.

⁶¹ משרד הבריאות, [יחד צובעים את ישראל בסגול, הנחיות משרד הבריאות לשגרת הקורונה](#), מאי 2020, עמ' 26.

⁶² שם.

⁶³ בעת הפעלת **אוטובוסים, רכבות, רכבת קלה או הסעות**, יש להשאיר שורה ריקה מאחורי הנהג; לא יותר מאדם אחד ישב על ספסל; נוסעים עומדים צריכים לשמור על מרחק של שני מטרים ביניהם; באחריות הנוסע שלא לנסוע בתחבורה ציבורית אם חום גופו מעל 38 מעלות צלזיוס או אם הופיעו אצלו תסמינים של שיעול או קושי בנשימה; יש להקפיד על שטיפת ידיים לאחר כל נסיעה; החלונות יהיו פתוחים בעת הנסיעה; יש לאוורר את הרכב ולנקות משטחים לאחר כל נסיעה. באשר ל**מוניות**, נקבע כי רק נוסע אחד ישב במושב האחורי כשחלונות הרכב פתוחים. לנסיעה יוכל להצטרף גם מלווה, לצורך הסעת אדם לצורך רפואי, הסעת קטין בין הורים גרושים, הסעת קטין שהאחראי עליו נדרש לצורך חיוני או נסיעה לטיפול במסגרת רווחה. עוד צוין כי ניתן להפעיל **שירותי הסעות לעובדים** למקום העבודה וחזרה, בהתאם להנחיות. משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה](#)

[החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 10 במאי 2020.

⁶⁴ ורד עזרא, ראש חטיבת הרפואה, משרד הבריאות, [מתווה לחזרה הדרגתית של מערכת הבריאות לפעילות אלקטיבית](#)

[מותאמת](#), 26 באפריל 2020.

תחום	ההקלות
פעילות יחידות הפיריון ומרפאות הפוריות	לפי ההנחיות ⁶⁵ מ-27 באפריל, יחידות אלו תחזורנה לפעול באופן מדורג ותוך מעקב חודשי, מתוך שאיפה לחזור לפעילות רגילה בתוך שלושה חודשים. אולם, מחוז משרד הבריאות לעניין " הערכות וחזרה הדרגתית של יחידות הפיריון וה-IVF לפעילות מותאמת – עדכון " מ-10 במאי עולה כי לאור מגמת הריסון בהתפשטות הנגיף, ניתן לזרז את קצב החזרה לשגרה תוך עמידה בקריטריונים ובנהלים. ⁶⁶ עוד נקבע כי מרפאות הפוריות תיפתחנה לכלל המעוניינות. לפי החזר האמור, בשלב זה יבוצעו טיפולי IVF לכל הנשים הבריאות, ואילו נשים הסובלות ממחלות רקע משמעותיות (כגון הפרעות במערכת החיסון או הלב), יעברו בירור ורצוי שיקבלו אישור לביצוע הטיפול ממרפאת מומחים להיריון בסיכון. ⁶⁷ כמו כן, נקבעו כללים לגבי אופן העבודה בפועל, לדוגמה הצורך לשמור על ריחוק חברתי בתוך המרפאה ⁶⁸ ובין אנשי הצוות. ⁶⁹
טיפול שיניים	מ-26 באפריל ניתן לעשות טיפולי שיניים, גם כאלו שאינם מוגדרים דחופים, ⁷⁰ במקרים אלו: השלמת טיפולים שהופסקו ודחייתם תפגע באיכות הטיפול המיועד; טיפול במצבים העלולים להחמיר אם לא יטופלו מיידית; טיפול במקרים המפריעים לתפקוד השוטף של המטופלים; בדיקות שגרה וטיפול מונע שגרתי – לפי הערכת הסיכון של המטופלים; יש לדחות, ככל הניתן, ביצוע טיפולים שאינם דחופים למטופלים עם מחלות רקע הנמצאים בסיכון בריאותי ולמטופלים בגיל 67 ומעלה; יש לשקול דחייה, ככל הניתן, של טיפולי הסרת אבנית במכשיר אולטה-סוני ולהעדיף טיפול ידני להסרת אבנית. כל זאת – תוך הקפדה על ההגבלות שנקבעו. ⁷¹
טיפול נפשי	ניתן לקיים אבחון, הערכה, ייעוץ, טיפול, שיקום וניהול שיחות פנים אל פנים, וללא מגע של המטופל. הטיפול יהיה למטופל אחד או יותר אם הם גרים באותו מקום, ויש לעטות מסכה ולשמור מרחק של שני מטרים. ניתן לקיים טיפול ללא עטיית מסכה אם נשמר מרחק של שלושה מטרים לפחות בין המטפל למטופל. ⁷²
שירותי בריאות ⁷³ ב"אזורים מוגבלים"	באזורים המוגבלים או בשכונות המוגדרות אזורים מוגבלים יינתן שירות רפואי פרונטלי בצמצום ניכר ויינתן טיפול שיניים דחוף בלבד. ⁷⁴
אוכלוסיות בסיכון	יש להקפיד להימנע מאירוח אנשים בבית, למעט שירותים חיוניים. ⁷⁵
אנשים מוגבלות עם	כאשר הדבר חיוני, ונדרש על מנת לשמור על בריאות האדם או מצבו הנפשי, ניתן לאפשר לאנשים עם מוגבלות על הספקטרום האוטיסטי ולאנשים עם מוגבלות נפשית או מוגבלויות דומות להן, לצאת יחד עם מלווה אחד, אם נדרש, מעבר להגבלת המרחק הקבועה בתקנות (100 מטר ממקום המגורים), חאת באופן מידתי בהתאם למינימום הזמן והמרחק האפשריים, תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות (מרחק של שני מטרים וכו'). ⁷⁶
נסיעה לחו"ל	משרד הבריאות קורא לציבור להימנע מנסיעות ככל האפשר. אין לטוס במקרה של הופעת חום או מחלה נשימתית חדה בעת השהייה בחו"ל או ברשות הפלסטינית, במשך 14 יום לפני השיבה לישראל או במקרה של מגע עם חולה מאומת במשך 14 יום לפני השיבה לישראל. יש לקבל הערכה רפואית במקום השהייה, לצמצם מגע עם אחרים ולהקפיד על היגיינה יתרה.

⁶⁵ משרד הבריאות, חטיבת הרפואה, [הערכות וחזרה הדרגתית של יחידות הפיריון וה-IVF לפעילות מותאמת](#), 27 באפריל 2020.

⁶⁶ משרד הבריאות, [הערכות וחזרה הדרגתית של יחידות הפיריון וה-IVF לפעילות מותאמת – עדכון](#), 10 במאי 2020.

⁶⁷ שם.

⁶⁸ לדוגמה באמצעות ריווח תורים, מניעת כניסת מלווים.

⁶⁹ במידת האפשר על אנשי הצוות להתחלק "קפסולות" ולכל הפחות עליהם לפעול לשמירה על ריחוק חברתי.

⁷⁰ משרד הבריאות, האגף לבריאות השן, [הודעה לרופאי השיניים](#), 28 באפריל 2020.

⁷¹ משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 10 במאי 2020.

⁷² שם.

⁷³ מאתר משרד הבריאות ניתן ללמוד כי מדובר בשירותי בריאות בבתי החולים ובקהילה, בטיפול שיניים בקהילה ובטיפול נפשי,

משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 10 במאי 2020.

⁷⁴ שם.

⁷⁵ שם.

⁷⁶ משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), עדכון: 30 באפריל 2020, כניסה: 30 באפריל 2020.

תחום	ההקלות
	עובדי מערכת הבריאות אינם רשאים לנסוע לחו"ל, וכך גם עובדי המדינה, למעט מקרים חריגים. ⁷⁷ לפי המתווה האמור, ב-14 ביוני תשוב לפעילות התעופה האזרחית באופן חלקי.

לפי ההנחיות האמורות, **חלה חובת עטיית מסכה בכל מקום שאיננו מקום המגורים** (גם במרחב הציבורי), פרט למקרים חריגים.⁷⁸

3. שווייץ

שווייץ היא מדינה פדרלית המורכבת מ-26 קנטונים בעלי ממשל עצמי. בסוף שנת 2019 מנתה אוכלוסייתה כ-8.6 מיליון איש.⁷⁹ עד 12 במאי 2020 אובחנו במדינה 30,380 חולי קורונה (שיעור של כ-3,530 חולים למיליון נפש), ומהם נפטרו 1,561 (כ-5.14% מהחולים המאובחנים).⁸⁰

שווייץ הודיעה כבר באמצע חודש אפריל על תוכנית בת שלושה שלבים להקלת ההגבלות שהטילה להתמודדות עם נגיף הקורונה. השלב הראשון תוכנן לסוף חודש אפריל והאחרון – לתחילת חודש יוני. במהלך יישום ההקלות הכניסה שווייץ שינויים בתוכנית, והקדימה חלק מההקלות שתוכננו לשלב השלישי (תחילת יוני) לשלב השני (אמצע מאי). כך לדוגמה הוחלט להקדים את פתיחת המזיאונים והמסעדות. עם זאת, הוחלט שהאצטדיונים יהיו סגורים עד לסוף חודש אוגוסט. כמו כן קבעה שווייץ כי עובד בסיכון גבוה במיוחד שאינו יכול לעבוד מהבית יצא לחופשה בתשלום על חשבון המעסיק. שווייץ קבעה כי ההתקדמות משלב לשלב בתוכנית ההקלות תבוסס על כמה מדדים, ובהם מספר מקרי התחלואה החדשים, מספר האשפוזים, מספר מקרי המוות ושיעורי התפוסה בבתי החולים.

ראשית, נציג את ההגבלות שהטילה שווייץ ולאחר מכן נציג את תוכניתה להקלתן.

ההגבלות שהוטלו בשווייץ:

⁷⁷ משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 7 במאי 2020.

⁷⁸ קטין מתחת לגיל שבע; אדם שמחמת מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית מתקשה באופן משמעותי לכסות את האף ואת הפה; אדם השוהה במקום סגור או מופרד, בלא אדם נוסף; אדם השוהה במקום סגור או מופרד עם אנשים הגרים באותו מקום; אדם המשתתף בשידור באמצעי תקשורת הנדרש לדבר בשידור; שני עובדים הנמצאים בקביעות בחדר אחד, השומרים על מרחק של שני מטרים ביניהם; אדם המבצע פעילות ספורט יחידנית עם אדם קבוע אחר ואנשים הגרים באותו מקום המבצעים יחד פעילות ספורט. לפי ההנחיות האמורות, מחזיק או מפעיל של מקום הפתוח לציבור, הפועל במבנה שחלה לגבי השוהים בו חובת עטיית מסכה, יפעל באופן הזה: אין להכניס למבנה אדם שאינו עוטה מסכה, למעט קטין מתחת לגיל שבע או בעל מוגבלות; אין לתת שירות לאדם שאינו עוטה מסכה, למעט החריגים האמורים לעיל; יש לתלות במקומות בולטים לעין במקום, לרבות בכניסה, הודעה בדבר חובת עטיית מסכה במקום; אם יש במקום מערכת כריזה, יש להודיע באמצעותה, אחת לחצי שעה לפחות, על חובת עטיית מסכה. משרד הבריאות, [הנחיות לשגרה החדשה](#), 7 במאי 2020, כניסה: 7 במאי 2020.

⁷⁹ Federal Statistical Office, [Population growth in 2019: provisional results](#), updated: April 9th 2020, accessed: April 19th 2020, and [Portraits of the cantons](#), accessed: April 20th 2020.

⁸⁰ Federal Office of Public Health, [New coronavirus: Current situation – Switzerland and international](#), updated: April 19th 2020, accessed: April 19th 2020.

- ב-28 בפברואר 2020 הודיעה הממשלה הפדרלית על איסור אירועים ציבוריים ופרטיים של יותר מ-1,000 איש,⁸¹ ובימים שלאחר מכן הוטלו הגבלות נוספות. כך לדוגמה אסרה הממשלה נוכחות של יותר מ-100 אורחים במוסדות המספקים שירותי בידור ופנאי, ובהם אתרי סקי.⁸²
- ב-16 במרץ 2020 הכריזה הממשלה על מצב חירום (extraordinary situation), מכוח חוק מיוחד (Epidemics Act). הכרזה זו כללה איסור לקיים אירועים פרטיים וציבוריים, וסגירת כל החנויות, השווקים, המסעדות, הפאבים, מוסדות הבידור והפנאי⁸³ והשירותים שבהם לא ניתן לשמור על הריחוק החברתי המומלץ, כגון מספרות ושירותי קוסמטיקה.⁸⁴ כמו כן, הממשלה הודיעה על המשך סגירת בתי הספר (לא ברור מהו התאריך המדויק שבו נסגרו בתי הספר). הממשלה הפדרלית הכריזה כי מעונות יום לילדים ייסגרו רק אם ישנו מענה אחר לילדים, והקנטונים נדרשו לספק שירותי טיפול לילדים שלא נמצא להם פתרון.⁸⁵
- ב-16 במרץ הודיעה הממשלה גם על מניעת כניסה ממדינות מסוימות לשווייץ (לא כולל אזרחים שווייצרים ובעלי אישורי עבודה), וב-25 במרץ הורחבה הגבלה זו לכלל המדינות.⁸⁶
- ההגבלות לא חלו על השירותים הבאים, שנשארו פתוחים: חנויות מזון, שירותי בריאות, איסוף עצמי ומשלוחי מזון ממסעדות, קפיטריות (company canteens), בתי מרקחת, תחנות דלק, בנקים, תחנות רכבת, משרדי דואר, מלונות, שירותים ציבוריים ומוסדות רווחה. בתי חולים ומרפאות נדרשו לוותר על שירותים שאינם חדופים. עבודות לתחזוקת מערכת התחבורה צומצמו.⁸⁷
- ב-20 במרץ 2020 החמירה הממשלה את ההגבלות, אסרה התקהלויות של יותר מחמישה אנשים וקבעה קנס שיוטל על מפרי איסור זה.⁸⁸ באתר משרד הבריאות הפדרלי נכתב בין השאר כי אסור לארגן הפגנות או להשתתף בהן, ואסור להשתתף

⁸¹ The Federal Council, [Coronavirus: Federal Council bans large-scale events](#), updated: February 28th 2020, accessed: April 19th 2020.

⁸² The Federal Council, [Measures to combat the coronavirus: ban also applies to ski resorts](#), March 14th 2020, accessed: April 19th 2020.

⁸³ לדוגמה מחיאונים, ספריות, בתי קולנוע, אולמות קונצרטים, תיאטראות, מרכזי ספורט, בריכות ואזורי סקי.

⁸⁴ The Federal Council, [Coronavirus: Federal Council declares 'extraordinary situation' and introduces more stringent measures](#), updated: March 16th 2020, accessed: April 19th 2020.

⁸⁵ "The cantons are required to ensure that childcare is provided for children who cannot be looked after privately. Child day-care facilities may only be closed if other suitable arrangements exist." Ibid.

⁸⁶ במהלך חודש מרץ הוחלט על מניעת כניסה מאיטליה, מצרפת, מגרמניה, מאוסטריה, מספרד ומכלל המדינות שאינן חברות באמנת שנגן. ב-25 במרץ הורחב האיסור והכליל את כל המדינות החברות באמנת שנגן. האיסור אינו כולל את ליכטנשטיין.

The Federal Council, [Coronavirus: Switzerland extends border controls to all Schengen States](#), March 25th 2020, accessed: April 21st 2020.

⁸⁷ The Federal Council, Coronavirus: [Federal Council declares 'extraordinary situation' and introduces more stringent measures](#), updated: March 16th 2020, accessed: April 19th 2020.

⁸⁸ בין השאר הוחלט על צעדים אלו בתגובה לעמידה חלקית של הציבור בהנחיות הקודמות.

The Federal Council, [Coronavirus: Federal Council bans gatherings of more than five people](#), March 20th 2020, accessed: April 19th 2020.

בטקסים דתיים (אלא ביחידות בלבד) ולהשתתף בהלוויות של אדם שאינו בן משפחה קרוב (וככלל לא יהיו יותר מ-20 אנשים בהלוויה).⁸⁹ באתר לא צוין באיזה תאריך נכנסו הגבלות אלה לתוקף.

התוכנית של שווייץ להקלת ההגבלות:

ב-16 באפריל הכריזה הממשלה הפדרלית על תוכנית בת שלושה שלבים להסרה הדרגתית של ההגבלות שהוטלו: השלב הראשון ב-27 באפריל, השני ב-11 במאי והאחרון ב-8 ביוני. על פי הצהרת הממשלה, בקביעת השלבים הובאו בחשבון כמה גורמי סיכון, ובהם הגידול במגעים בין אנשים, ההשפעה על אנשים בסיכון גבוה, והיכולת של עסקים להיערך לפתיחה מחודשת תוך כדי נקיטת אמצעי זהירות. כמו כן, צוין כי קביעת התאריכים נועדה לאפשר לציבור הרחב לתכנן את צעדיו.⁹⁰ להלן נציג את שלושת השלבים שעליהם הצהירה הממשלה ב-16 באפריל, ובהמשך נפרט את השינויים בתוכנית שעליהם הצהירה הממשלה:

השלב הראשון, שנקבע ל-27 באפריל, נועד, לפי הודעת הממשלה, להקל על עסקים המאופיינים ברמה נמוכה של מגע ישיר בין בני אדם, שניתן ליישם בהם בקלות אמצעי זהירות, ושלפתיחתם לא תהיה השפעה משמעותית על תנועת האזרחים. מהודעת הממשלה עולה כי במסגרת זו תתאפשר גם פתיחתם של **עסקים המציעים שירותים הכוללים מגע פיזי**, ובהם מספרות, מכוני קוסמטיקה, מכוני קרקועים ומכוני עיסוי. עוד ייפתחו משתלות (garden centers), חנויות פרחים, חנויות כלי עבודה ומוסדות המציעים שירות עצמי כגון רחיצת מכוניות. על העסקים שנפתחים לנקוט צעדים למניעת הדבקה, אך הצעדים לא פורטו. כמו כן בוטלה ההגבלה שלפיה לוויה תתקיים רק בחוג המשפחה הקרובה.⁹¹

בשלב הראשון הותר גם לבתי חולים ולמרפאות החוץ לשוב לפעילות רגילה ולספק את כל סוגי השירותים, כולל מתן שירותים שאינם דחופים, ובהם טיפולי שיניים, פיזיותרפיה, ועיסוי רפואי. על פי הצהרת הממשלה, **צעד זה נועד למנוע את ההשלכות השליליות שעלולות להיווצר אם אזרחים ימנעו מקבלת טיפול רפואי או מהגעה לבדיקות**.⁹² עם זאת, באתר משרד הבריאות הפדרלי נכתב כי על ממשלות

⁸⁹ Federal Office of Public Health, [Frequently Asked Questions \(FAQs\) about the new coronavirus](#), updated: April 27th 2020, accessed: April 21st 2020.

⁹⁰ The Federal Council, [Federal Council to gradually ease measures against the new coronavirus](#), updated: April 16th 2020, accessed: April 21st 2020; U.S. Embassy in Switzerland and Lichtenstein, [Covid-19 Information for Switzerland and Lichtenstein](#), n.d. accessed: April 19th 2020.

⁹¹ Federal Office of Public Health, [New coronavirus: Measures, ordinance and explanations](#), updated: April 27th 2020, accessed: April 27th 2020.

⁹² The Federal Council, [Federal Council to gradually ease measures against the new coronavirus](#), updated: April 16th 2020, accessed: April 21st 2020

הקנטונים לוודא שנשמרת בבתי החולים יכולת מספקת לטפל בחולי קורונה, כולל שמירת מלאי ציוד מתאים.⁹³

השלב השני, שנקבע ל-11 במאי 2020, כלל לפי התכנון פתיחה של מוסדות חינוך לילדים בגיל חוק חינוך החובה (בקבוצות של עד 5 ילדים), פתיחת חנויות (לא פורט אילו) ופתיחת שווקים. הממשלה קבעה ש-29 באפריל הוא התאריך שבו תתקבל החלטה סופית לגבי שלב זה.

השלב השלישי, שנקבע ל-8 ביוני 2020, כלל לפי התכנון פתיחה של שאר מוסדות החינוך, ובהם מוסדות לחינוך מקצועי ומוסדות להשכלה גבוהה, כמו גם מוסדות תרבות כגון מחזיאונים, ספריות, גני חיות וגנים בוטניים. נקבע כי הממשלה תחליט על הפרטים של שלב זה ב-27 במאי 2020.⁹⁴ ב-8 במאי 2020 פורסם כי שלב זה יכול גם את פתיחתם מחדש של שירותי דת וטקסים דתיים, בריכות ציבוריות ומרכזי ספורט, פעילויות באתרי סקי, אתרי מחנאות (קמפינג), בתי קולנוע ותיאטראות.⁹⁵

בפועל, **שווייץ הקדימה חלק מההקלות שתוכננו לשלב השלישי לשלב השני**. כאמור, כבר ב-16 באפריל הכריזה הממשלה כי השלב השני ייושם ב-11 במאי, אולם יומיים לאחר יישום השלב הראשון, ב-29 באפריל, התקבלה ההחלטה כיצד ייושם השלב השני,⁹⁶ כפי שהובטח מראש. בעקבות החלטה זו הודיעה הממשלה כי במסגרת השלב השני ייפתחו גם **מוזיאונים (לא כולל חדרי קריאה)**, שנכללו קודם לכן בשלב השלישי, יותרו **פעילויות ספורט מסוימות ואימוני ספורט** תוך שמירה על הגבלות ריחוק חברתי,⁹⁷ ותורחב פעילות **התחבורה הציבורית**.⁹⁸

כמו כן הוחלט כי השלב השני יכלול פתיחה של **מסעדות** בכפוף להנחיות הריחוק החברתי,⁹⁹ לדוגמה: לא יותר מארבעה אנשים בשולחן או משפחה עם ילדים בשולחן,¹⁰⁰ ושמירה על מרחק בין קבוצות אורחים. כמו כן, נקבע כי ב-27 במאי יוחלט על הקלות נוספות בפתיחת המסעדות.¹⁰¹ באשר ל**בתי אבות**, ב-11 במאי הודיעה הממשלה כי

⁹³ Federal Office of Public Health, [New coronavirus: Measures, ordinance and explanations](#), updated: April 27th 2020, accessed: April 27th 2020.

⁹⁴ Ibid; see also U.S. Embassy in Switzerland and Lichtenstein, [Covid-19 Information for Switzerland and Lichtenstein](#), n.d. accessed: April 19th 2020.

⁹⁵ Federal Office of Public Health, [New coronavirus: Measures, ordinance and explanations](#), updated: May 8th 2020, accessed: May 10th 2020; Federal Department of Home Affairs, Federal Office of Public Health, [Easing of measures and possible next steps As of: 30 April 2020](#), updated: May 8th 2020, accessed: May 10th 2020.

⁹⁶ שם.

⁹⁷ Federal Department of Home Affairs, Federal Office of Public Health, [Easing of measures and possible next steps As of: 30 April 2020](#), updated: May 8th 2020, accessed: May 10th 2020.

⁹⁸ The Federal Council, [New coronavirus: gradual easing of measures, From 11 May \(Phase 2\)](#), April 30th 2020, accessed: April 30th 2020.

⁹⁹ שם.

¹⁰⁰ כולל משפחות של יותר מארבעה ילדים, כל עוד כל המשתתפים מתגוררים באותו בית.

Federal Office of Public Health, [Frequently Asked Questions \(FAQs\) about the new coronavirus](#), updated: May 12th 2020, accessed: May 13th 2020

¹⁰¹ The Federal Council, [Coronavirus: Federal Council to ease further measures from 11 May](#), April 29th 2020, accessed: April 30th 2020.

ביקורים בבתי אבות צריכים להיות אפשריים ברמה העקרונית, והמליצה לבתי אבות לנקוט צעדי זהירות בהתאם, לדוגמה, אישור כניסה רק למבקרים בריאים.¹⁰²

עוד החליטה הממשלה כי לא תתאפשר הגעה לאצטדיונים עד סוף אוגוסט,¹⁰³ ובהודעה מ-29 באפריל נכתב כי הממשלה תקבל החלטות נוספות לגבי הקיץ ב-26 ביוני.¹⁰⁴

באשר לגבולות, ב-11 במאי תחל הגמשה מסוימת בהגבלות על כניסה לשווייץ, לדוגמה, עובדים ממדינות מסוימות יוכלו להיכנס וקרובי משפחה של אזרחי שווייץ יוכלו להיכנס. כמו כן התקבלה החלטה עקרונית להרחיב את מספר המדינות שמהן יכולים עובדים להגיע למדינה.¹⁰⁵

בהודעת הממשלה נכתב כי המעסיקים מחויבים לאפשר לעובדים בסיכון גבוה במיוחד (especially high risk), כפי שתגדיר הממשלה, לעבוד מהבית. אם הנוכחות הפיזית של העובד במקום העבודה היא חיונית המעסיק מחויב לספק לו הגנה במקום העבודה. עובד בסיכון גבוה במיוחד יכול גם לסרב להגיע לעבודה, ואם בלתי אפשרי שיעבוד מהבית או ממקום העבודה, המעסיק מחויב להוציא אותו לחופשה בתשלום. המעסיק יכול לדרוש אישור רפואי המפרט מדוע העובד הוא בסיכון גבוה במיוחד.¹⁰⁶

בהודעת הממשלה נכתב מפורשות כי ההתקדמות משלב לשלב תלויה בכך שלא יהיה גידול משמעותי במספר מקרי הקורונה במדינה. לפי אתר משרד הבריאות הפדרלי, הממשלה תחליט אילו הגבלות להסיר או להגמיש על בסיס שלושה גורמים עיקריים: הסיכון להדבקות חדשות; הסיכון למקרי מוות או מחלה קשה; והסיכוי למניעת הדבקות ומחלות קשות, ובין השאר האפשרות לנקוט אמצעי זהירות ואפשרות קבלתם בידי הציבור.¹⁰⁷ על פי הודעת הממשלה, הזמן שנקבע בין שלב לשלב מאפשר לבחון את ההשפעות על בסיס המדדים האלה: **מספר המקרים החדשים, מספר האשפוזים,**

¹⁰² Federal Office of Public Health, [New coronavirus: People at especially high risk](#), updated: May 12th 2020, accessed: May 13th 2020.

¹⁰³ Federal Office of Public Health, [Frequently Asked Questions \(FAQs\) about the new coronavirus](#), updated: May 6th 2020, accessed: May 7th 2020.

¹⁰⁴ The Federal Council, [Coronavirus: Federal Council to ease further measures from 11 May](#), April 29th 2020, accessed: April 30th 2020.

¹⁰⁵ Federal Department of Justice and Police, [Coronavirus: Restrictions on entry to be gradually relaxed from 11 May](#), April 29th 2020.

¹⁰⁶ משרד הבריאות בשווייץ פרסם ב-27 באפריל המלצות למעסיקים, לדוגמה, לדרוש אישור רפואי רק אחרי אי-הגעה במשך חמישה ימי עבודה וזאת במטרה להקל את העומס על רופאים. כמו כן הומלץ למעסיקים ליידע את העובדים על בטיחות במקום העבודה ולאפשר לעובדים שלא להשתמש בתחבורה ציבורית בשעות שיא.

The Federal Council, [Federal Council to gradually ease measures against the new coronavirus](#), updated: April 16th 2020, accessed: April 21st 2020; Federal Office of Public Health, [New coronavirus: Recommendations for the workplace](#), updated: April 27th 2020, accessed: April 27th 2020.

¹⁰⁷ Federal Office of Public Health, [Frequently Asked Questions \(FAQs\) about the new coronavirus](#), updated: April 27th 2020, accessed: April 27th 2020.

מספר מקרי המוות ושיעורי התפוסה בבתי החולים.¹⁰⁸ לפי אתר משרד הבריאות הפדרלי, **מספר האשפוזים** הוא המדד העיקרי למעקב אחר הצלחת הצעדים.¹⁰⁹ באתר משרד הבריאות צוין כי לצד השיקולים הבריאותיים, גורמים נוספים שישפיעו על ההחלטה בדבר הסרה או הגמשה של ההגבלות כוללים את ההיענות הציבורית (public acceptance) להחלטות, השפעתן הכלכלית והתכנון הכרוך בהסרת ההגבלות, לדוגמה הצורך לרכוש מוצרים הנדרשים כדי לקדם אמצעי זהירות.¹¹⁰ לדברי ממשלת שווייץ, לאחר שמספר המקרים בשווייץ ירד "בצורה מספקת", הקנטונים יבצעו בעצמם מעקב אחר שרשרת ההידבקות של החולים במטרה לזהות ולבודד חולים.¹¹¹ לא ידוע לנו כיצד, אם בכלל, הגדירה שווייץ "ירידה מספקת" לצורך קבלת החלטה על המשך יישום השלבים. כמו כן, אין בידנו מידע רשמי על היקף הבדיקות שהיא מבצעת.

4. בלגיה

אוכלוסיית בלגיה מונה קרוב ל-11.7 מיליון נפש.¹¹² עד 13 במאי 2020 אובחנו במדינה 53,981 חולי קורונה (שיעור של כ-4,614 חולים למיליון נפש), ומהם נפטרו 8,843 (כ-16.4% מהחולים).¹¹³

בלגיה הודיעה בסוף חודש אפריל על תוכנית בת שלושה שלבים להקלת ההגבלות שהטילה. השלב הראשון של התוכנית (הכולל שתי פעימות) תוכנן ל-4 במאי והשלב האחרון מתוכנן לכל המוקדם לתחילת יוני. התוכנית כוללת פתיחה הדרגתית של המשק; לדוגמה, ב-11 במאי (במסגרת הפעימה השנייה של השלב הראשון) נועדו להיפתח כל החנויות ובתי העסק למעט אלה שפעילותם כרוכה במגע פיזי (לדוגמה מספרות), והוכרז כי החלטה לגבי עסקים הכרוכים במגע ישיר תתקבל במסגרת השלב השני, באמצע חודש מאי. כמו כן, הוכרז מראש כי פתיחה הדרגתית של מסעדות, ולאחר מכן של בתי קפה וברים, תיעשה רק בשלב האחרון, לכל המוקדם ב-8 ביוני, ואירועים המוניים לא יתקיימו לפני סוף אוגוסט. רוב המדדים להתקדמות בשלבי ההקלות גובשו תוך כדי ביצוען; המדדים הם מספר האשפוזים היומי, מגמת ממוצע האשפוזים השבועי, תפוסת המיטות ביחידות לטיפול נמרץ, קיבולת הבדיקות ואיתור

¹⁰⁸ The Federal Council, [Federal Council to gradually ease measures against the new coronavirus](#), updated: April 16th 2020, accessed: April 21st 2020.

¹⁰⁹ Federal Office of Public Health, [Frequently Asked Questions \(FAQs\) about the new coronavirus](#), updated: April 27th 2020, accessed: April 27th 2020.

¹¹⁰ שם.

¹¹¹ The Federal Council, [Federal Council to gradually ease measures against the new coronavirus](#), updated: April 16th 2020, accessed: April 19th 2020.

¹¹² Central Intelligence Agency, [World Factbook – Belgium](#), visited: May 14th 2020.

הנתון הוא אומדן של סוכנות הביון המרכזית בארה"ב ומתייחס ליולי 2020.

¹¹³ The Belgian Government, [Trends remain encouraging](#), published: May 13th 2020, visited: May 13th 2020.

הנחשפים לנגיף ועוד. הודגש שלפני כל שלב תיבחן היתכנות ההקלות, ולכל תחום פעילות יותאמו תנאי בטיחות מפורטים.

ראשית נציג את ההגבלות שהטילה בלגיה ולאחר מכן את תוכניתה להקלתן.

ההגבלות שהוטלו בבלגיה:

ב-12 במרץ הוכרז במדינה מצב חירום וב-17 במרץ פורסמו הצעדים שנכנסו לתוקף למוחרת, ואלה הם:¹¹⁴

- הוטל סגר ביתי, למעט יציאה לעבודה, לעניינים הכרחיים (ביקור רופא, בנק, עזרה לאחרים וכיוצא באלה) או לפעילות גופנית עם בני הבית או עם חבר אחד. חל איסור על התכנסויות גדולות יותר.
- ניתנה הנחיה לעבודה מהבית, ואם הדבר אינו אפשרי – הקפדה על ריחוק חברתי. בהקשר זה הוכרז על מדיניות אכיפה מחמירה הכוללת קנסות ואף סגירת עסקים.
- סגירת חנויות (צעד שננקט כבר קודם לכן), למעט אלה החיוניות, כגון חנויות מזון לבני אדם ולחיות מחמד; הסדרת הכניסה לסופרמרקטים והגבלת מספר הנכנסים ומשך השהייה;
- ב-24 במרץ נאסרה גם הפעלת מספרות.
- הסדרת ריחוק חברתי בתחבורה הציבורית.
- מניעת יציאות בלתי הכרחיות מגבולות המדינה.
- סגירת שווקים.

תוכנית בלגיה להקלת ההגבלות:

המועצה לביטחון לאומי, המקבלת החלטות בנושא, החליטה ב-15 באפריל להמשיך בסגר עד 3 במאי, למעט שתי הקלות מיידיות: התרת פתיחתם של גנים בוטניים ושל חנויות "עשה זאת בעצמך", וכן התרת ביקורים של מבקרים קבועים אצל חוסים וקשישים החיים במוסדות.¹¹⁵

ב-24 באפריל קיימה המועצה לביטחון לאומי דיון בהמלצות צוות המומחים שמונה לעסוק בתוכנית היציאה מהסגר. על פי הודעת ראשת הממשלה לעיתונות מאותו יום, מדיון זה עלה כי התקיימו אינדיקטורים חיוביים, כגון ירידה במספר האשפוזים היומי והשטחה של עקומת התמותה, שעל בסיסם היה אפשר להתחיל בתכנון יציאה הדרגתית וזהירה מהסגר. על פי ההודעה, תחילת היציאה תוכננה לכל המוקדם ל-4

¹¹⁴ Prime Minister of Belgium, [Coronavirus: reinforced measures](#), press release, published: March 17th 2020, visited: April 21st 2020.

¹¹⁵ belgium.be, official information and services, [Measures taken by the National Security Council of 15 April 2020](#), published: April 15th 2020, visited: April 21st 2020.

במאי, בכפוף למצב בפועל. כמו כן נמסר בה כי כמה מההקלות המתוכננות בשלבים המאוחרים יותר טעונות עדיין בדיקת היתכנות וקביעת תנאים. להלן פירוט השלבים בתוכנית:¹¹⁶

שלב 1, פעימה ראשונה – מ-4 במאי:

- **בתעשייה ובעסקים המוכרים לעסקים (B2B)** עבודה מרחוק תישאר הנורמה הנדרשת. בחברות שבהן הדבר אינו מתאפשר, נדרש מילוי הנחיות בריאותיות, כגון חבישת מסכות. חובר מדריך להתנהלות במקומות עבודה שימשם בסיס להנחיות ספציפיות למגזרים ולארגונים.
- **חנויות ושירותי הארחה** נשארים סגורים, למעט חנויות בדים (בשל תפקידן בייצור מסכות).
- **בבתי החולים ובמרפאות** ייעשה מאמץ לאפשר מתן שירותי רפואה כלליים ומקצועיים לצד הטיפול בנפגעי הקורונה (הנושא נמצא בעבודת מטה).
- **פעילות גופנית בשטח פתוח** מותרת לשני בני אדם יחד לכל היותר (מלבד דיירים באותו בית) ובריחוק חברתי, וכן מותרת פעילות ספורטיבית אחרת שאינה כרוכה במגע וללא גישה למלתחות, למקלחות ולקפטריות.
- במקביל נכנסת לתוקף חובת חבישת מסכה בתחבורה הציבורית מגיל 12 ומעלה, זאת לצד ההמלצה להימנע משימוש באמצעי תחבורה אלה.

שלב 1, פעימה שנייה – מ-11 במאי:

- פתיחת כל **החנויות**, ללא תלות בגודלן או בתחום פעילותן, מלבד בתי עסק ששירותיהם כרוכים במגע פיזי, כגון מספרות. קביעת כללים הנוגעים לאופן ארגון העבודה וקבלת הלקוחות וכן קביעת כללים למניעת התקהלות, זאת בהתייעצות עם הענפים העסקיים והגורמים הרלוונטיים.
- בנוגע **לתחרויות ספורטיביות** תתקבל החלטה בהמשך.

שלב 2, מ-18 במאי:

- ייבדקו התנאים שבכפוף להם, אם בכלל, יתאפשר לפתוח **חנויות ובתי עסק** ששירותיהם כרוכים במגע פיזי.
- תישקל פתיחת **מוזיאונים**, בהגבלות שייקבעו.
- תותר **פעילות ספורטיבית קבוצתית** בשטח פתוח במסגרת מועדוני ספורט, בכפוף להנחיות.
- **מערכת החינוך** תחזור לפעילות באופן הדרגתי. הביצוע יתנהל בכל קהילה באופן עצמאי, תוך התייעצות עם מערכת החינוך הפדרלית.

¹¹⁶ Belgian Government, [Coronavirus: Belgium outlines its exit strategy](#): Press Release of the Prime Minister Sophie Wilme's, published: April 24th 2020, visited: April 27th 2020.

- יישקלו הקלות בתחומים נוספים, כמו קיום פגישות ביתיות, הגדלת מספר המשתתפים בחתונות ובהלוויות וכן בפעילות ספורטיבית, וארגון טיולי יום לאזורים מסוימים במדינה.

שלב 3, מ-8 ביוני לכל המוקדם:

- תישקל עד אז פתיחה הדרגתית של **מסעדות**, ולאחר מכן בתי קפה וברים, בהגבלות קפדניות.
- יישקל קיומן של **חלק מפעילויות הקיץ**, כגון נסיעות לחו"ל, מחנות נוער, השתלמויות, אטרקציות תיירותיות ואירועים קטנים בשטח פתוח. לא יותרו אירועים המוניים עד 31 באוגוסט.¹¹⁷

בתוכנית שפורסמה לא צוינו מדדים כמותיים מפורשים שלפיהם תתקבל ההחלטה בדבר התקדמות בשלבי היציאה, אך הודגש הצורך בהתקדמות מדודה. כמו כן צוין כי עד למועד תחילת ההקלות יהיו זמינות 25,000 בדיקות PCR ביום באמצעות מעבדות ציבוריות ופרטיות, ותיתכן עלייה גם ל-45,000 בדיקות ביום, נוסף על בדיקות סרולוגיות.¹¹⁸

ב-6 במאי אושרה ההתקדמות לפעימה השנייה של השלב הראשון, לקראת יישומה ב-11 במאי. אישור זה ניתן בהמשך להמלצת מומחים, בהתבסס על מספר האשפוזים היומי, המגמה המאפיינת את ממוצע האשפוזים השבועי, תפוסת המיטות ביחידות טיפול נמרץ, יכולת האיתור של נחשפים ועריכת בדיקות. נוסף על כך, הוחלט לאפשר כבר מ-10 במאי אירוח של ארבעה אנשים קבועים בבית (עדיפות לחצר או מרפסת), וביקור אצל משפחה אחת, זאת תחת כללי בטיחות ותשומת לב מיוחדת לאנשים פגיעים ולקשישים. כמו כן, ניתנו הנחיות מפורטות מאוד, קפדניות ומנומקות להתנהגות בחנויות ובדוכנים (לא שווקים), שנפתחו ב-11 במאי, ונמסר כי בזמן הקרוב ייבדקו ההיתכנות והתנאים להקלות בתחומים הנוספים.¹¹⁹

5. צ'כיה

אוכלוסיית צ'כיה מונה כ-10.7 מיליון נפש.¹²⁰ על פי אתר משרד הבריאות הצ'כי, עד ל-13 במאי 2020 אובחנו במדינה 8,198 חולי קורונה (שיעור של כ-766 חולים למיליון נפש), ומהם נפטרו 282 (3.44% מהחולים).¹²¹

מתחילת חודש אפריל הכריזה **צ'כיה** על כמה הקלות נקודתיות. באמצע חודש אפריל החליטה הממשלה על תוכנית בת חמישה שלבים להקלת ההגבלות ופרסמה אותה,

¹¹⁷ Belgian Government, [Coronavirus: Belgium outlines its exit strategy](#): Press Release of the Prime Minister Sophie Wilme's, published: April 24th 2020, visited: April 27th 2020.

¹¹⁸ שם.

¹¹⁹ Government of Belgium, [Measures taken by the National Security Council of 6 May 2020](#), published: May 6th 2020, visited: May 7th 2020.

¹²⁰ Czech Statistical Office, [Latest data](#), updated: May 14th 2020, visited: May 14th 2020.

¹²¹ Ministry of Health of the Czech Republic, [COVID-19 epidemic in the Czech Republic](#), updated: May 13th 2020, visited: May 13th 2020.

אולם ב-26 באפריל **עודכנה התוכנית כך שתכלול ארבעה שלבים שיישמו בלוח זמנים קצר יותר, מ-20 באפריל ועד 25 במאי**. ב-11 במאי החלה פתיחתם של מרכזי הקניות, המחיאונים ועוד; התיאטראות, בתי הקולנוע והקרקסים הורשו לפעול עם קהל שאינו עולה על מאה בני אדם, ומסעדות הורשו לארח בישיבה בחצר בלבד. ב-25 במאי תחל פתיחתם של המסעדות, מכוני הקעקועים ועוד. טיסות בין-לאומיות יישארו מוגבלות. צ'כיה לא פרסמה את המדדים שעל בסיסם מתקבלת ההחלטה על התקדמות בשלבי ההקלות.

ראשית נציג את ההגבלות שהטילה צ'כיה ולאחר מכן את תוכניתה להקלתן.

ההגבלות שהוטלו בצ'כיה:

ב-12 במרץ 2020 הוכרז בצ'כיה מצב חירום, שהוארך תחילה עד ל-30 באפריל ולאחר מכן עד 17 במאי. מתוקף מצב החירום הוטלו ההגבלות האלה:¹²²

- ב-13 במרץ הופסקה פעילותם של כל מוסדות החינוך וההשכלה הגבוהה;
- נאסרו כל פעולות הספורט, התרבות והדת, הן פרטיות והן ציבוריות, המערבות יותר משלושים משתתפים;
- ב-14 במרץ נאסרה הכניסה לבריכות שחייה, למוקדי מידע לתיירים, לשווקים, למסעדות ולדוכני מזון בקניונים שגודלם יותר מ-5,000 מ"ר. כמו כן נאסרה מכירה קמעונאית ומכירת שירותים הניתנים במקום, למעט מוצרים ושירותים חיוניים כמו מזון, כביסה ואלקטרוניקה (ב-26 במרץ הוחרגו שירותים נוספים, כגון שירותי תחזוקה);
- נסגרו חלק ממעברי הגבול והוצבו מחדש באופן זמני הגבולות עם גרמניה ואוסטריה;
- מאז 16 במרץ הוגבלה התנועה במדינה והורשתה רק לצורך הגעה לעבודה, עריכת קניות הכרחיות ועזרה לקרובי משפחה. נאסר גם מתן שירותי לינה (למעט הקלות מסוימות מ-27 במרץ ואילך, למען אנשים הזקוקים למקום לינה מפאת עבודה ועסקים).
- שערי המדינה נסגרו לזרים (מלבד חריגים) ונאסרה יציאת אזרחי צ'כיה אל מחוצה לה (למעט עובדים במדינות שכנות). האזרחים הנכנסים חויבו בבידוד.
- ב-18 במרץ נאסר יצוא תרופות, ולמוחרת הוטלה חובה גורפת לחבוש מסכות מגן במרחב הציבורי (חובה זו מותנה מאוחר יותר). בהמשך הוסמכו השוטרים לקנוס מיידית את מפירי ההגבלות.

¹²² Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against the coronavirus](#), Press Advisories, April 17th 2020, updated: May 5th 2020, May 11th 2020, visited: April 21st 2020, May 6th 2020, May 12th 2020.

- פעילותם של רוב אמצעי התחבורה הבין-לאומיים הופסקה מ-21 במרץ.¹²³

תוכנית צ'כיה להקלת ההגבלות:

בתחילת אפריל החלה צ'כיה להקל את ההגבלות שהוטלו. כך לדוגמה, ב-7 באפריל הותר לקיים פעילות ספורט בשטח פתוח עם אדם נוסף בשמירת מרחק; ב-9 באפריל נפתחו עסקים לממכר אופניים, חומרי בניין ומוצרי תחביב, בכפוף לדרישות היגיינה וריחוק חברתי; וב-14 באפריל הותרה יציאה מהארץ לצרכים חיוניים ובכללם גם ביקור קרובים ונסיעת עסקים. ב-27 באפריל הותרו מחדש יציאת אזרחים מהמדינה וכניסת אנשי עסקים וסטודנטים ממדינות האיחוד האירופי.¹²⁴ ב-1 במאי הוקלו ההנחיות בנוגע לחציית הגבול לצורכי עבודה וצומצמו להצגת תוצאות שליליות של בדיקות קורונה אחת לחודש.¹²⁵

ב-14 באפריל דנה הממשלה בתוכנית להקלת הסגר והוחלט על לוח זמנים בן חמישה שלבים, המותנה בכך שמצב התחלואה לא יחמיר (לא צוינו קריטריונים ברורים).¹²⁶ ב-26 באפריל עודכנה התוכנית שפורסמה (ללא פירוט הסיבה לעדכון זה) כך שתכלול ארבעה שלבים שיישמו בלוח זמנים קצר יותר. לצד פעילות עסקית ופעילויות פנאי שהתרתן נכללה במסגרת התוכנית, הוכרז גם על הפעלה מחדש של מערכת החינוך ושירותים חברתיים.¹²⁷ נציין כי חלק מהפעילות בתחומי החינוך והשירותים החברתיים תוחזר רק לאחר יישום כל ארבעת השלבים.

להלן רשימת הפעילויות המותרות על פי לוח הזמנים החדש:¹²⁸

- **שלב ראשון, מ-20 באפריל:** פתיחת סדנאות מלאכה שונות (למעט אלה המחייבות מגע פיזי ישיר), שווקים פתוחים, חנויות רכב (נוסף על עסקים שנפתחו כבר קודם כאמור); חתונות בהשתתפות עשרה בני אדם; אימוני ספורט מקצועני; פגישות ייעוץ לסטודנטים בשנה האחרונה ללימודיהם; כמו כן, ב-24 באפריל הותרה תנועת קבוצות שהיקפן עד עשרה בני אדם במרחב הציבורי.
- **שלב שני, מ-27 באפריל:** פתיחת מתקני עסקים שגודלם עד 2,500 מ"ר ואינם ממוקמים בקניונים ששטחם גדול מ-5,000 מ"ר; לימודי נהיגה; חדרי כושר (ללא שימוש במלתחות ובמקלחות); טקסים בכנסיות בהשתתפות 15 בני אדם (בהגבלות היגיינה מחמירות); ספריות; גני חיות (תצוגות בשטח פתוח); התרת מפגשי ייעוץ פרטניים של

¹²³ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against the coronavirus](#), Press Advisories, April 17th 2020, updated: May 5th 2020, May 11th 2020, visited: April 21st 2020, May 6th 2020, May 12th 2020.

¹²⁴ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, updated: April 26th 2020, visited: April 27st 2020.

¹²⁵ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, updated: May 1st 2020, visited: May 5st 2020.

¹²⁶ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, updated: April 17th 2020, visited: April 21st 2020.

¹²⁷ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, updated: April 26th 2020, visited: April 27st 2020.

¹²⁸ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, updated: May 5th 2020, visited: May 6th 2020.

כל הסטודנטים באוניברסיטאות; הפעלת שירותים סוציאליים מקוונים ובאמצעות הטלפון; הותרה יציאת אזרחים מגבולות המדינה וכניסת סטודנטים ממדינות האיחוד האירופי ואזרחים מאותן מדינות הבאים למטרת עסקים.

▪ **שלב שלישי, מ-11 במאי:** פתיחת חנויות במרכזי קניות ובתי עסק שגודלם מעל 2,500 מ"ר; מסעדות – רק בישיבה בחצר; שירותים קוסמטיים; מחיאונים וגלריות; אתרים היסטוריים בשטח פתוח; תיאטראות, בתי קולנוע וקרקסים – עד מאה בני אדם; פעילות ספורט מקצועני ללא קהל; שירותים סוציאליים באופן ישיר ברמת השטח והתרת היציאה לדיירי מוסדות; פתיחת השכבה העליונה של בתי הספר היסודיים והתיכוניים בקבוצות שגודלן עד 15 תלמידים (דרכי ההוראה ייקבעו על ידי הנהלות בתי הספר, ובחודש יוני יוחלט כיצד ייערכו הבחינות);¹²⁹ הפעלת אמצעי תחבורה חוצי גבולות (כולל רכבת) למעט טיסות, שיישאו מוגבלות.

▪ **שלב רביעי, מ-25 במאי:** פתיחת מסעדות; שירותי לינה; מוניות; מכוני קעקועים; אירועי תרבות וספורט (מספר המשתתפים המרבי ייקבע בהמשך); תצוגות גני חיות בחלל סגור; חתונות; בתחום הרווחה: הפעלת שירותים סוציאליים למשפחות, לרבות מרכזים לפעילות יום לילדים (מ-8 ביוני יופעלו השירותים הסוציאליים במלואם לרבות מרכזי יום ושירותים לבעלי צרכים מיוחדים, ויותר ביקורים במוסדות).¹³⁰ באשר למערכת החינוך, הכיתות בבתי הספר היסודיים יחזרו לפעול בקבוצות קבועות של 15 ילדים לכל היותר, בכפוף לשיקול דעתו של מנהל בית הספר. תיתכן הגדלת מספר הילדים בקבוצה, ככל שהתנאים מאפשרים, אך ליד כל שולחן ישב ילד אחד בלבד. בלמידה בקבוצות תוטל חובת חבישת מסכות, וחבישת מסכות תהיה מומלצת ככלל. הורים לא יחויבו לשלוח את ילדיהם לבתי הספר ותימשך למידה מרחוק למען תלמידים ומורים בסיכון.¹³¹

ב-11 במאי פורסמו עדכונים לתוכנית שפורסמה, בהיבט של הפעלת השירותים החברתיים. במסגרת העדכונים נוספה הפעלת שירותים סוציאליים לנוער ולמשפחות עם ילדים, ומ-25 במאי יותר ביקורים במוסדות ויינתנו כל השירותים הסוציאליים לאנשים עד גיל 50. מ-8 ביוני יוסרו הגבלות התנועה האישיות, למשל על הליכה מחוץ למתחם המוסד, ומ-22 ביוני יופעלו השירותים הסוציאליים לאוכלוסייה בכל הגילים.¹³²

¹²⁹ להרחבה ראו: אסף ויניגר, פתיחה מחדש של מוסדות חינוך שנסגרו בשל משבר נגיף הקורונה – מידע ראשוני, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 21 באפריל 2020, עמ' 11.

¹³⁰ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, updated: April 26th 2020, visited: April 27st 2020.

¹³¹ אסף ויניגר, פתיחה מחדש של מוסדות חינוך שנסגרו בשל משבר נגיף הקורונה – מידע ראשוני, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 21 באפריל 2020, עמ' 11.

¹³² Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against the coronavirus](#), Press Advisories, updated: May 11th 2020, visited: May 12th 2020.

חשוב לציין כי במקביל להגבלות פעלה צ'כיה לשיפור יכולת המעקב והאיתור המהיר של אנשים שנחשפו לנגיף הקורונה. ב-30 במרץ הוחל שימוש ניסיוני בטכנולוגיות מידע למיפוי מגעים של חולים מאומתים. כמו כן, משכירי דירות באמצעות האינטרנט נדרשו לדווח לרשויות המקומיות על עסקאותיהם לצורך איתור התיירים במקרה של הידבקות.¹³³ לפי המידע הממשלתי שהתפרסם, מספר הנבדקים בצ'כיה הגיע עד 13 במאי ל-314,138 בני אדם – שיעור של כ-29,360 נבדקים למיליון נפש.¹³⁴ יש לשים לב כי מדובר במספר נבדקים ולא במספר בדיקות; כיוון שאדם יכול להיבדק יותר מפעם אחת, מספר הבדיקות עשוי להיות גבוה יותר.

6. נורבגיה

אוכלוסיית נורבגיה מנתה נכון לסוף שנת 2019 כ-5.36 מיליון תושבים.¹³⁵ עד 11 במאי 2020 אובחנו בנורבגיה 8,135 חולי קורונה (שיעור של כ-1,517 חולים למיליון נפש), ועד ל-12 במאי נפטרו 228 (2.8% מכלל החולים המאובחנים).¹³⁶

בתחילת אפריל פרסמה **נורבגיה** כמה הקלות שיושמו החל מסוף חודש אפריל, ובהן פתיחת חלק ממערכת החינוך, אולם חלק ניכר מההגבלות שהוטלו נשאר בתוקף. **בתחילת מאי פרסמה נורבגיה תוכנית בת ארבעה שלבים לניהול ארוך טווח של משבר הקורונה. השלב הראשון נקבע לתחילת חודש מאי והאחרון מתוכנן לאמצע חודש יוני.** כך לדוגמה, הברים יוכלו לפעול מ-1 ביוני ואילך, וב-15 במאי יפורסמו המלצות לגבי טיולים ונסיעות נופש ופנאי, שיהיו תקפות מ-1 ביוני. חדרי כושר ייפתחו רק מ-15 ביוני וליגת הכדורגל הנורבגית תחזור לפעול ב-16 ביוני. בתוכנית של נורבגיה מוצגות כמה סוגיות מרכזיות שיש לתת עליהן את הדעת בקביעת ההתקדמות בשלבי ההקלה, ובהן הערכת הסיכון הלאומית, מדדים אפידמיולוגיים שונים, היכולת לספק טיפול ולעקוב אחרי התפשטות המגפה, וגישה למשאבים כגון חיסונים וציוד מגן אישי.

ראשית נציג את ההגבלות שהטילה נורבגיה ולאחר מכן את תוכניתה להקלת ההגבלות.

ההגבלות שהוטלו בנורבגיה:

ב-12 במרץ¹³⁷ הוטלו בנורבגיה כמה הגבלות, ובהן אלה:

¹³³ Government of the Czech Republic, [Measures adopted by the Czech Government against coronavirus](#), Press Advisories, April 17th 2020, visited: April 21st 2020.

¹³⁴ Ministry of Health of the Czech Republic, [COVID-19 epidemic in the Czech Republic](#), updated: May 13th 2020, visited: May 13th 2020.

¹³⁵ Statistics Norway, [Population](#), updated: February 27th 2020, accessed: March 30th 2020; Government of Norway, [The Economy](#), n.d., accessed: April 2nd 2020.

¹³⁶ Norwegian Institute of Public Health, [Daily reports about coronavirus disease \(COVID-19\)](#), updated: May 12th 2020, accessed: May 13th 2020.

¹³⁷ לא עלה בידנו למצוא את ההודעה מ-12 במרץ. המידע על ההגבלות נשאב מהודעה לעיתונות מ-24 במרץ 2020 שבה נמסר על הארכת תוקף ההגבלות.

- מניעת התקהלויות של יותר מחמישה אנשים, שמירה על ריחוק חברתי, בידוד אזרחים לאחר מגע עם חולים, הכנסת אנשים המגיעים מחו"ל לבידוד, איסור יציאת עובדי בריאות לחו"ל;
- סגירת כל מוסדות החינוך (כולל גנים ומוסדות להשכלה גבוהה);¹³⁸
- איסור אירועי תרבות וספורט המוניים, סגירה של עסקים גדולים וקטנים, סגירה של מסעדות אלא אם כן הן יכולות להבטיח שמירה על ריחוק חברתי, סגירה של אולמות קונצרטים, חדרי כושר, בריכות שחייה, פארקי מים, מספרות, טיפולי קוסמטיקה, קרקועים וכדומה, איסור על שהות בדירות נופש וסגירת משרדי הרישוי (לרכב);¹³⁹
- בתי החולים הונחו להפחית פעילות לא דחופה;
- ב-15 במרץ הוחלט על מניעת כניסת אזרחים זרים למדינה, מלבד קבוצות מסוימות כגון אזרחי מדינות האיחוד הכלכלי האירופי העובדים במדינה או שיש להם כתובת מגורים במדינה.¹⁴⁰

התוכנית של נורבגיה להקלת ההגבלות:

ב-8 באפריל פרסם משרד ראש ממשלת נורבגיה הודעה לעיתונות שבה פורטו כמה הקלות, ויישומן החל ב-20 באפריל.¹⁴¹ הצעדים שעליהם הכריזה המדינה הם אלה:

- **מ-20 באפריל ואילך** ניתן לקבל שירותים רפואיים הדורשים מפגש פנים מול פנים כגון שירותי פסיכולוגיה ופסיכותרפיה וכן מותרת לינה בדירות נופש. כמו כן, מ-20 באפריל ועד ל-27 ייפתחו בהדרגה גני הילדים (day care centers).¹⁴²
- **ב-27 באפריל** תחל פתיחת בתי ספר לכיתות א'-ד',¹⁴³ כולל צהרונים (out-of-school care programmes), וכן מסלולי לימודים מסוימים לתלמידים במסלולים מקצועיים או לתלמידים במוסדות להשכלה גבוהה. תלמידי כיתות ה'-י' ימשיכו

Office of the Prime Minister, [Coronavirus measures to continue](#), updated: March 24th 2020, accessed: April 20th 2020.

¹³⁸ ניתן מענה מסוים, שהיקפו אינו ידוע לנו, לילדים של הורים בעבודות חיוניות.

¹³⁹ Office of the Prime Minister, [Coronavirus measures to continue](#), updated: March 24th 2020, accessed: April 20th 2020.

¹⁴⁰ Ministry of Justice and Public Security and Ministry of Foreign Affairs, [Stricter border controls being introduced – Norwegian airports not closing](#), March 15th 2020, accessed: April 21st 2020.

¹⁴¹ Office of the Prime Minister, [Norway to lift COVID-19 restrictions gradually and cautiously](#), updated: April 8th 2020, accessed: April 20th 2020.

¹⁴² Ibid; City of Oslo, [17 April: The kindergartens will open again](#), April 17th 2020, accessed: April 21st 2020.

¹⁴³ תוכנית לימודי החובה בנורבגיה נמשכת עשר שנים ומתחילה בגיל שש. בהודעה נכתב שב-27 באפריל יחלו לימודים לתלמידים בכיתות 1-4 (א'-ד'), בעוד תלמידים בכיתות 5-10 (ה'-י') ימשיכו ללמוד מרחוק.

Ministry of Education and Research, [The Education System](#), updated: November 12th, 2018, accessed: April 20th 2020.

בלמידה מרחוק (remote schooling), כמו גם תלמידים בקבוצת סיכון או תלמידים המתגוררים עם בן משפחה המשתייך לקבוצת סיכון.¹⁴⁴

▪ **ב-27 באפריל** תחל פתיחה של שירותים נוספים הדורשים מגע אישי, כגון מספרות ושירותי קוסמטיקה.¹⁴⁵

ב-1 באפריל יושמו הקלות מסוימות גם בכניסה למדינה של עובדים ממדינות האזור הכלכלי האירופי המיועדים לעבוד בשירותים חיוניים.¹⁴⁶ ב-9 באפריל בוטלו ההגבלות על כניסת אזרחי מדינות האזור הכלכלי האירופי (EEA) לנורבגיה. עם זאת, אזרחים אלו עדיין מחויבים בבידוד.¹⁴⁷

לפי הודעת ראש הממשלה מ-8 באפריל, **חלק ניכר מההגבלות שהוטלו נשאר בתוקף** ובהן ההנחיות הנוגעות להיגיינה ולריחוק חברתי, כולל הימנעות מהתקהלות של יותר מחמישה אנשים, איסור לבקר בבתי אבות, מיעוט בשימוש בתחבורה ציבורית והמשך עבודה מהבית ככל האפשר, בהתאם להידברות עם המעסיק.

בהודעה נכתב כי אירועי ספורט ואירועי תרבות המוניים ייאסרו עד 15 ביוני, אך החלטה זו תיבחן מחדש על ידי הממשלה ב-1 במאי. כמו כן נכתב כי חדרי כושר, בריכות שחייה, פארקי מים ומוסדות דומים יישארו סגורים. מסעדות, ברים ועסקים אחרים המגישים מזון ושתייה יישארו סגורים, אלא אם יש ביכולתם להבטיח שמירה על ריחוק של שני מטרים בין הלקוחות לעובדים. גם כמה שירותים ציבוריים יישארו סגורים, לדוגמה משרדי דרכונים וספריות. הממשלה תמשיך למנוע את כניסתם של אזרחים זרים ללא כתובת מגורים במדינה.

ב-7 במאי, חודש לאחר פרסום הרשימה המצומצמת של ההקלות, פרסמה ממשלת נורבגיה תוכנית לניהול ארוך-טווח של משבר הקורונה, כחלק ממה שהגדירה מעבר משלב הדיכוי (suppression) של הנגיף לשלב הבקרה (control).¹⁴⁸ בהודעה לעיתונות צוינו הקלות שיושמו בארבעה שלבים: השלב הראשון יחל ב-7 במאי, השני – ב-11 במאי, השלישי – ב-1 ביוני והרביעי – ב-15 ביוני. להלן השינויים העיקריים בשלב הראשון, החל מ-7 במאי:

▪ הגבלת ההתקהלות הורחבה מחמישה בני אדם לקבוצה של 20 איש השומרים על ריחוק חברתי.

¹⁴⁴ Office of the Prime Minister, [Norway to lift COVID-19 restrictions gradually and cautiously](#), updated: April 8th 2020, accessed: April 20th 2020.

¹⁴⁵ בהודעה לעיתונות נכתב כי אם שירותים אלו יכולים לעמוד בדרישות הריחוק החברתי הם רשאים לפתוח לפני 27 באפריל, שם.

¹⁴⁶ Ministry of Agriculture and Food, [Norwegian borders to open for entry by some EEA nationals](#), April 1st 2020, accessed: April 21st 2020.

¹⁴⁷ Ministry of Justice and Public Security, [More EEA nationals may enter Norway](#), April 9th 2020, accessed: April 21st 2020.

¹⁴⁸ Office of the Prime Minister, Ministry of Health and Care Services, [Long-term strategy and plan for handling the Covid-19 pandemic and adjustment of measures](#), updated: May 8th 2020, accessed: May 10th 2020.

- ניתן לבצע פעילויות ספורט בקבוצה של עד 20 אנשים, תוך שמירה על הגבלות הבטיחות. ניתן לפתוח אולמות ספורט (sport halls) אך בלי שימוש בחדרי ההלבשה.
- מותר לקיים אירועים של עד 50 איש במרחב הציבורי. מארגן האירוע אחראי לכיבוד חוקי הריחוק החברתי באירוע.
- בוטל האיסור על עובדי בריאות לנסוע מחוץ למדינה, אם כי הדבר אינו מומלץ.
- תקופת הבידוד צומצמה מ-14 יום לעשרה ימים.

להלן השינויים העיקריים בשלב השני, החל מ-11 במאי:

- כל בתי הספר ייפתחו עד 15 במאי, אם כי עקב הצורך לשמור על ריחוק חברתי לא כל התלמידים יהיו נוכחים בבית הספר בו בזמן.
- תוכניות חינוכיות לבוגרים ולמהגרים יחלו מחדש.
- פתיחה של בתי ספר לנהיגה.
- אוניברסיטאות, מכללות ומוסדות להכשרה מקצועית ימשיכו לבצע למידה מרחוק, וסטודנטים שלימודיהם מחייבים נוכחות במוסד יכולים להגיע אליו.
- פתיחה של אולמות בינגו ומוסדות דומים.
- יפורסמו הנחיות נוספות לגבי ביצוע פעילויות ספורט הדורשות מגע אישי.

להלן השינויים העיקריים בשלב השלישי, החל מ-1 ביוני:

- ברים יכולים להיפתח בשמירה על ריחוק חברתי.
- מותר לבצע פעילויות שחייה מאורגנות, כולל למידת שחייה בבית הספר.
- גני שעשועים יכולים להיפתח.
- ב-15 במאי יפורסמו המלצות חדשות לגבי טיולים ונסיעות נופש ופנאי, שיהיו תקפות מ-1 ביוני ואילך.

להלן השינויים העיקריים בשלב הרביעי, החל מ-15 ביוני:

- יותרו אירועים של 50–200 אנשים.
- חדרי כושר, בריכות ציבוריות ופארקי מים ייפתחו בכפוף לשמירה על הגבלות היגיינה.
- ליגת הכדורגל הנורבגית תחזור לפעול ב-16 ביוני על בסיס החרגה מתקנות הקורונה.

בהודעה זו צוינו גם כמה הגבלות שנשארו על כנו, ובהן חובת בידוד למי שמגיע מחוץ למדינה. נציין כי בהודעה נכתב כי כל מי שהיה במגע קרוב עם חולה מאומת¹⁴⁹ צריך להיכנס לבידוד, מלבד מחלימים מקורונה אשר להם יש פטור מחובת בידוד במקרה זה למשך חצי שנה.¹⁵⁰

בתוכנית הממשלה להתמודדות עם מגפת הקורונה לטווח ארוך נכללים מגוון תרחישים עתידיים,¹⁵¹ רשימת אמצעים להתמודדות ואופן הערכת הסיכון שבנגיף הקורונה.¹⁵² כחלק מהערכת הסיכון מוצע להביא בחשבון את הסוגיות הבאות:

- **הערכת סיכון מקיפה ברמה הלאומית והמקומית.**
 - **התנאים האפידמיולוגיים,** לדוגמה מספר החולים המאומתים, האשפוזים והנפטרים, שיעור הנבדקים החיוביים, שיעור המחוסנים (immune), תחלואה ותמותה כלליות ועוד.
 - **יכולת מערכת הבריאות ושירותי הבריאות והרווחה העירוניים,** כולל יכולת לספק טיפול נמרץ, מכונות הנשמה, גישה לציוד מגן אישי, תרופות וחיסונים, כמו גם כוח אדם מתאים.
 - **יכולת לאומית ומקומית לנטר את התפתחות המגפה,** כולל מעקב אחרי התפרצויות, הערכה של השפעת האמצעים למניעת ההדבקה, מתן הנחיות לציבור, ביצוע בדיקות ובידוד של נדבקים, מעקב ואיתור של אנשים שבאו במגע קרוב עם הנדבקים ובידודם, הגנה על חולים ועובדי צוות רפואי, ויכולת לרכוש ולחלק חיסונים כאשר חיסון יהיה זמין.
 - **גישה לחיסונים או תרופות למחלת הקורונה** לאחר שיפותחו ויהיו זמינים.¹⁵³
- בתוכנית נכתב גם כי הממשלה תפעל להחליף את אמצעי ההתמודדות המחמירים בהגדלת מספר הבדיקות, במעקב אחרי אנשים שבאו במגע קרוב עם הנדבקים ובידודם, תוך כדי הגדלת יכולת מערכת הבריאות לטפל במספר רב של חולי קורונה. נקבעו כמה עקרונות לצורך התאמה מחדש של ההתערבויות לפי הצורך, והם: שימוש בידע עדכני; שמירה על תיאום ברמה הלאומית בין האזורים השונים; התקדמות הדרגתית לאורך זמן במטרה לבחון את ההשפעה של כל שינוי בנפרד; התמדה בהתערבויות פשוטות לאורך זמן, לדוגמה ריחוק חברתי ושמירה על היגיינת ידיים; הבאה בחשבון של אוכלוסיות

¹⁴⁹ קרבה של יותר משני מטרים למשך יותר מ-15 דקות.

¹⁵⁰ Office of the Prime Minister, Ministry of Children and Families, Ministry of Culture, Ministry of Education and Research, Ministry of Health and Care Services, [The Government's plan for reopening Norwegian society and easing the coronavirus restrictions](#), updated: May 7th 2020, accessed: May 10th 2020.

¹⁵¹ השגת שליטה על הנגיף; עלייה במספר החולים ברמה שאינה מאפשרת למערכת הבריאות לספק להם מענה; פגיעה בשיתוף הפעולה הבין-לאומי וכתוצאה מכך בשווקים לתרופות ולציוד מגן רפואי.

¹⁵² בתוכנית מוצע לשאול ארבע שאלות לגבי כל שינוי בהגבלות: מהו הסיכוי להתפרצות (resurgence) של הדבקה? האם מערכת הבריאות מסוגלת לזהות, לבודד ולטפל בנדבקים ובמבודדים? האם מערכת הבריאות מסוגלת לזהות במהירות התפרצות? והאם שירותי הבריאות והרווחה מסוגלים להתמודד עם עלייה במספר הנדבקים, גם במקרה של התפרצות? Office of the Prime Minister, Ministry of Health and Care Services, [Long-term strategy and plan for handling the Covid-19 pandemic and adjustment of measures](#), updated: May 8th 2020, accessed: May 10th 2020.

¹⁵³ שם.

בסיכון; שקילת ההשלכות סוציו-כלכליות; ופתיחה הדרגתית של הכלכלה בצורה שתאפשר לכל הסקטורים במשק לקבל על עצמם אחריות ליישום אמצעי בטיחות במקום העבודה.¹⁵⁴ עד ל-12 במאי 2020 נבדקו בנוורבגיה 205,239 אנשים לזיהוי נגיף הקורונה (שיעור של כ-38,200 בדיקות למיליון נפש).¹⁵⁵ נדגיש כי מדובר בנבדקים, ובהינתן שאדם עשוי להיבדק יותר מפעם אחת מספר הבדיקות עשוי להיות גבוה יותר.

7. אוסטריה

אוכלוסיית אוסטריה מונה כ-8.9 מיליון איש.¹⁵⁶ לפי נתוני המשרד לעניינים חברתיים, בריאות, טיפול והגנת הצרכן (Federal Ministry of Social Affairs, Health, Care and Consumer Protections) באוסטריה, עד 13 במאי 2020 אובחנו באוסטריה 15,973 חולי קורונה (שיעור של כ-1,795 חולים למיליון איש),¹⁵⁷ ומהם נפטרו 592 (כ-3.7% מהמאובחנים).¹⁵⁸

בתחילת אפריל הודיעה אוסטריה על כמה הקלות בהגבלות שהטילה, שתוכננו לחודשים אפריל-מאי, לדוגמה פתיחת כל החנויות, כולל מרכזי הקניות והמספרות, ב-1 במאי ופתיחת המסעדות, בתי המלון, הברים ובתי הקפה באמצע חודש מאי. **בסוף אפריל פרסמה אוסטריה הקלות נוספות, שייכנסו לתוקף ב-1 במאי, ופרסמה פרטים על הקלות שהודיעה עליהן מראש וייכנסו לתוקף במהלך מאי.** בין השאר הוחלט כי מסעדות יפעלו בין השעות 6:00 בבוקר ל-23:00 בלילה, מחיאוניים יישארו סגורים ומוסדות חיי הלילה בשעות הלילה (דיסקוטקים, מועדונים, ברים) יישארו סגורים עד להודעה חדשה, אלא אם כן יבקשו לפעול בשעות היום בדומה למסעדות. בתי מלון ייפתחו ב-29 במאי. כמו מדינות אחרות, אוסטריה ממשיכה לאסור קיום אירועים המוניים עד סוף קיץ 2020. מן המידע הקיים בידינו, לא ניתן ללמוד על קיומן של אמות מידה שלפיהן תחליט אוסטריה על המשך ביצוע ההקלות או על הטלת הגבלות במקרה הצורך.

תחילה נפרט את ההגבלות שעליהן הכריזה אוסטריה ולאחר מכן נפרט את צעדי ההקלות שנקטה.

ההגבלות שהוטלו באוסטריה:

ב-28 בפברואר 2020 הוטלו באוסטריה ההגבלות הראשונות להתמודדות עם מגפת הקורונה ועד 20 במרץ 2020 נוספו עליהן הגבלות נוספות.¹⁵⁹ ממידע שנמצא בשפה האנגלית באתר האינטרנט של האו"ם ניתן ללמוד כך:

¹⁵⁴ שם.

¹⁵⁵ Norwegian Institute of Public Health, [Daily reports about coronavirus disease \(COVID-19\)](#), updated: May 12th 2020, accessed: May 13th 2020.

¹⁵⁶ Statistics Austria, [Austria: Data, Figures, Facts](#), 2020.

¹⁵⁷ חישוב מרכז המחקר והמידע של הכנסת על סמך נתונים על אוכלוסיית אוסטריה.

¹⁵⁸ Federal Ministry of Social Affairs, [Health, Care and Consumer Protections, Official COVID19 Dashboard](#) (English version), last updated: April 21st 2020, accessed: May 13th 2020.

¹⁵⁹ European Union Agency for Fundamental Rights, [Coronavirus COVID-19 outbreak in the EU-Fundamental Rights Implications](#), March 23rd 2020.

- ב-16 במרץ 2020 הונחה הציבור להישאר בבית ולהימנע ממפגשים עם אחרים, פרט לאלו הנמצאים עימם באותו משק בית. שלוש הסיבות היחידות שבגינן ניתן לצאת מהבית הן **יציאה לעבודה אם לא ניתן לבצע אותה מרחוק; רכישת מוצרים חיוניים; סיוע לאדם במצוקה.**
- ניתן לצאת להליכה עם כלב, אך אין להיעזר לצורך בכך בתחבורה ציבורית.
- הוחלט על סגירת חדרי הכושר וגני השעשועים, המסעדות, בתי הקפה והברים;
- נאסרה כניסתם למדינה של תיירים ממדינות שונות, וטיסות אוסטריות יוצאות קורקעו. קיומם של אירועים ציבוריים נאסר עד לסוף יוני 2020.¹⁶⁰

התוכנית של אוסטריה להקלת ההגבלות:

- ב-7 באפריל 2020 הכריז קנצלר אוסטריה כי תוקפן של ההגבלות שהוטלו ב-16 במרץ הוארך עד 30 באפריל 2020, והוצגו הקלות שיוכלו להתבצע במהלך חודש אפריל ועד תחילת חודש מאי אם הציבור יקפיד על ההנחיות הנדרשות. עוד צוין כי תקופת חג הפסחא (באמצע חודש אפריל) היא מכרעת, וכי אם המצב יחמיר יתבטלו ההקלות וההגבלות יוטלו מחדש. עם זאת, לא היה אפשר למצוא קריטריונים שלפיהם תתקבל ההחלטה. להלן ההקלות שתוכננו לחודשים אפריל-מאי:¹⁶¹
- מ-14 באפריל יוכלו להיפתח חנויות קטנות שגודלן עד 400 מ"ר, כולל חנויות לחומרי בניין (construction market) ומרכזי גינון (garden centers) כמו גם הפארקים הפדרליים (federal gardens);
 - מ-1 במאי תותר פתיחת כל החנויות, כולל מרכזי הקניות והמספרות. השוהים בהם יחויבו לעטות מסכות ומספר השוהים במקום יוגבל;
 - מאמצע חודש מאי ישובו לפעילות מתחמים כגון מסעדות ובתי מלון, ברים ובתי קפה;
 - בחינות הבגרות בבתי הספר (School leaving exams) יתקיימו בהקפדה על תנאים מיוחדים;
 - הוטלה חובת עטיית מסכות פנים גם על הנוסעים בתחבורה הציבורית ועל השוהים בחנויות, נוסף על החובה הקיימת לעטות אותן במרכולים ובחנויות הפארם. עסקים פרטיים ומשרדים יוכלו להחליט אם לחייב עטיית מסכות.

לצד הקלות אלה נקבע כדלקמן:

¹⁶⁰ United Nations Industrial Development Organization, [Message from the Vienna-based UN organizations](#), March 16th 2020, accessed: April 20th 2020; City of Vienna, [Questions and answers regarding Coronavirus and the COVID-19 disease](#), accessed: April 20th 2020.

¹⁶¹ The Austrian Integration Fund, Coronavirus: Facts and security regulations in 16 languages, [The Federal Government has announced exit restrictions and protective measures for Austria](#), updated: April 17th 2020, accessed: April 26th, 2020.

- לא ייערכו אירועים המוניים עד סוף חודש יוני; הכללים לגבי תקופת הקיץ ייקבעו בסוף חודש אפריל;
- לא יתקיימו שיעורים בבתי הספר עד אמצע חודש מאי. עם זאת, מסגרות בית-ספריות המספקות השגחה וטיפול בילדים (in-school care) ימשיכו להיות זמינות עבור הורים העובדים מחוץ לבית חזקקים למסגרות עבור ילדיהם. הנושא ייבחן שוב בסוף חודש אפריל;
- הלימודים באוניברסיטאות בסמסטר הנוכחי ימשיכו להתקיים מרחוק;

בסוף חודש אפריל הכריזה אוסטריה על הקלות נוספות שייכנסו לתוקף ב-1 במאי, ופרסמה פרטים על הקלות שהודיעה עליהן מראש וייכנסו לתוקף במהלך חודש מאי. כל זאת, בכפוף להמשך ההקפדה על אמצעי הזהירות הנדרשים, והם: שמירה על מרחק של מטר אחד לפחות מאנשים שאינם גרים יחד באותו משק בית ועטיית מסכות. להלן ההקלות, החלות מ-1 במאי:¹⁶²

- **תעסוקה:** במידת האפשר, יש להמשיך ולעבוד מרחוק, למעט העובדים בתחומי האספקה. עובדים השייכים לקבוצות סיכון זכאים לקבל הגנה מיוחדת במקומות העבודה, אם כי אינם מחויבים בה.¹⁶³
- **תחבורה ציבורית:** כדי להבטיח שימוש בטוח בתחבורה הציבורית, נדרשת עמידה בכללים הבאים: שימוש בתחבורה ציבורית רק במקרים שהנוסע מרגיש בריא; שמירה על מרחק בתחנות ובתוך אמצעי התחבורה; רכישת כרטיסים באופן מקוון או באמצעות מכונות; עטיית מסכת במשך כל זמן הנסיעה; שמירה על מרחק גם בעת ירידה מאמצעי התחבורה; חיטוי או השלכת המסכה לאחר סיום הנסיעה.¹⁶⁴
- **מערכת החינוך:** פתיחת בתי הספר מתוכננת באופן הדרגתי. **השלב הראשון יחל ב-4 במאי 2020** ובמסגרתו ייפתחו בתי הספר התיכוניים וחטיבות הביניים המקצועיות עבור תלמידי השנה האחרונה הנבחרים בבחינות גמר או שאמורים לסיים את הכשרתם המקצועית. **השלב השני מתוכנן ל-18 במאי**, בכפוף למצב האפידמיולוגי במדינה, והוא יכלול את פתיחת בתי הספר בגילאי לימוד חובה (יסודיים, חטיבות ביניים והכיתות הנמוכות בבתי הספר התיכוניים). ההמלצה היא שגם גני הילדים ישובו לפעילות החל מהמועד האמור, ובעיקר בני החמש המסיימים את שנת גן החובה האחרונה וילדים בגיל 3-4 הזקוקים לטיפול שפתי. **השלב השלישי מתוכנן ל-3 ביוני**, גם הוא בכפוף למצב האפידמיולוגי במדינה, והוא

¹⁶² The Austrian Integration Fund, [Coronavirus: Facts and security regulations in 17 languages](#), accessed: May 5th 2020.

¹⁶³ עובדים הנמצאים בסיכון יקבלו מכתב מסוכנות הביטוח עבור הרופא המטפל שלהם, והרופא המטפל יפיק אישור עבור המעסיק על בסיס רשימת קריטריונים מוגדרים. המעסיק יוכל לנקוט אחת משלוש הדרכים האלה: יבטיח חלל עבודה בטוח עבור העובד במקום העבודה; ישקול לאפשר לעובד לעבוד מהבית, אם הדבר אפשרי; אם עבודה מהבית אינה אפשרית, ישקול לשחרר את העובד (release) והוצאות בגין כך יוטלו ברמה הפדרלית.

¹⁶⁴ The Austrian Integration Fund, [Coronavirus: Facts and security regulations in 17 languages](#), accessed: May 5th 2020.

יכול את פתיחת בתי הספר לכל יתר הכיתות לגילי התיכון ובבתי הספר המקצועיים. הלימודים יתקיימו במשמרות ובקבוצות קטנות של 11 תלמידים לערך, אלא אם כן מדובר בכיתות שבהן ממילא לומדים מעט תלמידים. הכיתות יחולקו לשתי קבוצות, וכל כיתה תלמד בימים אחרים בשבוע.¹⁶⁵ הורים רשאים להחליט שלא לשלוח את ילדיהם לבית הספר, אך על התלמידים חלה החובה להשלים באופן עצמאי את החומר הנלמד.¹⁶⁶

- **השירות הציבורי:** מ-15 במאי יפתחו משרדי השירות הציבורי לקבלת קהל בשעות המקובלות. עובדי המגזר הציבורי היכולים לעבוד מביתם ימשיכו בכך.
- **מסעדות ובתי מלון:** מסעדות ומתחמי מזון המציעים הסעדה בישיבה יפתחו ב-15 במאי, בתנאים האלה: שעות הפתיחה יהיו בין 6:00 בבוקר ל-23:00 בערב; בשולחן אחד יוכלו לשבת לכל היותר ארבעה מבוגרים עם ילדיהם; יישמר מרחק של מטר אחד לפחות בין השולחנות; עובדים הנמצאים במגע עם לקוחות יעטו מסכות; ההמלצה היא להזמין מקומות מראש כדי לאפשר למסעדות לתכנן את פעילותן; השירות בדלפקים עדיין אסור; **מוסדות הפתוחים בשעות הלילה (דיסקוטקים, מועדונים, ברים) יישארו סגורים עד להודעה חדשה.** עם זאת, ברים המסוגלים להקפיד על תנאי ההושבה האמורים יוכלו להיפתח גם כן בשעות 6:00 בבוקר עד 23:00 בערב; בתי מלון יפתחו ב-29 במאי.
- **טקסים דתיים:** מ-15 במאי ניתן לשוב ולקיים טקסים דתיים בתנאים ואמצעי זהירות מחמירים של שמירה על מרחק של שני מטרים בין המשתתפים; הגבלת מספר המשתתפים למשתתף לכל עשרה מ"ר; עטיית מסכות; ביצוע פעולות חיטוי ובקרה על כניסה. בלוויה יוכלו להשתתף עד 30 איש.
- **אומנות, תרבות ואירועים:** מתחמי תרבות ואומנות (מוזיאונים, תערוכות, ספריות וארכיונים פרטיים וציבוריים) יוכלו לשוב ולהיפתח החל מ-18 במאי. **מוזיאונים לאומיים יישארו סגורים עד סוף יוני.** אולמות הקריאה בספריות לא יפתחו, ויינתנו שירותי השאלת ספרים בלבד. ניתן לקיים אירועים של עד עשרה משתתפים מ-1 במאי ואילך, ואירועים שבהם אמורים להשתתף יותר מעשרה איש אסורים עד 30 ביוני (מידע מפורט יותר יפורסם באמצע חודש מאי); לעת עתה, חל איסור לקיים אירועים המוניים עד 31 באוגוסט 2020.
- **ספורט ופנאי:** מ-1 במאי ואילך ניתן לקיים מפגשים של עד עשרה משתתפים במתחמים ציבוריים, תוך שמירה על מרחק של מטר אחד בין המשתתפים; החל מ-1 במאי ישבו לפעילות מרכזי ספורט פתוחים שבהם ניתן לשמור על הריחוק האמור, ובהם מסלולי גולף, טניס, אתלטיקה, מתקני רכיבה וטיס, מטווחי ירייה. החל מ-15 במאי ניתן לבקר בגני חיות פתוחים. אטרקציות תיירות, מתקני פנאי

¹⁶⁵ מערכת הלימודים תתקיים כסדרה, למעט השעות של שיעורי חינוך גופני ומוסיקה, שיבוטלו ויועברו למקצועות אחרים.

¹⁶⁶ אסף ויניגר, [פתיחה מחדש של מוסדות חינוך שנסגרו בשל משבר נגיף הקורונה – עדכון מספר 1](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 1 במאי 2020.

ובריכות שחייה ייפתחו ב-20 במאי, בתנאי שיישמר בהם מרחק של מטר בין הנוכחים.

נציין כי כיום קיימת חובת עטיית מסכה (או צעיף) במתחמים פתוחים (החובה אינה חלה על ילדים עד גיל חמש) כגון סופרמרקטים, בתחבורה הציבורית ובהסעות למיניהן, כולל מונית. עוד צוין כי במקומות העבודה הדבר נתון לשיקול דעתם של המעסיקים והעובדים. כמו כן, קיימת חובת שמירת מרחק של מטר לפחות בין אנשים שאינם גרים באותו משק בית.¹⁶⁷

8. דנמרק

אוכלוסיית דנמרק מונה כ-5.8 מיליון איש.¹⁶⁸ לפי נתוני רשות הבריאות בדנמרק (Danish Health Authority), ב-5 במאי 2020 אובחנו בדנמרק 10,667 חולי קורונה (שיעור של 1,839 חולים למיליון נפש),¹⁶⁹ ומהם נפטרו 533 איש (כ-5% מהמאובחנים).¹⁷⁰

ב-6 באפריל הודיעה ממשלת **דנמרק** על תחילתו של **השלב הראשון** ליישום צעדים מבוקרים להקלת ההגבלות שהוטלו. בשלב זה ננקבו כמה מועדים מתוכננים להקלה, ושלא כמו ברוב המדינות שסקרנו נקבעו בו מוקדם יחסית, ב-15 באפריל, פתיחה של בתי הספר היסודיים (עד הכיתה החמישית) וכן, ב-20 באפריל, תחילת פעילותם של העסקים שבהם לא ניתן להימנע ממגע עם לקוחות (כגון, מכונים קוסמטיים). **חודש לאחר מכן, ב-7 במאי, הכריזה ממשלת דנמרק על שלבי ההקלות הבאים. שלב ההקלות השני, שיישמו נקבע ל-11 ו-18 במאי, יכלול, בין היתר, פתיחה של כל ענפי הספורט התחרותי וחינוך הגשת מזון ומשקאות במסעדות ובבתי קפה. השלב השלישי להקלות מתוכנן להתבצע מ-8 ביוני ואילך, ובמסגרתו תתאפשר, בין היתר, פעילות מוסדות התרבות ובתי הקולנוע. באשר למתחמי חיי הלילה וחדרי הכושר – אלו יישארו סגורים עד לשלב הרביעי של תוכנית ההקלות, הצפוי בתחילת אוגוסט 2020. לפי התוכנית שהציגה ממשלת דנמרק, כל אחד מהשלבים האמורים ילווה בהערכה, הנסמכת, בין היתר, על מודלים מתמטיים באשר להתפשטות הנגיף, ולפיה יוחלט אם להקדים או לעכב את ההקלות. כמו כן, נשקלות הקלות דיפרנציאליות באזורי המדינה השונים.**

תחילה נציג את ההגבלות שהטילה דנמרק ולאחר מכן נציג את תוכנית ההקלות שעליה הכריזה.

¹⁶⁷ The Austrian Integration Fund, [Coronavirus: Facts and security regulations in 17 languages](#), accessed: May 5th 2020.

¹⁶⁸ Statistics Denmark, [Population in Denmark](#), accessed: April 24th, 2020.

¹⁶⁹ חישוב מרכז המחקר והמידע של הכנסת על סמך נתונים על אוכלוסיית דנמרק.

¹⁷⁰ Danish Health Authority, [COVID-19 update: Statistics and Charts](#), updated: May 13th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

ההגבלות שהוטלו בדנמרק:

- לפי האמור באתר משטרת דנמרק,¹⁷¹ ב-11 במרץ 2020 הכריזה ממשלת דנמרק על שורת צעדים כנגד התפשטות נגיף הקורונה במדינה, בין היתר, בתחומים אלו:¹⁷²
- הגבלת הכניסה לדנמרק מ-14 במרץ עד 12 במאי 2020 וכן המלצה שלא לנסוע לחו"ל לפחות עד 10 במאי 2020;
 - סגירת בתי ספר, מוסדות חינוך, מוסדות תרבות, כנסיות, קהילות דתיות ומוסדות פנאי מ-16 במרץ ועד 11 במאי, פרט למוסדות שהוחרגו;
 - העברת עובדי מדינה לא חיוניים לעבודה מהבית או לחופשה בתשלום מ-13 במרץ ועד 11 במאי;
 - איסור קיום אירועים שבהם מספר המשתתפים גדול מעשרה מ-18 במרץ ועד 11 במאי;
 - ביטול כל האירועים ההמוניים עד 31 באוגוסט 2020;
 - סגירת מועדוני הלילה, בתי הקפה והמסעדות בין 18 למרס עד 11 במאי;
 - סגירת מרכזי קניות מ-18 במרץ ועד 11 במאי;
 - סגירת פארקי מים, גני שעשועים, בתי קולנוע, תיאטראות, מרכזי כושר ומכוני שיזוף מ-18 במרץ ועד 11 במאי.

תוכנית דנמרק להקלת ההגבלות:

לפי האמור באתר האינטרנט של רשות הבריאות בדנמרק, ב-6 באפריל 2020 הודיעה ממשלת דנמרק על תחילתו של השלב הראשון לנקיטת צעדים זהירים, הדרגתיים ומבוקרים להקלה של ההגבלות שהוטלו, תוך הקפדה על הנחיות הריחוק החברתי וההיגיינה.¹⁷³ מהמידע המובא באתר משטרת דנמרק, עולה כי בשלב הראשון יחולו ההקלות הבאות:¹⁷⁴

- מ-15 באפריל 2020, ובהתאם לשיקולי הבריאות של המועצות המקומיות לנוכח הנחיות רשויות הבריאות, יוכלו להיפתח מעונות יום לילדים (day-care facilities) תוך נקיטת אמצעי זהירות מתאימים, שיפורסמו על ידי המשרד לענייני ילדים וחינוך ומשרד הבריאות במדינה;

¹⁷¹ אתר האינטרנט של משטרת דנמרק מרכז מידע באנגלית על הצעדים שדנמרק נוקטת עקב התפשטות נגיף הקורונה, ורשות הבריאות בדנמרק מפנה את הקוראים לאתר זה כדי ללמוד על הנתונים הרשמיים במדינה.

Danish Health Authority, [FAQ: Reopening daycare, elementary schools and secondary education](#), accessed: April 23rd, 2020.

¹⁷² Danish Police, [Controlled reopening of the Danish society](#), accessed on April 20th, 2020.

¹⁷³ Danish Health Authority, [FAQ: the first steps in a gradual and controlled reopening of the Danish society](#), updated: April 20th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

¹⁷⁴ Danish Police, [Controlled reopening of the Danish society – The gradual opening of the Danish society continues](#), accessed: April 23rd, 2020.

- מ-15 באפריל, ובהתאם לשיקולי הבריאות של המועצות המקומיות לנוכח הנחיות רשויות הבריאות, יוכלו להיפתח בתי הספר היסודיים משלב החינוך הטרם יסודי (pre-school) ועד לכיתה החמישית. כמו כן, ייפתחו כל שלבי החינוך עבור תלמידים עם צרכים מיוחדים. נוסף על כך, ניתן יהיה לפתוח מסגרות שנועדו לתלמידים עד הכיתה החמישית המתקיימות בשעות שלפני תחילת יום הלימודים ולאחריו (before and after school care). תלמידים שבני משפחותיהם משתייכים לקבוצות הסיכון יוכלו להישאר בבית, אם משפחותיהם יבחרו בכך;
- תיכונים כלליים, מקצועיים ומוסדות להשכלה גבוהה (General and vocational upper secondary education and higher education) יישארו סגורים, פרט לקבוצות תלמידים מסוימות;
- מוסדות להשכלה גבוהה יישארו סגורים, פרט לסטודנטים שזהו הסמסטר האחרון ללימודיהם, ובו הם אמורים להיות מוסמכים לבצע פעולות חיוניות בתחום הבריאות;
- מ-15 באפריל, במועד שהמועצות המקומיות ימצאו לנכון לעשות כן בהתאם להנחיות רשויות הבריאות, יוכלו להיפתח גם גני הילדים (day-care facilities);
- באשר למקומות העבודה במגזר הפרטי צוין באתר משטרת דנמרק, כי יש כוונה לאפשר חזרה של עובדים למקומות העבודה מ-14 באפריל, ובתנאי שהם יכולים לעבוד תוך שמירה על הנחיות הבטיחות (כגון ריחוק חברתי). עוד צוין, כי על מקומות העבודה להמשיך ולשמר את אפשרות העבודה מרחוק;
- מ-20 באפריל יוכלו לשוב לפעילות מקצועות עסקים שבה לא ניתן להימנע מנגע עם לקוחות (Liberal professions in which client contact can't be avoided), והם: מספרות; מכונים קוסמטיים מסוגים שונים;¹⁷⁵ מכוני ספא; מכוני קעקע וניזום (פירסינג); פיזיותרפיסטים, כירופרקטורים¹⁷⁶ ומרפאים בעיסוק; אוסטאופתים;¹⁷⁷ תזונאים קליניים; כירופודיסטים;¹⁷⁸ אופטיקאים ואופטומטריסטים; פסיכולוגים; העוסקים בתחום הדנטלי; העוסקים בתחום האודיולוגיה;¹⁷⁹ בתי חולים ומרפאות פרטיים; בתי ספר לנהיגה; מתחמי שירות נוספים שבהם קיימת קרבה בין נותני השירות ללקוחות, כולל מכוני שיזוף. לפי אתר משטרת דנמרק, עסקים הנכללים ברשימה האמורה ואינם מעוניינים לפתוח בשלב זה למרות ההקלות, יכולים להמשיך ולקבל החזר כספי (refund) בגובה עד 80% מהוצאות התקורה שלהם. עוד צוין, כי תוקם שותפות רב-

¹⁷⁵ Beauty parlours, massage parlours, body lounges.

¹⁷⁶ תחום הכירופרקטיקה העוסק בבעיות מכניות של עמוד השדרה ומערכת השריר-שלד. כללית רפואה משלימה, [כירופרקטיקה](#), כניסה: 24 באפריל 2020.

¹⁷⁷ אוסטאופתיה היא שיטת ריפוי המתבססת, בין היתר, על עיסוי. כללית רפואה משלימה, [אוסטאופתיה](#), כניסה: 23 באפריל 2020.

¹⁷⁸ מטפלים שתחום עיסוקם הוא כף הרגל.

¹⁷⁹ תחום העוסק בהפרעות מערכת השמיעה.

מגזרית (בהשתתפות גורמים ברשויות, בתעשיות, איגודי העובדים וגורמים אחרים) שתעסוק בגיבוש הנחיות לפתיחה מחדשת אחראית.

- בתי המשפט הדנים בתיקים חיוניים מתבקשים להיפתח מהר ככל האפשר כדי להרחיב ככל האפשר את היקף התיקים הנדונים. גם הסוכנות לדיני משפחה תיפתח מחדש לשם קיום ראיונות של ילדים וניהול ביקורים מפוקחים;
- כשהדבר יהיה בטוח מבחינה בריאותית, שירותי בתי הסוהר ושירות המבחן יחלו, בהדרגה, לזמן עבריינים לריצוי תקופת מאסרם בבתי הסוהר;
- מעבדות המחקר ייפתחו באופן חלקי עבור חוקרים וסטודנטים, כדי לאפשר להם להשלים את לימודי הדוקטורט או הפוסט-דוקטורט וכדי לאפשר עבודה על מחקרים שאלמלא יחודשו - יאבדו;
- יוחל בהפעלה חלקית של פעילות ההפקה המקומית לערוצי הטלוויזיה והרדיו. גם בהיבט זה צוין כי תוקם שותפות רב-מגזרית שתעסוק בגיבוש קווים מנחים לפתיחה אחראית של התחומים האמורים;
- בלתי מועסקים יוכלו להגיע באופן פיזי לתוכניות ההכשרה המקצועית;
- מ-14 באפריל יתוגבר שירות התחבורה הציבורית בעיקר באזור קופנהגן;
- באשר לאוכלוסיית האזרחים הוותיקים, קבוצות האוכלוסייה הפגיעות וצעירים בסיכון, צוין כי יוקמו שותפויות בהשתתפות גורמים שונים לפיתוח יוזמות שמטרתן הפגת הבדידות והפגיעות והגברת התמיכה בילדים ובצעירים בסיכון. כמו כן יפותחו שיטות חדשות לניהול ביקורי בני משפחה וקרובי משפחה שיהיו בטוחות בהיבט הבריאותי;
- ההנחיה שלא לקיים נסיעות בין-לאומיות לא חיוניות עומדת בעינה עד 10 במאי 2020.

לפי האמור באתר האינטרנט של משטרת דנמרק, ב-20–26 לאפריל 2020 צפויים הגורמים השונים לדון בשלב השני של ההקלות, ומטרתם של דיונים אלה היא להבהיר, בין היתר, אילו מההגבלות הנותרות יהיה אפשר להסיר בעתיד, ובאילו תנאים.¹⁸⁰ עוד פורסם כי במסגרת נקיטת צעדי ההקלה האמורים רשויות דנמרק פועלות להגדלת היקף הבדיקות לאבחון נגיף הקורונה, זאת כדי להבטיח מתן טיפול לחולים, להגביל את התפשטות הנגיף באמצעות בידוד המאובחנים והשטחת עקומת ההתפשטות באמצעות אבחון מוקדם וכן לשם ניטור שכיחות המחלה באוכלוסיית המדינה. הבדיקות במסגרת שלב ההקלות הראשון יהיו בדיקות אבחוניות (diagnostic tests), ויעשו מאמצים לשלב בהן גם בדיקות נוגדנים. לפי נתוני רשות הבריאות בדנמרק, עד 13 במאי נבדקו בדנמרק

¹⁸⁰ Danish Police, [Controlled reopening of the Danish society](#), accessed on April 20th, 2020.

345,712 אנשים לגילוי הנגיף (כ-59,605 בדיקות למיליון איש).¹⁸¹ עוד צוין כי בשבועות הקרובים יפיצו רשויות הבריאות יישומון (אפליקציה) שנועד לטייב את המידע שיש בידי הרשויות על התפשטות המגפה.¹⁸²

ב-7 במאי 2020 הכריזה ממשלת דנמרק כי הודות להקפדת הציבור על ההנחיות שניתנו בעניין הריחוק החברתי, השמירה על ההיגיינה והנחיות נוספות, ניתן להמשיך בתהליך הסרת ההגבלות ההדרגתי ולהתקדם ל**שלב השני** של הפתיחה המחודשת, **שיחל ב-11 במאי 2020**. לדברי הממשלה מטרת צעדי ההקלות בדנמרק היא לאפשר חזרה הדרגתית לפעילות בלי לגרום לעומס על מערכת הבריאות. על פי הפרסום, צעדי ההקלות מתבססים בין השאר על¹⁸³ נקיטת אסטרטגיית בדיקות הכוללת בדיקת עובדי הצוות הרפואי והאוכלוסייה הכללית (כולל בדיקת שיעור אוכלוסייה מייצג במרווחי זמן קבועים) וכן מניעת אירועים שיש בהם סכנה להפצה נרחבת של הנגיף. במסגרת השלב השני של ההקלות, יינקטו הצעדים שלהלן, בשני שלבים:

מ-11 במאי 2020:

- חזרה לפעילות של כל המגזר הקמעונאי, כולל מרכזי הקניות, תוך הקפדה על ההנחיות שנקבעו;
- פתיחה מיידית של כל ענפי הספורט התחרותי;
- החזרת פעילות הספורט של מועדוני הספורט וההתאחדויות באוויר הפתוח, בתנאי שהיא נעשית בהתאם להנחיות שנקבעו;

מ-18 במאי 2020:

- הגשת מזון ומשקאות במסעדות, בבתי הקפה ובמתחמים דומים (שלא צוינו), תוך הקפדה על הנחיות בדבר שעות הפתיחה, ריחוק חברתי ועוד;
- חזרת תלמידי הכיתה השישית עד הכיתה העשירית לבתי הספר. את התוכניות המפורטות לכך יגבשו הרשויות המקומיות, בהתאם להנחיות רשויות הבריאות. הקלות אלו נוגעות גם למועדונים המתקיימים לאחר שעות הלימודים (school clubs after-);
- קיום מבחנים שבהם נדרשת נוכחות פיזית, וכן חזרה לפעילות של תוכניות לימודים לילדים עם צרכים מיוחדים (special needs youth education),

¹⁸¹ Danish Health Authority, [COVID-19 update: statistics and charts](#), updated :May 13th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

¹⁸² זוהי תוכנית וולונטרית המבוססת על המודל הנורבגי, ולפיו אזרחים בני 15 ומעלה מורשים להתקין יישמונים לשם קבלת מידע על תנועותיהם. הגרסה הראשונה של היישומון מאפשרת לרשום כל מגע במרחק של מטר אחד עד שני מטר בין אזרחים שהתקינו אותו. המידע הנאסף במסגרת זו עשוי להיות שימושי לבחינת דפוסי מגעים, ורשויות הבריאות יוכלו להשתמש בו לצורך ניטור שכיחות המחלה. שם.

¹⁸³ Danish Police, Controlled reopening of Denmark, [Phases in the Controlled reopening of the Danish Society](#), accessed: May 10th, 2020.

תוכניות החינוך המקצועי (vocational education) ותוכניות החינוך המכינתיות (preparatory basic education)¹⁸⁴;

- מתן שירותי השאלה והחזרה של ספרים בספריות;
- פתיחת מוסדות הדת וחזרה לפעילות של קהילות דתיות;
- השלמת שנת הלימודים במסגרת בתי הספר ההמשכיים (continuation schools) המתקיימים במסגרת פנימייתית¹⁸⁵ – בעניין זה יש צורך בניסוח הנחיות בשיתוף עם בתי הספר עצמם;
- פתיחת גני החיות שאפשר לסייר בהם באמצעות נסיעה ברכב – בעניין זה יש צורך בהסכמה על ההנחיות;
- מספר גדול של עובדי המגזר הפרטי (היקפו לא צוין) ישוב לעבוד במקומות העבודה (לא צוין המועד המדויק);

▪ ממשלת דנמרק תקיים מגעים עם המדינות השכנות לה **ותשקול מחדש את ביקורת הגבולות, את הגבלות הכניסה למדינה ואת אזהרות המסע.**

הודעה בעניין זה צפויה להתפרסם, לפי האמור, עד 1 ביוני 2020.

נציין כי במסגרת השלב השני של ההקלות נכתב כי מקומות שלא יהיו מעוניינים לשוב לפעילות במסגרת הקלות השלב השני, יוכלו להמשיך ולא לפעול, ולהיות זכאים להחזר בגובה של עד 80% מהוצאות התקורה. עוד צוין, כי, בהתבסס על מסמך של צוותי מומחים, תדון ממשלת דנמרק באופן שבו תפסיק בהדרגה את מענקי הסיוע שניתנו עקב התפשטות הנגיף, במקביל לצעדי ההקלות המדורגים.

לדברי הממשלה, לפי המודלים המתמטיים, בעקבות צעדי ההקלות שעליהם הוחלט במסגרת שלב 2 האמור לעיל, צפויה עלייה במספר הנדבקים והמאושפזים; עם זאת, יש להביא את המחיר הכלכלי של ההגבלות שהוטלו, כולל עלות המענקים השונים שניתנו בשל ההגבלות שהוטלו. על כן, לקראת **השלב השלישי, הצפוי מ-8 ביוני**, ייעשו חישובים והערכות כלכליות חדשות על סמך המידע העדכני הקיים. לפי האמור באתר משטרת דנמרק, אם העלייה במספר החולים והמאושפזים לא תעבור את הרף המתוכנן (שלא צוין מהו) ואם המודלים המתמטיים יאששו כי הדבר בטוח מבחינת בריאות הציבור, יחולו בשלב השלישי, הצפוי, כאמור, ב-8 ביוני, ההקלות הבאות:

- תתאפשר התקהלות של 30-50 איש ותינתן הנחיה לגבי חנויות ואירועים;
- יתאפשרו פעילויות תרבות ופתיחת מוזיאונים, תיאטראות, תערוכות, בתי קולנוע, אקווריומים ציבוריים, גני שעשועים באוויר הפתוח, גני חיות אחרים, גנים בוטניים, פעילויות קיץ עבור ילדים וצעירים ועוד;
- פתיחת אזורים ציבוריים שבהם יש נטייה להידבקות מרובה;

¹⁸⁴ להרחבה על תוכניות לימודים אלו, ראו:

European Commission, [EPAL Preparatory basic education and training, A new educational policy objective in Denmark](#), accessed: May 10th, 2020.

¹⁸⁵ OECD Reviews of School Resources, [Denmark 2016](#), accessed, May 10th, 2020, p. 34.

- פתיחה מלאה של פעילות מחקר הדורשת נוכחות פיזית;
- הכשרה עבור דורשי עבודה, כולל בתי ספר לשפות;
- פעילויות ספורט במבנים סגורים ופעילויות נוספות, כגון שיעורי ערב;

עוד צוין כי ייעשו הערכות באשר לפעילויות שאפשר לבצע באופן בטוח מבחינת בריאות הציבור. אם תהליך ההקלות יתקדם באופן חיובי, והמודלים המתמטיים יצביעו על מרחב המאפשר נקיטת הקלות נרחבות אף יותר, יישקלו **הגדלת הנוכחות במקומות העבודה במגזר הציבורי ופתיחה מלאה של תחנות הרדיו והטלוויזיה.**

לפי האמור באתר האינטרנט של משטרת דנמרק, ההגבלות הבאות יישמרו עד **השלב הרביעי של תוכנית ההקלות, בתחילת אוגוסט, 2020:**

- כל יתר מוסדות החינוך יישארו סגורים;
- דיסקוטקים ומתחמי המחיקה וחיי הלילה יישארו סגורים;
- חדרי כושר, פארקי מים, פארקי שעשועים ובריכות שחייה ציבוריות יישארו סגורים;
- איסור קיומם אירועים המוניים שבהם משתתפים יותר מ-500 איש יימשך עד 31 באוגוסט לכל הפחות.

עוד לפי האמור, לפני כל שלב הקלות ייערכו דיונים, ובהתאם להתפתחויות אפשר יהיה להאיץ או לעכב את יישומו של כל מרכיב בתוכנית. נוסף על כך, לנוכח ההבדלים בהתפשטות הנגיף בין האזורים השונים, תיבחן ביחס לכל שלב השאלה אם יש לקבוע הקלות דיפרנציאליות לכל אזור. במקרה של התפרצות מחודשת, תשקול הממשלה סטייה מתוכנית ההקלות והטלה של ההגבלות הנדרשות.¹⁸⁶

9. דרום קוריאה

אוכלוסיית דרום קוריאה מנתה ביולי 2020 כ-51.83 מיליון איש.¹⁸⁷ עד ה-13 במאי 2020 אובחנו במדינה 10,962 חולי קורונה (כ-211 חולים למיליון נפש), ומהם נפטרו 259 (כ-2.36% מהחולים המאובחנים).¹⁸⁸

דרום קוריאה הגדירה **שלושה שלבי מדיניות של ריחוק חברתי**: ריחוק חברתי קשיח/אינטנסיבי (22 במרץ עד 20 באפריל), ריחוק חברתי עם גמישות מסוימת (20 באפריל עד 5 במאי) וריחוק בחיי היום-יום (מ-6 במאי והלאה). המדינה קבעה ארבעה מדדים לעניין החלטה על הגבלות או הקלות נוספות: מספר החולים החדשים היומי, שיעור החולים שמקור ההדבקה שלהם אינו ידוע, שיעור החולים החדשים שהתגלו

¹⁸⁶ Danish Police, Controlled reopening of Denmark, [Phase 3 and 4: Plan announced 8 May 2020](#), accessed: May 10th, 2020.

¹⁸⁷ CIA, The World Factbook, [Korea, South](#), updated: March 15, 2020, accessed: March 25th, 2020.

¹⁸⁸ Ministry of Health and Welfare, Coronavirus Disease-19, Republic of Korea, [Cases in Korea \(as of 12am on May 13, 2020, data aggregated from January 3\)](#), updated: May 13th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

במהלך הבידוד, המספר והגודל של צברי ההתפרצויות (cluster outbreak). במחצית הראשונה של חודש מאי דווח על מוקד הידבקות בחיי הלילה של הבירה סיאול.

ההגבלות שהוטלו בדרום קוריאה:

- ב-28 בינואר 2020 הטילה דרום קוריאה הגבלות מסוימות על הכניסה למדינה למגיעים מסין,¹⁸⁹ ולאחר מכן נקבעו תנאים והגבלות למניעת כניסתם של המגיעים ממדינות נוספות.¹⁹⁰
- ב-2 במרץ 2020 דחתה הממשלה את פתיחת שנת הלימודים ל-23 במרץ¹⁹¹ ולאחר מכן נדחתה הפתיחה ל-6 באפריל.¹⁹² ב-31 במרץ הודיע משרד החינוך על דחייה של שלושה ימים נוספים ועל פתיחה הדרגתית של שנת הלימודים בלמידה מרחוק בבתי הספר, בחטיבות, בתיכונים ובמוסדות החינוך המיוחד.¹⁹³ עוד נכתב בהודעה זו כי גני הילדים יישארו סגורים (suspended) עד שיהיה ניתן לעמוד באמות מידה מסוימות, שלא פורטו. בהודעה צוין כי משרד החינוך הביא בחשבון כמה שיקולים לצורך ההחלטה על פתיחת שנת הלימודים, ובהם **מספר הנדבקים החדשים, רמת הבקרה והמניעה של ההדבקה, מוכנות בתי הספר** ודעת הקהל (public opinion).¹⁹⁴
- ב-22 במרץ הודיעה הממשלה כי על הציבור להישאר בביתו ולהימנע ככל האפשר מלצאת במשך 15 יום, מדיניות שכונתה ריחוק חברתי קשיח (Stronger Social Distancing). על פי ההודעה יש להימנע מהתקהלויות ומקיום אירועים, ולצאת מהבית רק לרכישות חיונית, לביקור רפואי או לעבודה. המעסיקים נדרשו להבטיח ריחוק חברתי במקומות עבודה על ידי עבודה מרחוק או גמישות בשעות העבודה.¹⁹⁵

¹⁸⁹ Korea Centers for Disease Control & Prevention (KCDC), [The case definition of 2019 novel coronavirus will be expanded](#), updated: February 2nd, 2020, accessed: April 27th, 2020

¹⁹⁰ ב-11 במרץ הוטלו הגבלות על כניסה מאיראן ומאיטליה וב-22 במרץ הוטלו הגבלות על כניסה מכל מדינות אירופה. KCDC, [The Updates of COVID-19 in Republic of Korea, As of 11 March, 2020](#), and [The Updates of COVID-19 in Republic of Korea, As of 22 March, 2020](#), all accessed: April 27th, 2020.

¹⁹¹ The Government of the Republic of Korea, [Flattening the curve on COVID 19: How Korea responded to a pandemic using ICT](#), April 15, 2020, p. 74.

¹⁹² כולל גני הילדים, בתי הספר, התיכונים ומוסדות החינוך המיוחד. ראו: Ministry of Education, [All Schools Postpone the New School Year](#), March 17th, 2020, updated: April 13th, 2020, accessed: April 23rd, 2020.

¹⁹³ ש.ם.

¹⁹⁴ תלמידי השנה השלישית בתיכונים ותלמידי השנה השלישית בחטיבה (middle schools) יתחילו ב-9 באפריל; תלמידי השנה הראשונה והשנייה בתיכונים, תלמידי השנה הראשונה והשנייה בחטיבות, ותלמידי השנה הרביעית עד השנה השישית בבתי הספר היסודיים יתחילו ב-16 באפריל; תלמידי השנה הראשונה עד השנה השלישית בבתי הספר היסודיים יתחילו ב-20 באפריל.

Ministry of Education, [The New School Year Begins with Online Classes](#), March 31st, 2020, updated: April 13th, 2020, accessed: April 23rd, 2020.

¹⁹⁴ Ibid.

¹⁹⁵ Ministry of Health and Welfare, [\(3.22.\) Stronger Social Distancing for 15 Days, Starting with the Government!](#), March 22nd, 2020, accessed: April 27th, 2020

- ב-7 באפריל הודיעה הממשלה על הארכת תוקפו של הריחוק החברתי האינטנסיבי בשבועיים נוספים ("Intensive Social Distancing").¹⁹⁶

תוכנית דרום קוריאה להקלת ההגבלות:

ב-20 באפריל הודיעה דרום קוריאה על הקלה של מדיניות הריחוק החברתי בשני שלבים. בשלב הראשון, שיחל ב-20 באפריל וימשך עד 5 במאי, תיושם מדיניות ריחוק חברתי שהיא מעט גמישה יותר (a slightly relaxed form of social distancing campaign)¹⁹⁷ וב-6 במאי יושם השלב הבא, המכונה ריחוק בחיי היום-יום (distancing in daily life).¹⁹⁸

הצעדים שיינקטו במסגרת השלב הראשון (20 באפריל עד 5 במאי):

- מוסדות שבהם קיים מגע קרוב בין אנשים במרחב סגור צריכים להימנע מפעילות ככל האפשר, אולם אם בחרו להיפתח עליהם לשמור על ההנחיות למניעת הידבקות, כולל בדיקת חום או תסמינים נשימתיים של הנכנסים, שמירת יומן המתעד את כל המשתמשים, חיוב כל המעורבים לעטות מסיכות פנים ולשמור מרחק אחד מהשני, וחיטוי ואוורור החלל.
- בהמשך לכך הומלץ שמוסדות שהוגדרו בעלי סיכון גבוה, כגון מועדונים, חדרי כושר, מוסדות אקדמיים פרטיים ובתי תפילה, יימנעו מפתיחה, בניגוד להנחיה הקודמת להשעות את פעילותם.¹⁹⁹ נדגיש כי גם על מוסדות אלו לעמוד בהנחיות למניעת הידבקות.
- הומלץ להימנע מהתקהלויות ומאירועים לא חיוניים, אך אירועים בלתי נמנעים ובחינות חיוניות (Essential exams and other unavoidable events) יותרו בצורה מצומצמת ובתנאי שישמרו ההנחיות למניעת הידבקות.²⁰⁰
- פארקים לאומיים, יערות ומתקנים הפועלים בחוץ ומאפשרים פיזור רב בין אנשים יכולים להיפתח באופן הדרגתי ותוך שמירה על ההנחיות.²⁰¹

¹⁹⁶ Ministry of Health and Welfare, [\(4.4\) Extending Intensive "Social Distancing" for Another 2 Weeks](#), April 7th, 2020.

¹⁹⁷ Ministry of Health and Welfare, [\(4.19\) Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), updated: April 28th, 2020, accessed: April 28th, 2020; KCDC, [The updates on COVID-19 in Korea as of 20 April](#), April 20th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

¹⁹⁸ Ministry of Health and Welfare, [\(5.3\) Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), updated: March 12th, 2020, accessed: March 13th, 2020.

¹⁹⁹ KCDC, [The updates on COVID-19 in Korea as of 20 April](#), April 20th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

²⁰⁰ שם.

²⁰¹ Ministry of Health and Welfare, [\(4.21.\) Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), updated: April 24th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

- בהודעת הממשלה שפורסמה ב-29 באפריל 2020 נכתב כי המיטות שהוקצו לאשפוז חולי קורונה יוסבו בהדרגה לפעילות רגילה כאשר היקף ההקצאה ייקבע לפי מגמת החולים החדשים.²⁰²
- **ב-6 במאי סיימה דרום קוריאה את שלב הריחוק החברתי ועברה לשלב השני, המכונה כאמור ריחוק בחיי היום-יום (distancing in everyday life).**²⁰³ לדברי הממשלה, שלב זה אינו מהווה סיום הריחוק החברתי, אלא קובע שינוי שמטמיע בחברה את השמירה על מרחק בטוח בחיי היום-יום.²⁰⁴ **שלב זה מתוכנן להיות ארוך טווח ולאפשר צעדים למניעת הידבקות עם קיום פעילות חברתית וכלכלית.** במסגרת שלב זה:
 - פעולות כמו התקהלות, פגישות ויציאה החוצה מותרות באופן עקרוני אך מותנות בשמירה על אמצעים בסיסיים של ריחוק ובידוד. עם זאת, ממשלות מקומיות יכולות להשתמש בפקודות מינהליות (administrative orders) כדי לחייב מוסדות בסיכון גבוה לשמור על הנחיות ההסגר.
 - מוסדות ציבוריים יחזרו לפעילות בהדרגה תוך שמירה על ההנחיות.
 - יוכלו להיפתח מקומות פתוחים שבהם ניתן לשמור על פיזור, כגון פארקים לאומיים, מגרשי ספורט (outdoor living sports facilities) וגם מקומות סגורים שבהם ניתן לשמור על פיזור כמו מחזיאונים וגלריות אמנות.
 - מקומות פתוחים שבהם לא ניתן לשמור על פיזור, כמו איצטדיונים, ומקומות סגורים שבהם לא ניתן לשמור על פיזור, כמו תיאטראות, אולמות הופעה ומרכזי רווחה ייפתחו בעתיד (לא צוין תאריך).²⁰⁵
 - בהודעת הממשלה פורט מספר רב של צעדים שהפרט והקבוצה נדרשים לנקוט בשלב זה, לדוגמה שמירה על ריחוק פיזי, הישארות בבית כאשר מרגישים חולים, שטיפת ידיים במשך 30 שניות ושיעול למרפק, אוורור וחיטוי של חללים, מינוי מנהל בידוד בקהילה ועוד. כמו כן מצוין כי משרדי הממשלה הכינו הנחיות לתחומים השונים של חיי היום-יום.²⁰⁶
- לפי הודעת הממשלה, המעבר **למדיניות ריחוק בחיי היום-יום** התאפשר בעקבות שיפור בארבעה מדדים: **מספר החולים החדשים היומי, שיעור החולים שמקור ההדבקה שלהם אינו ידוע, שיעור החולים החדשים שהתגלו במהלך הבידוד וכן המספר והגודל של צברי התפרצויות (cluster outbreak).**²⁰⁷ נציין כי נכון

²⁰² Ministry of Health and Welfare, (4.23) [Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), April 29th, 2020.

²⁰³ Ministry of Health and Welfare, (5.3) [Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), updated: March 12th, 2020, accessed: March 13th, 2020.

²⁰⁴ Ministry of Health and Welfare, (4.19) [Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), updated: April 28th, 2020, accessed: April 28th, 2020.

²⁰⁵ שם.

²⁰⁶ הצעדים נחלקים לצעדים בסיסיים ולצעדים נוספים.

²⁰⁷ בלשון ההודעה, "שיעור ניהול רשת ההסגר" (management rate of the quarantine network).

ל-13 במאי 2020 נעשו בדרום קוריאה 695,920 בדיקות (שיעור של כ-13,420 בדיקות למיליון נפש).²⁰⁸ נדגיש כי מדובר בבדיקות ולא בנבדקים.

- בהודעת הממשלה מ-12 במאי נכתב כי הרשויות המתאימות ומומחים יעריכו אחת לתקופה את הסיכון ויפעלו לשמר ממוצע של **פחות מ-50 חולים ביום, פחות מ-5% מהחולים שמקור ההדבקה שלהם אינו ידוע, הידבקות של 80% מהחולים החדשים במהלך תקופת הבידוד, וכן יביאו בחשבון של מוקדי הדבקה.**²⁰⁹ נציין כי הודעת המרכז הקוריאני לבקרת מחלות ולמניעתן (KCDC) מ-13 במאי עסקה בין השאר בצורך לנטר את מוקד ההידבקות שהתגלה באזור חיי הלילה של עיר הבירה סיאול ולעקוב אחריו.²¹⁰

10. גרמניה

אוכלוסיית גרמניה מונה כ-83 מיליון תושבים.²¹¹ לפי נתוני מכון רוברט קוך,²¹² עד 11 במאי 2020 אובחנו בגרמניה²¹³ 169,575 חולי קורונה (שיעור של כ-2,043 חולים למיליון נפש),²¹⁴ ומהם נפטרו 7,417 (4.37% מהמאובחנים).²¹⁵

באמצע חודש אפריל פרסמה **גרמניה את רשימת ההקלות שייכנסו לתוקף בתחילת מאי**. לדוגמה הותרה פתיחתן של חנויות עם אזור מכירה של עד 800 מ"ר והוצהר כי אירועים המוניים ייאסרו לכל הפחות עד סוף אוגוסט. גרמניה הצהירה על הרחבה ניכרת של המערך הציבורי החוקר זיהוי מגעים (חקירה אפידמיולוגית) של חולים, והוא יכול לכל הפחות צוות של 5 אנשים לכל 20,000 תושבים. כמו כן, הוצג מדד כמותי שלפיו אם ברובע או בעיר מסוימת מספר המקרים יעלה על 50 מקרים חדשים לכל 100,000 נפש במשך שבעה ימים יוקשחו ההגבלות על הרובע או העיר. כל עוד ההתפרצות מוגבלת לאתר מסוים, ההגבלות יוחלו רק באתר זה. אם ההתפרצות רחבה יותר ושרשרת ההידבקות אינה ברורה, יוטלו הגבלות רחבות יותר ברמה האזורית. ב-12 במאי דיווחה גרמניה על עלייה קלה במקדם ההדבקה, הנובעת ככל הנראה מהתפרצויות מקומיות, והומלץ לעקוב אחר נושא זה בימים הבאים.

ראשית נציג את ההגבלות שהטילה גרמניה, ולאחר מכן את תוכניתה להקלת ההגבלות.

²⁰⁸ Ministry of Health and Welfare, Coronavirus Disease-19, Republic of Korea, [Cases in Korea \(as of 12am on May 13, 2020, data aggregated from January 3\)](#), updated: May 13th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²⁰⁹ Ministry of Health and Welfare, [\(5.3\) Regular Briefing of Central Disaster and Safety Countermeasure Headquarters on COVID-19](#), updated: May 12th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²¹⁰ KCDC, [The updates on COVID-19 in Korea as of 13 May](#), updated: May 13th, 2020, accessed: May 14th, 2020.

²¹¹ Statistisches Bundesamt, [Current population](#), accessed: April 27th, 2020.

²¹² מכון רוברט קוך הוא גוף ממשלתי הפועל בתחום הביו-רפואה והוא אחד הגופים המרכזיים בתחום השמירה על בריאות הציבור בגרמניה.

Robert Koch Institut, [Tasks and Aims](#), accessed: April 27th, 2020.

²¹³ גרמניה היא מדינה פדרלית המורכבת מ-16 מדינות.

²¹⁴ עיבוד מרכז המחקר והמידע של הכנסת.

²¹⁵ Robert Koch Institut, [Coronavirus Disease 2019 \(COVID-19\), Daily Situation Report of the Robert Koch Institute, 11/05/2020 - UPDATED STATUS FOR GERMANY](#), May 11th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

ההגבלות שהוטלו בגרמניה:

מסיכום שיחת הוועידה הטלפונית שהתקיימה בין קנצלר גרמניה לבין ראשי הממשלה של המדינות (Heds of Governments of the Länder) ב-15 באפריל 2020 עולה כי ההגבלות למניעת התפשטות נגיף הקורונה, שהוטלו בגרמניה באמצע חודש מרס, היו בתוקף עד 3 במאי 2020.²¹⁶ הגבלות אלה כללו צעדים אלו:

- איסור קיום פעילויות במקומות אלו: מסעדות ובתי קפה (לא כולל משלוחים ואיסוף עצמי); מספרות, מכוני קוסמטיקה ויופי, מכוני עיסוי, מכוני קעקועים וכדומה; ברים, מועדונים דיסקוטקים, פאבים ומקומות בילוי דומים; תיאטראות, בתי אופרה, אולמי הופעות, מחזיאונים, גלריות, תערוכות, גנים זואולוגיים ובוטניים ומקומות דומים; ירידים, בתי קולנוע, פארקים; כמו כן נאסרה פעילותם של ספקי פעילויות פנאי הנערכות בתוך מבנים ובאוויר הפתוח, של שווקים ייעודיים (specialized markets), מתחמי שעשועים, בתי קזינו, משרדי הימורים וגופים דומים, בתי בושת ומקומות דומים; איסור קיום פעילויות ספורט במכוני כושר ציבוריים ופרטיים ובבריכות שחייה; איסור פעילות של סטודיו לכושר גופני מסוגים שונים ושל גני שעשועים.²¹⁷
- מ-16 במרץ 2020 החליטו כל המדינות בגרמניה לסגור את כל בתי הספר,²¹⁸ את האוניברסיטאות ואת גני הילדים. כמו כן, נאסרו ההשתתפות בתוכניות לימודים עבור האוכלוסייה הבוגרת, הלימודים בבתי ספר למחיקה ופעילות חוץ לימודית אחרת (extracurricular) במוסדות ציבוריים ופרטיים.²¹⁹
- פעילויות נוספות שאסרה גרמניה הן אירועים המוניים – עד 31 באוגוסט 2020; התקהלויות במועדונים או במסגרות ספורט ופנאי אחרות; קיום התקהלויות במסגרות דתיות, כולל בכנסיות, במסגדים ובבתי הכנסת; קיום חגיגות קבוצתיות במקומות ציבוריים, בבתי פרטיים או בשטחים פרטיים אחרים.²²⁰ כמו כן, נקבעו כללים לביקור מאושפזים בבתי חולים, במוסדות שיקום ומניעה, בבתי אבות ובסוגי מסגרות דיור נוספות, ולפיהם יותר ביקור אחד ביום למשך שעה, לא כולל ילדים שגילם פחות מ-16 ולא על ידי מי שחולה במחלה נשימתית; על מי ששהה בחו"ל או היה באזורים בגרמניה שחלה בהם התפרצות נרחבת של נגיף הקורונה ב-14 יום

²¹⁶ Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder, [Decision](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

²¹⁷ Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder, [Decision](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020; The Federal Government, [Federal and state governments come to an agreement, Contact restrictions extended](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

²¹⁸ תשובת הפרלמנט של גרמניה (הבונדסטאג) על בקשת ECPRD מספר 4383, 21 באפריל 2020, בתוך: אסף ווינגר, [פתיחה מחדש של מוסדות חינוך שנסגרו בשל משבר נגיף הקורונה – מידע ראשוני](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 21 באפריל 2020.

²¹⁹ Federal Ministry of the Interior, Building and Community, [Coronavirus: FAQs](#), accessed, April: 29th, 2020.

²²⁰ Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder, [Decision](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020; The Federal Government, [Federal and state governments come to an agreement, Contact restrictions extended](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

שקדמו ליום הרלוונטי אסורה הכניסה למוסדות האמורים וכן לאוניברסיטאות, לבתי ספר ולגני ילדים (אם יש כאלו שנשארו פתוחים);

- נקבעו כללים להפעלת בתי מלון: הותר להם לארח רק אורחים בנסיעות עסקים והם נדרשו לעמוד בדרישות שונות לצמצום סכנת ההדבקה, כגון שמירת מרחק בין השולחנות, הגבלת מספר האורחים, דרישה להקפדה על כללי היגיינה ועוד.²²¹

מאתר האינטרנט של משרד הפנים, הבינוי והקהילה של גרמניה עולה עוד כי על הציבור להקפיד על קיום כללי הריחוק החברתי האלה: צמצום המגעים עם מי שאינו מתגורר באותו משק הבית למינימום ההכרחי; שמירה על מרחק של 1.5 מטר לפחות בין אנשים במרחב הציבורי (שאינם בני אותו משק בית); יציאה החוצה (אם מותר) רק עם אדם אחד שאינו מתגורר באותו משק בית או עם מי שמתגוררים באותו משק בית.²²² כמו כן, הוטלה חובת בידוד של שבועיים על המגיעים לגרמניה מכל המדינות (לא ידוע מתי נכנסה לתוקף חובה זו).²²³

תוכנית גרמניה להקלת ההגבלות:

בהודעה שפרסמה הממשלה הפדרלית של גרמניה ב-15 באפריל באשר להארכת תוקפן של ההגבלות עד 4 במאי, פורטו גם ההקלות שיושמו מ-4 במאי, והן:

- **בתי ספר** ייפתחו בהדרגה החל מ-4 במאי, ובשלב הראשון ילמדו תלמידים בשנתם האחרונה ללימודים (graduating students) ותלמידים בשלב שבו עליהם להשלים את לימודיהם לשם קבלת תעודה, כולל השנה האחרונה של בית הספר היסודי.²²⁴ שרי החינוך של המדינות בגרמניה נדרשו להציג עד ה-29 באפריל תוכנית לפתיחת בתי הספר, תוך התייחסות להכנות הנדרשות, בין השאר בנושא התחבורה של התלמידים. יש לציין כי בגרמניה הפתיחה מחדש של מוסדות החינוך אינה מתמקדת תחילה בשכבות הגיל הצעירות, אלא שבשלב הראשון נפתחים בתי הספר העל-יסודיים רק עבור הכיתות הנדרשות להיבחן בבחינות הסיום. לאחר מכן ייפתחו בתי הספר העל-יסודיים גם לתלמידי הכיתות הנמוכות יותר, ובהמשך – בתי הספר היסודיים עבור תלמידי השכבות הבוגרות.²²⁵

²²¹ Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder, [Decision](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

²²² Federal Ministry of the Interior, Building and Community, [Coronavirus: FAQs](#), accessed, April: 29th, 2020.

²²³ שם.

²²⁴ תלמידים בכיתות המוגדרות רלוונטיות לקבלת תעודות או להכשרה, למשל השנה האחרונה של בית הספר היסודי (final year of primary school).

The Federal Government, [Federal and state governments come to an agreement, Contact restrictions extended](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

²²⁵ תשובת הפרלמנט של גרמניה (הבונדסטאג) על בקשת ECPRD מספר 4383, 21 באפריל 2020, בתוך: אסף ויניגר, [פתיחה מחדש של מוסדות חינוך שנסגרו בשל משבר נגיף הקורונה – מידע ראשוני](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 21 באפריל 2020.

- מ-4 במאי נפתחו **חנויות עם אזור מכירה** (sales area)²²⁶ של עד 800 מ"ר. כמו כן, נפתחו **סוכנויות מכוניות, חנויות אופניים וחנויות ספרים** ללא קשר לגודל אזור המכירות, כל עוד הן עומדות בתנאי היגיינה, כולל ניהול תורים.
- **מספרות** התבקשו להתכונן לפתיחה מ-4 במאי ואילך, כולל הכנת ציוד מגן מתאים.
- **שירותי הטיפול בילדים** המוצעים לילדים להורים המוגדרים עובדים חיוניים (לדוגמה עובדי מערכת הבריאות) יורחבו ויינתנו גם לילדים להורים במקצועות נוספים ולקבוצות אוכלוסייה מסוימות (שלא פורטו).
- כל **מעסיק** בגרמניה נדרש ליישם תוכנית לשמירה על היגיינה, הכוללת, בין השאר, צמצום של מגע בלתי נדרש בין אנשי צוות ולקוחות ולאפשר לכמה יותר של עובדים לעבוד מהבית.
- בהודעה לעיתונות מ-30 באפריל נכתב כי **מותר לקיים טקסים דתיים ושירותי דת ולפתוח מוסדות תרבות, כגון: מוזיאונים, תערוכות, גלריות, אנדרטאות, גני חיות וגנים בוטניים** בתנאי בטיחות מסוימים, וכי ניתן להגדיל את שיעור הניתוחים הלא-דחופים בבתי החולים.²²⁷ נדגיש כי פתיחת המוסדות השונים תלויה בעמידה בדרישות בטיחות שונות שלא פורטו.
- בהודעה לעיתונות שפורסמה ב-6 במאי נכתב כי **ליגת הכדורגל הגרמנית (בונדסליגה) תחזור לפעול במחצית השנייה של מאי**.
- מ-6 במאי מותר לכל שתי משפחות להיפגש, וכמו כן, בעתיד (לא צוין תאריך) יוכלו אנשים השוהים בבתי אבות או במוסדות לאנשים עם מוגבלות לקבל ביקורים קבועים מאיש קשר אחד (designated contact person) כל עוד לא ידוע על התפרצות נגיף הקורונה במוסד האמור.²²⁸
- **בהודעת הממשלה הפדרלית נכתב כי חלק מההגבלות שהוטלו עדיין בתוקף, ולדוגמה לא יתקיימו אירועים המוניים (large scale events) לכל הפחות עד ה-31 באוגוסט 2020.**²²⁹ התושבים נדרשו לשמור על ריחוק פיזי²³⁰ והתבקשו שלא לצאת לטיולים או לקיים ביקורים פרטיים. עדיין יש חובת בידוד על המגיעים לגרמניה ממדינות אחרות,²³¹ והומלץ לציבור לעטות מסכות בתחבורה ציבורית ובחנויות.²³²

²²⁶ לא ידוע לנו כיצד מוגדר אזור מכירות.

²²⁷ The Federal Government, [Common strategy to fight the pandemic](#), and [Telephone conference between Federal Chancellor Merkel and the Heads of Government of the Länder on 30 April 2020](#), April 30th, 2020.

²²⁸ The Federal Government, [Angela Merkel reports on meeting with state premiers: "A balanced outcome"](#), May 6th, 2020, accessed: May 7th, 2020.

²²⁹ The Federal Government, [Federal and state governments come to an agreement, Contact restrictions extended](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

²³⁰ The Federal Government, [Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder on 15 April 2020](#), n.d., accessed: April 27th, 2020.

²³¹ Federal Ministry of the Interior, Building and Community, [Coronavirus: FAQs](#), accessed, April: 29th, 2020.

²³² The Federal Government, [Federal and state governments come to an agreement, Contact restrictions extended](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020.

לצד ההקלות שפורטו לעיל, הצהירה הממשלה על הרחבת הפעולות לאיתור חולים, ובתוך כך, **הרחבה ניכרת של המערך הציבורי החוקר זיהוי מגעים (חקירה אפידמיולוגית) של חולים, כך שיכלול לכל הפחות צוות של 5 אנשים לכל 20,000 תושבים**, והרחבה של היקף הבדיקות לאיתור הנגיף. לא ידוע לנו כמה בדיקות ביצעה גרמניה עד כה, אך לפי פרסום של הממשלה הפדרלית מה-15 באפריל **יש למדינה יכולת לבצע 650,000 בדיקות בשבוע**, והיא שואפת להגדיל יכולת זו. באותו פרסום נכתב כי יש כוונה לעשות שימוש באמצעים דיגיטליים לאיתור מגעים וכי הממשלה פועלת בעניין זה לפיתוח אפליקציה לשימוש במידע מטלפונים ניידים, זאת תוך שמירה על אנונימיות המשתמש.²³³

בהודעת הממשלה מ-27 באפריל נכתב כי יש לבחון את התפשטות הנגיף במרווחים קבועים של כשבועיים לערך, ובמיוחד לבחון את יכולות מערכת הבריאות (ובעיקר יכולות הנשמה) ויכולות מערכת בריאות הציבור (ובמיוחד יכולת לזיהוי מגעים).²³⁴ בהודעת הממשלה מ-6 במאי הוצג **מדד כמותי** שעל בסיסו תתקבל ההחלטה אם להמשיך בהקלות או לחזור להגבלות מחמירות יותר: אם ברובע או בעיר (district or urban municipality) מסוימים יתועדו יותר מ-50 מקרים חדשים לכל 100,000 נפש במשך שבעה ימים, יוטלו הגבלות חדשות. כל עוד ההתפרצות מוגבלת לאתר ספציפי, ההגבלות יוחלו רק באתר זה. אם ההתפרצות רחבה יותר ושרשרת ההידבקות אינה ברורה, יוטלו הגבלות רחבות יותר ברמה האזורית.²³⁵ **נציין, כי לא ידוע לנו אם יש מדדים נוספים שימשו בקבלת ההחלטה על מדיניות עתידית.**

בעדכון יומי על התפשטות נגיף הקורונה בגרמניה של מכון רוברט קוך מ-12 במאי 2020 צוין כי בימים האחרונים, כלומר לאחר יישום ההקלות, **מקדם ההדבקה של הנגיף (R) היה מעט גבוה מ-1, מה שעשוי להצביע, לדברי המכון, על האטה או עצירה בירידה במספר החולים החדשים שנצפתה במהלך השבועות האחרונים.** במועד פרסום העדכון לא צופים במכון מגמת עלייה בתחלואה ומציינים כי האטת הירידה במספר המקרים החדשים קשורה, בין היתר, להתפרצויות מקומיות. לדברי כותבי המסמך, מכיוון שמספר מקרי התחלואה הפעילים במדינה נמצא בירידה, להתפרצויות אלה יש השפעה גדולה יותר על מקדם ההדבקה, לעומת התקופה שבה מספר המקרים

²³³ The Federal Government, [Federal and state governments come to an agreement, Contact restrictions extended](#), April 15th, 2020, accessed: April 27th, 2020; The Federal Government, [Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder on 15 April 2020](#), n.d., accessed: April 27th, 2020.

²³⁴ The Federal Government, [Telephone conference between the Federal Chancellor and the Heads of Government of the Länder on 15 April 2020](#), n.d., accessed: April 27th,

²³⁵ The Federal Government, [Angela Merkel reports on meeting with state premiers: "A balanced outcome"](#), May 6th, 2020, accessed: May 7th, 2020.

הפעילים היה גבוה יותר. לסיכום, מציינים במכון כי נושא זה מצריך מעקב אחר ההתפתחויות בימים הבאים.²³⁶

11. איסלנד

ב-1 בינואר 2020 מנתה אוכלוסיית איסלנד 364,134 נפשות.²³⁷ עד 11 במאי 2020 אובחנו במדינה 1,801 חולי קורונה, ומהם נפטרו 10 (כ-0.5% מהחולים המאובחנים).²³⁸

באמצע אפריל הודיעה איסלנד על ההקלות שיושמו מתחילת מאי. לדוגמה, עסקים כגון שירותי פיזיותרפיה, רפואת שיניים, מספרות, מכוני עיסוי, מכוני יופי, מחיאונים וגופים דומים יוכלו לפתוח את עסקיהם מ-4 במאי. עם זאת, בריכות שחייה, חדרי כושר, מועדונים, פאבים ומוסדות דומים יישארו סגורים, ולא צוין מתי תשקל פתיחתם. לא מצאנו התייחסות לאמות מידה שלפיהן יוחלט על המשך הצעדים באיסלנד.

ראשית נציג את ההגבלות שהטילה איסלנד ולאחר מכן את תוכניתה להקלת ההגבלות.

ההגבלות שהוטלו באיסלנד:

- מ-16 במרץ נאסרו באיסלנד אירועים ציבוריים והתכנסויות של יותר מ-100 אנשים וכן נסגרו האוניברסיטאות והלימודים בכיתות הגבוהות (upper secondary schools) למשך ארבעה שבועות. בתי ספר יסודיים וגנים נשארו פתוחים בכפוף להגבלות לשם שמירה על אמצעי הזהירות.²³⁹
- מ-20 במרץ נאסר על אזרחים זרים מכמה מדינות להיכנס לאיסלנד אלא אם כן מתקיימים תנאים מסוימים, לדוגמה נוסעים בטיסות מעבר או חיילים המגיעים לאיסלנד כחלק משירותם. כמו כן, כל תושבי איסלנד שהגיעו למדינה נדרשו להיכנס לבידוד של שבועיים (לא כולל תיירים).²⁴⁰

²³⁶ Robert Koch Institute, [Coronavirus Disease 2019 \(COVID-19\) – Daily Situation Report of the Robert Koch Institute](#), May 12th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²³⁷ Statistics Iceland, [Iceland's population grew by 2.0% last year](#), updated: March 20th, 2020, accessed: March 30th, 2020, and [Several geographical data](#), n.d., accessed: April 2nd, 2020.

²³⁸ COVID.IS, [COVID-19 in Iceland- Statistics](#), updated: May 11th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²³⁹ Ministry of Health, Ministry of Justice, Prime Minister's Office, and Ministry for Foreign Affairs, [Stricter measures to slow down the spread of COVID-19](#), March 13th, 2020, accessed: April 21st, 2020; see also City of Reykjavik, [Children and the ban on gatherings](#), March 23rd, 2020 and [The importance of nursery and primary schools during the COVID-19 pandemic](#), March 26th, 2020, accessed: April 22nd, 2020.

²⁴⁰ בהודעה מאוחרת יותר צוין כי התקנות אינן חלות על תיירים משום שהם אינם באים במגע עם אוכלוסיות בסיכון (vulnerable groups).

Ministry of Foreign Affairs and Ministry of Justice, [Iceland implements Schengen and EU travel restrictions](#), March 20th, 2020, accessed: April 21st, 2020; Ministry of Justice and Ministry of Health, [Iceland Introduces Temporary Schengen Border Controls and 14-day Quarantine for International Arrivals](#), April 22nd, 2020, accessed: April 23rd, 2020.

- ב-23 במרץ נאסרו התכנסויות של יותר מ-20 אנשים והובהר כי מקומות כגון בריכות שחייה, חדרי כושר, פאבים ומועדונים צריכים להישאר סגורים.²⁴¹

תוכנית איסלנד להקלת ההגבלות:²⁴²

ב-14 באפריל הודיעה הממשלה על צעדים להקלת ההגבלות, שיושמו מ-4 במאי. להלן הצעדים:

- במקום ההגבלה על התקהלות של עד 20 אנשים הותרה התקהלות של עד 50 איש.
- עסקים בתחומים שירותי פיזיותרפיה, מספרות, מכוני עיסוי, מכוני יופי, אומני קרקועים,²⁴³ מוזיאונים וגופים דומים יוכלו לפתוח את עסקיהם בכפוף לשמירה על ריחוק חברתי של שני מטרים במידת האפשר.
- שירותי בריאות, ובהם רפואת שיניים, יפעלו כרגיל, למעט ניתוחים אלקטיביים (לא דחופים).
- בתי ספר יסודיים וגני ילדים ימשיכו לפעול כרגיל (elementary schools and preschools will return to normal);²⁴⁴ כאמור, שירותים אלו לא הופסקו אלא המשכו לתפקד בהגבלות מסוימות. תיכונים ואוניברסיטאות יפתחו מחדש בכפוף לשמירה על ריחוק חברתי.
- פעילויות ספורט מאורגנות לילדים מותרות בתנאי שהן מתקיימות באוויר הפתוח ובתנאי שהילדים נפגשים בקבוצות של עד 50 איש ושומרים על ריחוק של שני מטרים, במיוחד בקרב ילדים בוגרים יותר (לא צוין גילם).
- פעילויות ספורט למבוגרים מותרות בתנאי שהן מתקיימות באוויר הפתוח, משתתפים בהן ארבעה מבוגרים לכל היותר, הן אינן כוללות מגע, הן מאפשרות שמירה על ריחוק חברתי, נעשה בהן שימוש מוגבל בצידוד משותף והציוד יחוטא לאחר כל שימוש.²⁴⁵
- הממשלה החליטה כי ההגבלה של עד 100 אנשים בחנויות למכירת מזון (grocery shops) תישאר בתוקף וכי בריכות שחייה,²⁴⁶ חדרי כושר, מועדונים, פאבים ומוסדות

²⁴¹ Ministry of Health, Ministry of Justice, Prime Minister's Office, and Ministry for Foreign Affairs, [Stricter measures enforced in Iceland: Ban on gatherings of more than 20 people](#), March 22nd, 2020; Ministry for Foreign Affairs, Ministry of Industries and Innovation, Ministry of Justice and Ministry of Health, [Strict measures to contain the spread of Covid-19 in Iceland](#), March 25th, 2020, accessed: April 21st, 2020.

²⁴² אם לא צוין אחרת, סעיף זה מבוסס על הודעה לעיתונות של כמה משרדי ממשלה באיסלנד. ראו: Prime Minister's Office, Ministry of Justice and Ministry of Health, [Restrictions to be gradually lifted starting 4 May](#), April 14th, 2020, accessed: April 21st, 2020.

²⁴³ COVID.IS, [FAQ](#), n.d., accessed: May 4th, 2020.

²⁴⁴ כל הילדים יכולים להגיע לכיתה ללא הגבלה. מספר המורים בבית הספר לא יכול לעלות על 50.

²⁴⁵ Prime Minister's Office, Ministry of Justice and Ministry of Health, [Restrictions to be gradually lifted starting 4 May](#), April 14th, 2020, accessed: April 21st, 2020.

²⁴⁶ מותר לפתוח בריכות שחייה לשיעורי שחייה לילדים ולאמוני שחייה למבוגרים (שבעה מבוגרים לכל היותר). לא ידוע לנו אם יש הגבלה על מספר הילדים בשיעור שחייה. ראו:

COVID.IS, [FAQ](#), n.d., accessed: May 4th, 2020.

דומים יישארו סגורים. כמו כן, מ-24 באפריל אנשים המגיעים מחוץ למדינה נדרשים להיכנס לבידוד למשך שבועיים, והוראה זו בתוקף עד 15 במאי, אלא אם כן יהיה שינוי על בסיס מידע מדעי חדש. נדגיש כי בהודעה נכתב כי עד כה הוראה זו לא חלה על תיירים מאחר שהם אינם באים במגע עם אוכלוסיות בסיכון (vulnerable groups).²⁴⁷

לא מצאנו התייחסות לאמות מידה שלפיהן יוחלט על המשך הצעדים באיסלנד. עם זאת, בהודעה לעיתונות של הממשלה צוין כי קצב ההידבקות במדינה בירידה והאפידמיולוג הראשי הציע כי ההנחיות ייבחנו מחדש מדי שלושה-ארבעה שבועות כדי לעקוב אחר השפעותיהן.²⁴⁸ יש לציין כי ב-11 במאי 2020 נעשו באיסלנד 54,791 בדיקות, וכאמור אוכלוסייתה מונה כ-364,000 נפש.²⁴⁹

12. סינגפור

ב-2019 מנתה אוכלוסיית סינגפור מנתה כ-5.73 מיליון נפש.²⁵⁰ עד 12 במאי 2020 אובחנו בסינגפור 24,671 חולי קורונה (שיעור של כ-4,305 חולים למיליון נפש), ומהם נפטרו 21 (0.09% מהחולים מהמאובחנים).²⁵¹

סינגפור הטילה בתחילת חודש מרץ הגבלות מתונות יחסית לאלו שהטילו מדינות אחרות, והן הוחמרו בתחילת חודש אפריל. לדוגמה, במרץ הותר למסעדות ולשירותי הסעדה להמשיך ולפעול כל עוד אינם מספקים שירותי בידור. עם זאת, בתחילת חודש אפריל הודיעה סינגפור על החמרת ההגבלות במטרה לשבור את מעגל התפשטות הנגיף והכריזה על פעילותם של שירותים חיוניים בלבד. **בתחילת חודש מאי הודיעה סינגפור על הקלה הדרגתית של ההגבלות.** נציין כי במהלך המחצית השנייה של חודש אפריל הייתה עלייה במספר החולים בסינגפור, בעיקר בקרב העובדים הזרים במדינה, ובהמשך לכך נעשו בקרב אוכלוסייה זו בדיקות בהיקף נרחב.

בשלב הראשון, במהלך חודש מרץ, הטילה סינגפור הגבלות מתונות יחסית לאלו שהוטלו במדינות אחרות:

- ב-3 במרץ 2020 הודיעה ממשלת סינגפור כי תאסור את כניסתם של זרים המגיעים ממדינות מסוימות (לדוגמה, איראן וצפון איטליה), וכי אזרחי סינגפור המגיעים

²⁴⁷ Ministry of Justice and Ministry of Health, [Iceland Introduces Temporary Schengen Border Controls and 14-day Quarantine for International Arrivals](#), April 22nd, 2020, accessed: April 23rd, 2020.

²⁴⁸ Prime Minister's Office, Ministry of Justice and Ministry of Health, [Restrictions to be gradually lifted starting 4 May](#), April 14th, 2020, accessed: April 21st, 2020.

²⁴⁹ נציין כי באיסלנד חלק ניכר מהבדיקות מבוצע בידי חברה פרטית; חברה זו עורכת בדיקות בקרב האוכלוסייה הכללית, כלומר לא בקרב הסובלים מתסמינים.

²⁴⁹ COVID.IS, [COVID-19 in Iceland- Statistics](#), updated: May 11th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²⁵⁰ Department of Statistics Singapore, Population and Population Structure, updated: September 25th, 2019, accessed: May 14th, 2020.

²⁵¹ Singapore Government, COVID-19 (Coronavirus Disease 2019), [Updates on the COVID-19 situation in Singapore](#), updated: May 12th, 2020, accessed: May 12th, 2020.

ממדינות אלו יידרשו לבידוד במשך שבועיים.²⁵² במהלך חודש מרץ הורחבה רשימת המדינות שעל המגיעים מהן הוטלו הגבלות,²⁵³ וב-22 במרץ נאסרה כניסתם של כלל המגיעים לסינגפור לטווח קצר, לא כולל אזרחי סינגפור ואנשים המחזיקים באישור שהייה בה לטווח ארוך. כל המגיעים חויבו בבידוד של שבועיים.²⁵⁴ מ-9 באפריל הבידוד הוא במוסדות ממשלתיים.²⁵⁵

- ב-26 במרץ 2020 נכנסו לתוקף תקנות שנועדו למנוע את התפשטות נגיף הקורונה החדש, שתוקפן עד ה-30 באפריל 2020. בתקנות אלו נקבע כי יש לסגור מוסדות בידור, נאסרה התקהלות של יותר מ-10 אנשים, והותר למסעדות ושירותי הסעדה להמשיך לפעול כל עוד אינם מספקים שירותי בידור ומקפידים על ריחוק חברתי.²⁵⁶
- ב-27 במרץ, בתגובה לעלייה במספר החולים במדינה (של אנשים שהגיעו מחוץ למדינה), נדרשו בתי הספר לעבור בהדרגה ללמידה מרחוק; בשלב הראשון הם נדרשו לקיים יום אחד של למידה מהבית בשבוע. גני ילדים לא נכללו בהנחיה זו.²⁵⁷

בתחילת חודש אפריל הודיעה סינגפור על החמרת ההגבלות. ב-3 באפריל 2020 פרסמה הממשלה הנחיות שלפיהן בין 7 באפריל ל-4 במאי 2020 (כולל) יינקטו צעדים שמטרתם, לדבריה, לשבור את מעגל התפשטות הנגיף. כעבור כשלושה שבועות, ב-21 באפריל, הודיע ראש הממשלה על הארכת ההגבלות עד 1 ביוני 2020.²⁵⁸ להלן הצעדים שעליהם הצהירה סינגפור:

- ייפתחו שירותים חיוניים בלבד.²⁵⁹

²⁵² Ministry of Health, [Additional precautionary measures in response to escalating global situation](#), March 3rd, 2020, accessed: April 21st, 2020.

²⁵³ Ministry of Health, [Additional precautionary measures to prevent further information and spread of COVID-19 cases](#), March 13th, 2020, [Additional precautionary measures to prevent further importation of COVID-19 cases](#), March 15th, 2020, all accessed: April 21st, 2020.

²⁵⁴ לא כולל אזרחים מלזיים בעלי אישור עבודה בסינגפור. אזרחי סינגפור המגיעים ממחוז הוביי, שבו התפרצה המחלה, מחויבים בבידוד של שבועיים.

Ministry of Health, [Additional border control measures to reduce further importation of COVID-19 cases](#), March 22nd, 2020.

²⁵⁵ Immigration & Checkpoints Authority, [Updates on Border Control Measures in Response to COVID-19 \(Coronavirus Disease 2019\)](#), updated: May 13th, 2020, accessed: May 13th, 2020, and [Frequently Asked Questions, What are the current border restrictions for Singapore](#), Updated: May 10th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²⁵⁶ Singapore Police Force, [Closure of Public Entertainment Venues and Suspension of Events](#), March 31st, 2020, accessed: April 20th, 2020.

²⁵⁷ Ministry of Education, [Schools to Implement One Day of Home-Based Learning a Week](#), March 27th, 2020, accessed: April 21st, 2020.

²⁵⁸ Prime Minister's Office, [PM Lee Hsien Loong on the COVID-19 situation in Singapore on 21 April 2020, April 21st](#), 2020, accessed: April 28th, 2020.

²⁵⁹ Singapore Government, [COVID-19 circuit breaker: Heightened safe-distancing measures to reduce movement](#), April 3rd, 2020, accessed: April 20th, 2020.

- האזרחים התבקשו להישאר בביתם ככל הניתן, להימנע מאירועים חברתיים, לצמצם מגעים חברתיים ולהגבילם לבני המשפחה הקרובה בלבד ולעסוק בספורט תוך כדי שמירת מרחק בטוח.
- ב-3 באפריל הודיע משרד החינוך כי בין 8 באפריל ל-4 במאי בתי ספר ומוסדות להשכלה גבוהה יעברו ללמידה מרחוק, בעוד גני ילדים ייסגרו. מוסדות חינוך פרטיים נדרשו לעבור ללמידה מרחוק או להשעות את פעילותם. עם זאת, בהודעת משרד החינוך צוין כי יינתן מענה מסוים לילדים שהוריהם זקוקים לסידור עבורם, לדוגמה הורים המועסקים במשרות חיוניות, כגון עובדי בריאות.²⁶⁰
- ב-14 באפריל הודיעה הממשלה על הפחתה נוספת של היקף העובדים שיושבו להגיע למקום העבודה, מכ-20% לכ-15%, במטרה לצמצם את תנועת העובדים ואת המגעים שהם מקיימים. המעסיקים מחויבים לנקוט צעדים למניעת הדבקה, לדוגמה מניעת מגע בין צוותים העובדים במקומות שונים.²⁶¹
- ב-2 במאי הודיע הצוות הרב-משרדי כי יחולו הקלות מסוימות וכי הממשלה מתכננת חזרה הדרגתית לפעילות חברתית וכלכלית מ-1 ביוני 2020. נבהיר כי לא ידוע לנו אם הכוונה היא לחזרה מלאה לשגרה בתאריך זה או שבתאריך זה ייושמו הקלות נוספות כחלק מתהליך ארוך יותר. בהודעה צוין כי הייתה ירידה ניכרת בממוצע היומי של הנדבקים החדשים בקהילה.²⁶²

תוכנית סינגפור להקלת ההגבלות:

- ב-2 במאי הודיעה הממשלה כי כל הדיירים והעובדים במוסדות שבהם מתגוררים קשישים ייבדקו בבדיקות קורונה, ולא רק הסובלים מתסמינים.²⁶³
- אחת מההקלות המתוכננות היא פתיחה של מקומות עבודה, תוך הבאה בחשבון של חשיבות מקום העבודה לכלכלה והיכולת לצמצם את הסיכון להדבקה במקום העבודה. מקומות עבודה נדרשים להטמיע פעולות לשמירה על הבטיחות במקום העבודה, לדוגמה באמצעות מתן אפשרות לעבודה מהבית, שמירה על מרחק, שעות עבודה גמישות, שימוש במסכה, מניעת התקהלות ועוד.
- מ-5 במאי 2020 מותר יהיה לבצע דיקור רפואי המוגדר כחיוני ופעילויות ספורט באזורים המשותפים של בנייני מגורים (אם כי מתקני הספורט בבניינים סגורים).

²⁶⁰ Ministry of Education, [Schools and Institutes of Higher Learning to Shift to Full Home-Based Learning; Preschools and Student Care Centres to Suspend General Services](#), April 3rd, 2020, updated: April 13th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

²⁶¹ Ministry of Health, [Strong national push to stem spread of COVID-19](#), April 21st, 2020, accessed: April 21st, 2020

²⁶² Ministry of Health, [Easing the tighter circuit breaker measures, preparing for gradual resumption of activity after 1 June](#), May 2nd, 2020, accessed: May 4th, 2020.

²⁶³ Ministry of Health, [Additional COVID-19 support measures for all homes serving the elderly](#), accessed: May 2nd, 2020.

- מ-12 במאי יוחזרו לעבודה עסקים נוספים, לרבות עסקים להכנת מזון, עסקים למכירת מזון כגון מעדניות (למשל לחים בלבד), עסקים ביתיים להכנת מזון (משלוחים או איסוף עצמי), שירותי כביסה, מספרות ומוצרים לבעלי חיים.
- מ-19 במאי אפשר יהיה להחזיר תלמידים ללמידה פרונטלית בקבוצות קטנות; תינתן עדיפות לתלמידים שבשל צורכי הלמידה והתרגול שלהם חייבים להשתמש במכשור הנמצא בבית הספר, ולתלמידים הנזקקים לתמיכה נוספת. מוסדות להשכלה גבוהה יורשו גם הם להחזיר בהדרגה ללימודים קבוצות קטנות של סטודנטים.²⁶⁴

נציין כי במהלך אפריל הייתה עלייה בהיקף הנדבקים בסינגפור, בעיקר בקרב העובדים הזרים. כדי להתמודד עם בעיה זו ביצעה סינגפור בין השאר בדיקות בהיקף נרחב בקרב אוכלוסייה זר.²⁶⁵

ב-12 במאי 2020 נערכו במדינה 175,604 בדיקות ל-123,525 נבדקים. לפי משרד הבריאות של סינגפור, מדובר בשיעורים של כ-30,800 בדיקות למיליון נפש ושל כ-21,600 נבדקים למיליון נפש.²⁶⁶

13. ניו זילנד

באמצע פברואר 2020 מנתה אוכלוסיית ניו זילנד כ-4.95 מיליון נפש.²⁶⁷ ב-13 במאי 2020 אובחנו במדינה 1,497 חולי קורונה (שיעור של 302 חולים למיליון נפש), ומהם 1,147 אובחנו על בסיס בדיקת מעבדה ועוד 350 חולים אובחנו על סמך תסמינים קליניים וחשיפה לנגיף, ללא אימות בבדיקת מעבדה. 21 מ-1,497 החולים נפטרו (כ-1.4%).²⁶⁸

בניו זילנד יש חקיקה ייעודית המתווה את ההגבלות שניתן להטיל על מנת להתמודד עם מגפה. הממשלה יכולה להכריז על מצב חירום תוך קביעת אחת מארבע דרגות חירום המוגדרות בחוק, ולשנותה בהתאם לצורך. לכל אחת מהדרגות מוגדרות ההגבלות שהממשלה רשאית להטיל בתחומי החיים השונים. **הדרגה הגבוהה ביותר משמעותה הטלת סגר, והיא כוללת בין השאר הגבלת תנועה לצרכים חיוניים בלבד. בסוף חודש אפריל הורידה ניו זילנד את דרגת החירום מ-4 ל-3, כפי שפרסמה בעוד מועד.** כבסיס להחלת ההקלות הוגדרו מראש ארבעה מדדים: השגת שליטה על הנגיף ושיעור הדבקה נמוך מאוד; בקרה הדוקה בשערי הכניסה למדינה; יכולת מספקת לבצע בדיקות ולאתר נחשפים לנגיף; וקיבולת מספיקה ומלאי ציוד

²⁶⁴ Ministry of Health, [Easing the tighter circuit breaker measures, preparing for gradual resumption of activity after 1 June](#), May 2nd, 2020, accessed: May 4th, 2020; Singapore Government, [Easing circuit breaker measures: How are we cautiously lifting restrictions?](#), updated: May 2nd, 2020, accessed: May 7th, 2020; Ministry of Trade and Industry, [Guidelines for gradual resumption of business operations](#), May 6th, 2020.

²⁶⁵ Ministry of Health, [Controlling the outbreak, preparing for the next phase](#), May 12th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²⁶⁶ Ministry of Health, [Updates on COVID-19 \(Coronavirus Disease 2019\) Local Situation](#), updated: May 12th, 2020, accessed: May 13th.

²⁶⁷ Stats NZ, [Estimated population of NZ](#), updated: February 18th 2020, accessed: May 14th 2020.

²⁶⁸ Ministry of Health, [Covid-19 – current cases](#), updated: May 13th 2020, visited: May 13th 2020.

במערכת הבריאות. ההקלות בכל התחומים מתאפיינות בהדרגתיות, תוך הקפדה על כללי בטיחות.

ראשית נציג את ההגבלות שהטילה ניו זילנד ולאחר מכן את תוכניתה להקלת ההגבלות.

ההגבלות שהוטלו בניו זילנד:

על פי האתר של ממשלת ניו זילנד, ב-24 במרץ פרסמה הממשלה הכרזה על התפרצות מגפה (Epidemic Notice), שתוקפה עד שלושה חודשים. ההכרזה הייתה מכוח חוק ייעודי להיערכות למגפה (the Epidemic Preparedness Act 2006), המאפשר לממשלה להפעיל סמכויות מיוחדות. בעקבות ההודעה הוכרז ב-25 במרץ מצב חירום, ותוקפו הוארך מאז בכל שבוע כמתחייב על פי החוק להגנת הציבור במצב חירום (the Civil Defence Emergency Management Act 2002).²⁶⁹ במסגרת מצב החירום פורסמו צווים, ובהם צו האוסר התקהלויות וצו המטיל חובת בדיקה ובידוד של הבאים מחו"ל.²⁷⁰ דרגת מצב החירום שהוכרזה בניו-זילנד היתה 4, שהיא הדרגה העליונה מארבע דרגות חומרה מוגדרות, ומשמעותה סגר (Lockdown). דרגה זו נקבעת על פי הערכת מצב של הדבקה נרחבת בקהילה והתהוות מוקדי התפרצות חדשים, עד כדי היעדר שליטה על המגפה. עם קביעתה של דרגה זו ניתן להטיל הגבלות חמורות על תנועת התושבים, והם נדרשים להישאר בביתם ולצאת אך ורק לצרכים חיוניים או לעבודה חיונית. הסגר הוחל על כל שטח המדינה, אף שניתן להפעילו רק בחלקים ממנה, וניתן להחיל דרגות חירום שונות באזורים שונים או בערים שונות (ואף להעלות או להוריד את הדרגה לפי הצורך).²⁷¹

ב-28 באפריל הורידה ניו זילנד את דרגת החירום לרמה 3, שמשמעותה הגבלה (Restrict),²⁷² והיא מיועדת למצב שבו הסיכון המוערך הוא של הדבקה בקהילה והיווצרות מוקדי תחלואה חדשים, הניתנים בכל זאת לשליטה באמצעות בדיקות ואיתור הנחשפים לנגיף. הורדת הדרגה היתה תקפה לשבועיים, וב-11 במאי 2020 אמורה הייתה הממשלה לבחון את תמונת המצב ולשקול את המשך צעדיה. בעת כתיבת מסמך זה לא נמצאה התייחסות למועד הורדת רמת החירום לדרגה 2, שמשמעותה צמצום (Reduce) והיא מיועדת למצב שבו המגפה מוכלת והסיכון הוא להדבקה מקומית ונקודתית, או לדרגה 1 - שמשמעותה כוננות (Prepare) והיא הנמוכה ביותר ומיועדת למצב שבו ההדבקה בתחומי המדינה קיימת רק במשקי בית מבודדים אך יש היא כרוכה בסכנה בשל חוסר שליטה על המגפה במדינות אחרות. לפי האתר הממשלתי, שינויים

²⁶⁹ Ministry of Health, [Covid 19 – Epidemic Notice](#), updated: April 9h 2020, visited: April 20th 2020; New Zealand Government, [State of national emergency](#), updated: April 16th 2020, visited: April 20th 2020.

²⁷⁰ Ministry of Health, [Covid 19 – Epidemic Notice](#), updated: April 9h 2020, visited: April 20th 2020.

²⁷¹ New Zealand Government, [Covid-19 alert system](#), updated: April 16th 2020, visited: April 20th 2020.

²⁷² New Zealand Government, [State of national emergency](#), updated: April 16th 2020, visited: April 20th 2020.

בהנחיות ייערכו על בסיס מידע מדעי חדש על נגיף הקורונה ומידע בדבר האפקטיביות של האמצעים הננקטים נגדו בניו זילנד ובעולם.²⁷³

ניו זילנד הודיעה לתושבים לפחות שבוע מראש על כוונתה להוריד ב-28 באפריל את רמת החירום מדרגה 4 לדרגה 3, אך הבהירה כי המעבר ייעשה רק אם יתקיימו ארבעה תנאים, כדי לא להסתכן בהקלה מוקדמת מדי של ההגבלות:²⁷⁴

- השגת שליטה על התפשטות הנגיף בקהילה, והגעה לשיעור הדבקה נמוך מאוד (לא צוין מהו);
- בקרה הדוקה בשערי הכניסה למדינה, למניעת הדבקה מבחוץ;
- יכולת לבצע בדיקות ולאתר נחשפים לנגיף, כך שיתאפשר טיפול מהיר בהתפרצויות חדשות;
- מלאי ציוד מספק במערכת הבריאות.

ניו זילנד מפרסמת הגדרות ברורות באשר להגבלות הקיימות בכל אחת מדרגות החירום, כפי שמוצג בטבלה המסכמת שלהלן. יש לציין כי ההגבלות בכל דרגה הן מצטברות, כלומר ההגבלות בדרגה 4 חלות נוסף על ההגבלות בדרגה 3 ו-2. שירותים חיוניים, הכוללים סופרמרקטים, שירותי בריאות, שירותי חירום ותנועת סחורות, ממשיכים לפעול בכל דרגת חירום, תוך קיום הנחיות הבריאות.²⁷⁵

טבלה מס' 1: עיקרי מדיניות ההגבלות בניו זילנד במשבר הקורונה

לפי דרגות חומרה²⁷⁶

תחום	דרגה 4 (סגר)	דרגה 3 (הגבלה)	דרגה 2 (צמצום)	דרגה 1 (כוננות)
תנועה	סגר ביתי, למעט יציאה לצרכים אישיים חיוניים	1. סגר ביתי, למעט יציאה לצרכים אישיים חיוניים ולרבות עבודה, לימודים ופעילות פנאי מקומית 2. הגבלה חמורה על תנועה בין-אזורית, למעט חריגים	המלצה להימנע מנסיעות בין-אזוריות שאינן חיוניות	1. הגבלת הכניסה למדינה, למניעת הדבקה שמקורה בחו"ל 2. תנועת פנים אינה מוגבלת. בעלי תסמינים מתבקשים להימנע מנסיעה, במיוחד בתחבורה הציבורית

²⁷³New Zealand Government, [Covid-19 alert system](#), updated: April 16th 2020, visited: April 20th 2020..

²⁷⁴New Zealand Government, [More information on Alert Level 3 released](#), published: April 16th 2020, visited: April 21st 2020.

²⁷⁵ New Zealand Government, [Covid-19 alert system](#), updated: April 27th 2020, visited: April 29th 2020.

²⁷⁶ New Zealand Government, [Covid-19 alert system](#), published: updated: April 16th 2020, April 27th 2020, May 5th 2020, visited: April 29th 2020, May 6th 2020.

<p>1. עידוד שמירת ריחוק חברתי 2. הנחיות להתנהלות הפרט: דיווח על תסמינים, רחיצת ידיים וכדומה. 3. ביצוע אינטנסיבי של בדיקות 4. איתור מהיר של מגעים לאחר זיהוי מקרה הדבקה 5. בידוד עצמי או כפוי לנדבקים פוטנציאליים.</p>	<p>1. שמירת ריחוק חברתי של מטר אחד מחוץ לבית, לרבות בתחבורה הציבורית 2. המלצה לאנשים בסיכון להישאר בבית ולנקוט אמצעי זהירות ביציאה ממנו. מותר להם לעבוד לפי בחירתם.</p>	<p>1. שמירת ריחוק חברתי של שני מטרים מחוץ לבית. בסביבה מבוקרת (מקום עבודה, בית ספר) יישמר מטר אחד. 2. מותרים מפגשים עם אנשים קבועים כגון מטפלים ובני משפחה קרובים. 3. המלצה לאנשים בסיכון (מפאת גיל ו/או מחלות רקע) להישאר בבית ולנקוט אמצעי זהירות ביציאה ממנו. מותר להם לעבוד לפי בחירתם</p>	<p>1. שמירת ריחוק חברתי של שני מטרים בכל מקום מחוץ לבית לממשלה 2. מותר להנהיג קיצוב ולהחרים מתקנים</p>	<p>בריאות הציבור</p>
<p>התכנסויות אינן מוגבלות</p>	<p>1. מותרת התכנסות שהיקפה עד 100 משתתפים בחלל סגור או 500 משתתפים בשטח פתוח, תוך ריחוק חברתי והבטחת יכולת לאתר את המשתתפים אחרי כן 2. פעילות ספורט ופנאי מקומית מותרת במגבלות של ריחוק חברתי וכללי התכנסות 3. פתיחת מקומות ציבוריים בכפוף למילוי הוראות ההתכנסות ובריאות הציבור</p>	<p>1. מותרות פעילויות פנאי מקומיות בסיכון נמוך 2. סגירת מקומות ציבוריים, ובכללם ספריות ומחיאונים, בריכות ומכוני כושר, בתי קולנוע ומגרשי משחקים, שווקים ומקבצי דוכנים לממכר מזון 3. מותרות הלוויות וחתונות שהיקפן עד עשרה משתתפים, תחת ריחוק חברתי והנחיות הבריאות</p>	<p>1. פעילות פנאי מותרת באזור המגורים ובאופן בטיחותי 2. ביטול כל ההתכנסויות וסגירת כל המקומות הציבוריים</p>	<p>התכנסות ושימוש בשטחים ציבוריים</p>
	<p>המשך פעילות רגילה ככל האפשר</p>	<p>התייעצות רפואית מרחוק (וירטואלית) ככל האפשר</p>	<p>קביעת סדר עדיפויות למתן שירותי בריאות</p>	<p>שירותי בריאות</p>
<p>מקומות העבודה פתוחים ועליהם לפעול באופן בטיחותי</p>	<p>1. פתיחת רוב העסקים, תוך שמירת אמצעים מתאימים 2. עדיפות לשיטות עבודה חלופיות: עבודה מרחוק, במשמרות, בשעות גמישות וכיוצא באלה</p>	<p>1. עבודה מהבית ככל האפשר 2. פתיחת בתי עסק, ללא מגע פיזי עם לקוחות</p>	<p>סגירת כל העסקים למעט אלה החיוניים</p>	<p>תעסוקה</p>

מוסדות החינוך פתוחים ועליהם לפעול באופן בטיחותי	מסגרות הלימוד והגיל הרך פתוחות, ובמקביל מתאפשרת למידה מרחוק (למבודדים למשל)	1. עדיפות ללמידה מהבית 2. פתיחת מסגרות לגיל הרך ולכיתות א'-י', בקיבולת מוגבלת ובאופן בטוח	סגירת מוסדות החינוך	חינוך
---	---	--	---------------------	-------

נוסף על כך, הוגדרו הנחיות כלליות לכל הרמות: איתור חולים ואנשים שבאו עימם במגע ובידודם, עריכת בדיקות לבעלי תסמינים ובדיקות מדגמיות בקהילה ולפי אזורים, בידוד חולים וחולים פוטנציאליים בבית או במתקנים ייעודיים ובקרה הדוקה על הנכנסים למדינה ובידודם המידי לשבועיים.²⁷⁷ נציין כי מאז 22 בינואר ועד 12 במאי 2020 נעשו בניו זילנד 203,045 בדיקות, כלומר שיעור של כ-41,020 בדיקות למיליון נפש.²⁷⁸

14. ארצות הברית

אוכלוסיית ארה"ב מונה כ-329 מיליון תושבים.²⁷⁹ לפי נתוני המרכזים לבקרת מחלות ולמניעתן בארה"ב (ה-CDC), ב-13 במאי 2020 אובחנו בארה"ב 1,342,594 חולים בנגיף הקורונה, (שיעור של 4,080 חולים למיליון איש),²⁸⁰ ומהם נפטרו 80,820 איש (כ-6% מהמאובחנים).²⁸¹

באמצע מרץ 2020 פרסם הממשל האמריקני קווים מנחים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה והם היו בתוקף עד סוף חודש אפריל. ב-16 באפריל פורסמה **המלצה פדרלית לתוכנית תלת-שלבית מדורגת להקלת ההגבלות שהוטלו במדינות השונות. תוכנית זו אינה כוללת תאריכים ליישום השלבים השונים והיא מאפשרת למדינות חופש פעולה בהתאם למצבן**. התוכנית שפורסמה מתבססת על **שלוש אמות מידה** שעל המדינות לעמוד בהן בטרם תתקדמנה בכל אחד משלבי התוכנית, וההתקדמות תלויה בהיעדר נסיגה. הקהלים שהתוכנית מתייחסת אליהם רחבים למדי: הציבור הרחב, המעסיקים ומעסיקים מסוימים (לדוגמה, מכוני כושר). מהתוכנית אפשר ללמוד על האופי ההדרגתי של הסרת ההגבלות בכל אחד מהתחומים שהיא עוסקת בהם אך מטבע הדברים קשה ללמוד ממנה על הפרטים הנוגעים לכל תחום.

תחילה נציג את ההגבלות שעליהן הכריזה ארה"ב ולאחר מכן נציג את התוכנית ליישום ההקלות.

²⁷⁷ שם.

²⁷⁸ Ministry of Health, [Covid-19 – current cases](#), updated: May 12th 2020, visited: May 13th 2020.

²⁷⁹ United States Census Bureau, [U.S and World Population Clock](#), accessed: April 24th, 2020.

²⁸⁰ חישוב מרכז המחקר והמידע של הכנסת על סמך נתוני אוכלוסיית ארה"ב.

²⁸¹ Centers for Disease Control and Prevention, [Cases of Coronavirus Disease \(COVID-19\) in the U.S.](#), last updated: April 19th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

ההגבלות שהוטלו בארה"ב ברמה הפדרלית:

מתדריכים לתקשורת של הבית הלבן עולה, כי ב-16 במרץ 2020 הציג נשיא ארה"ב קווים מנחים להתמודדות עם נגיף הקורונה ([The President's Coronavirus Guidelines for America](#)), שתוקפם נקבע תחילה ל-15 יום,²⁸² אולם ב-30 במרץ 2020 נקבע שיהיו בתוקף 30 יום נוספים, כלומר עד סוף חודש אפריל.²⁸³ בקווים המנחים שפורסמו נקרא הציבור האמריקני להישמע להנחיות המדינות והרשויות המקומיות ולנקוט את הצעדים האלה:

- חולים, כולל ילדים, בני משק הבית של חולים מאומתים ואנשים מבוגרים וחולים במחלות רקע קשות נדרשו להישאר בביתם וליצור קשר עם ספק שירותי הבריאות;
- ניתנה עדיפות לעבודה וללימודים מהבית, באופן מקוון;
- הציבור התבקש להימנע משהות בברים, במסעדות ובבתי קפה ונקבע כי הרכישה מהם תהיה רק באמצעות שירותי שליחים או באיסוף עצמי;
- נקבע שיש להימנע מנסיעות לא נחוצות, כולל לקניות ולביקורים חברתיים, ומביקורים של דיירי מוסדות סיעודיים או מוסדות לטיפול ארוך טווח, פרט למקרים של מתן סיוע קריטי; נדרשת שמירה על היגיינה.
- מושלי מדינות שאותרה בהן הדבקה קהילתית בנגיף הקורונה נדרשו לסגור את בתי הספר באזורים עם מוקדי הידבקות ובאזורים הסמוכים להם וכן את בתי הספר בקהילות שבהן התגלה הנגיף. כמו כן, במדינות עם עדויות להדבקה קהילתית ייסגרו ברים, מסעדות, מתחמי מזון, חדרי כושר ומתחמים אחרים, הן באוויר הפתוח והן במבנים סגורים, שמתקיימות בהם התכנסויות של אנשים.²⁸⁴

תוכנית ארה"ב להקלת ההגבלות:

בתדרוך לעיתונאים של הבית הלבן ב-16 באפריל 2020 הכריז נשיא ארה"ב על **הנחיות פדרליות חדשות** ([Guidelines for Opening Up America Again](#)), שמטרתן לאפשר למושלי המדינות לנקוט **גישה מדורגת ותלת-שלבית** להשבת החיים הכלכליים למסלולם, על פי שיקול דעתם ובהתאם למצב הפרטני בכל מדינה. ההנחיות ניתנות ליישום הן ברמת המדינות והן ברמת המחוזות. בהקשר זה צוין בתדריך האמור כי

²⁸² The White House, [Remarks by President Trump, Vice President Pence and Members of the Coronavirus Task Force in Press Briefing](#), March 16th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

²⁸³ The White House, [Remarks by President Trump and Members of the Coronavirus Task Force in a Press Briefing](#), March 30th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

²⁸⁴ CORONAVIRUS.GOV, [The President's Coronavirus Guidelines for America](#), March 16th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

להנחיות שגובשו אין מועדי יישום, כדי לאפשר למושלי המדינות את שיקול הדעת לקבוע את העת המתאימה ביותר לנקיטת הצעדים לנוכח המידע שבידיהם.²⁸⁵

במסמך ההנחיות האמור מוגדרות **שלוש אמות מידה** שבהן על המדינות לעמוד, בטרם תתקדמנה לכל אחד משלושת שלבי ההקלות, שיפורטו להלן:

- מגמת ירידה בהיקף הדיווחים על תסמינים דמויי שפעת במשך 14 יום ומגמת ירידה בהיקף הדיווחים על תסמינים דמויי קורונה במשך 14 יום;
- מגמת ירידה במספר המקרים המאומתים של חולי קורונה במשך 14 יום או מגמת ירידה בשיעורן של תוצאות הבדיקות החיוביות בכלל הבדיקות למשך 14 יום (בהינתן נפח בדיקות יציב או גדל);
- יכולת בתי החולים לטפל בכל החולים ללא כניסה למצב משברי, וקיומה של תוכנית בדיקות עבור צוותים רפואיים הנמצאים בסיכון, כולל בדיקות סרולוגיות.

נציין כי ההתקדמות בין השלבים תלויה בהיעדר נסיגה, אולם לא צוין מהי ההגדרה של נסיגה בתחלואה וכיצד ינהגו המדינות לנוכח נסיגה אפשרית.

המסמך מגדיר את תחומי המוכנות הנדרשים מהמדינות הנוקטות הקלות, והם: **יכולת בדיקה ואיתור של מגעים של חולים** וכן ביצוע בדיקות סינון (screening) עבור אנשים שאינם מגלים תסמיני מחלה ולא היו להם מגעים עם חולים מאומתים; **יכולת מערכת הבריאות** לספק במהירות ובאופן עצמאי ציוד מיגון אישי וציוד רפואי חיוני להתמודדות עם עלייה בהיקף החולים וכן יכולת המערכת להגדיל את הקיבולת ביחידות לטיפול נמרץ בבתי החולים; **קיומן של תוכניות לשמירה על בריאותן של אוכלוסיות מסוימות**,²⁸⁶ וכן תוכניות הסברה לציבור הרחב על הצורך בהקפדה על כללי הריחוק החברתי והשימוש במסכות פנים.

להלן נציג את שלושת שלבי ההקלות שניסח הממשל הפדרלי, בפילוח לשלוש קבוצות אוכלוסייה: הציבור הרחב, המעסיקים ומעסיקים מסוימים.

הנחיות השלב הראשון למדינות ולאזורים העומדים באמות המידה

האמורות:²⁸⁷

הציבור הרחב	המעסיקים	מעסיקים מסוימים
1. המשתייכים לקבוצות סיכון ²⁸⁸ ימשיכו לשהות בביתם. בני אותו משק הבית החוזרים לעבוד יקפידו לבדוד את עצמם מיתר בני הבית. 2. במקומות ציבוריים (כגון פארקים ומתחמי קניות) יישמר ריחוק חברתי מרבי; הציבור יימנע התכנסויות של	1. המשך עידוד עבודה מרחוק כשהדבר אפשרי. 2. במידת האפשר, תהיה חזרה מדורגת למקומות העבודה.	1. בתי ספר (כולל מעונות) ותנועות חברתיות שפעילותם נפסקה לא ייפתחו. 2. ייאסר ביקור של דיירים במוסדות לאוכלוסייה המבוגרת ושל מאושפזים בבתי החולים. מי שנמצאים עימם

²⁸⁵ The White House, [Remarks by President Trump, Vice President Pence and Members of the Coronavirus Task Force in Press Briefing](#), March 16th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

²⁸⁶ עובדים בתעשיות חיוניות, דיירים ועובדים במוסדות בעלי רמת סיכון גבוהה (כגון בתי אבות), נוסעים בתחבורה הציבורית.

²⁸⁷ White House, CDC, [Guidelines for Opening Up America Again](#), April 16th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²⁸⁸ קשישים או חולים במחלות רקע קשות (לחץ דם גבוה, מחלת ריאות כרונית, סוכרת, השמנת יתר, אסתמה, בעלי מערכת חיסונית מוחלשת ואחרים).

מעסיקים מסוימים	המעסיקים	הציבור הרחב
<p>במגע ישיר יקפידו על כללי היגיינה מחמירים.</p> <p>3. מתחמים גדולים (כגון בתי קולנוע) יפעלו תוך הקפדה על כללי ריחוק חברתי נוקשים; ברים יישארו סגורים.</p> <p>4. מרפאות החוץ יחזרו לבצע הליכים אלקטיביים בהתאם להנחיות הנדרשות.</p> <p>5. חדרי כושר יפעלו אם נשמרים בהם כללי ריחוק חברתי מחמירים וכללי חיטוי מתאימים.</p>	<p>3. ייסגרו חללים משותפים בהם עשויות להתקיים התכנסויות חברתיות/יחולו כללים נוקשים לריחוק חברתי.</p> <p>4. נסיעות לא חיוניות יצומצמו למינימום; הציבור יישמע להנחיות לגבי הצורך בבידוד לאחר נסיעה.</p> <p>5. יש לשקול תנאי עבודה מיוחדים לעובדים השייכים לקבוצות סיכון.</p>	<p>מעל 10 משתתפים ללא אפשרות לשמירה על ריחוק חברתי, אלא אם כן ננקטו צעדים מניעתיים.</p> <p>3. הציבור יימנע מהתכנסויות של למעלה מ-10 איש במצבים שלא מאפשרים ריחוק חברתי (למשל, קבלות פנים).</p> <p>4. נסיעות לא חיוניות יצומצמו למינימום ותהיה הקפדה על הנחיות ה-CDC לבידוד לאחר חזרה מנסיעה.</p> <p>---</p>

הנחיות השלב השני למדינות ולאזורים העומדים באמות המידה האמורות:²⁸⁹

מעסיקים מסוימים	המעסיקים	הציבור הרחב
<p>1. בתי ספר (כולל מעונות לילדים) ותנועות נוער יוכלו לשוב לפעילות/</p> <p>2. ייאסר ביקור של דיירים במוסדות המיועדים לאוכלוסייה המבוגרת ושל מאושפזים בבתי החולים. מי שנמצאים עימם במגע ישיר יקפידו על כללי היגיינה מחמירים.</p> <p>3. מתחמים גדולים (כגון בתי קולנוע) יפעלו תוך הקפדה על כללי ריחוק חברתי מתונים;</p> <p>4. מרפאות החוץ ומסגרות אשפוז יחזרו לפעילות סלקטיבית בהתאם להנחיות הנדרשות.</p> <p>5. חדרי הכושר יפעלו אם מתאפשרת הקפדה על כללי ריחוק חברתי ופעולות חיטוי מחמירות.</p> <p>6. ברים יוכלו לפעול תוך הקפדה, במקום שהדבר אפשרי, על תפוסה מופחתת.</p>	<p>1. יימשך עידוד העבודה מרחוק כשהדבר אפשרי.</p> <p>2. ייסגרו חללים משותפים שלעובדים יש נטייה להתכנס בהם התכנסויות חברתיות/ ייקבעו כללים מתונים לריחוק חברתי.</p> <p>3. יש לשקול יצירת תנאי עבודה מיוחדים לעובדים השייכים לקבוצות סיכון.</p>	<p>1. המשתייכים לקבוצות סיכון ימשיכו לשהות בבתיהם. בני אותו משק בית החוזרים לעבוד יקפידו לבודד את עצמם מיתר בני הבית.</p> <p>2. במקומות ציבוריים שבהם לא ננקטו צעדים מניעתיים ושללא ניתן לשמור בהם על כללי הריחוק החברתי יש להימנע מהתקהלויות של מעל 50 משתתפים.</p> <p>3. ניתן לבצע נסיעות לא חיוניות.</p>

²⁸⁹ White House, CDC, [Guidelines for Opening Up America Again](#), April 16th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

הנחיות השלב השלישי למדינות ולאזורים העומדים באמות המידה

האמורות:²⁹⁰

מעסיקים מסוימים	המעסיקים	כלל הציבור
1. ניתן לשוב ולבקר דיירים בבתי אבות ומאושפזים בבתי חולים. מי שנמצאים עימם במגע ישיר יקפידו על כללי ההיגיינה.	1. ניתן לשוב לעבודה סדירה ללא הגבלות.	1. המשתייכים לקבוצות סיכון ישובו לפעילות חברתית תוך הקפדה על ריחוק חברתי ומזעור החשיפה להתקהלות.
2. מתחמים (כגון בתי קולנוע) יפעלו לפי כללי ריחוק חברתי מוגבלים; ברים יוכלו לפעול בתפוסה גבוהה יותר, במקום שהדבר אפשרי.		2. על אוכלוסייה בסיכון נמוך לשקול לצמצם שהות במקומות שיש בהם התקהלויות.
3. חדרי כושר יישארו פתוחים, תוך עמידה בהנחיות לחיטוי.		

עוד לפי במסמך האמור, הציבור והמעסיקים נדרשים לנקוט את הצעדים הבאים, בכל שלושת השלבים האמורים:

- **הציבור** נדרש להישמע להנחיות הפדרליות, ההנחיות המקומיות והנחיות ה-CDC, ובייחוד להנחיות לעניין עטיית מסכת פנים; להמשיך להקפיד על היגיינת ידיים והיגיינה נשימתית; להישאר בבית במקרה של מחלה, תוך יצירת קשר עם ספקי שירותי הבריאות.

- **המעסיקים** נדרשים לפתח וליישם תוכנית פעולה בהתאם להנחיות הפדרליות והמקומיות בנוגע לריחוק חברתי ולציוד מגן אישי; עליהם לבצע בדיקות חום ופעולות חיטוי; הם נדרשים להגדיר את אופן השימוש בחללים ציבוריים משותפים ולדאוג לחיטויים ולהתנהג על פי הכללים בנסיעות עסקים. לפי המסמך האמור, על המעסיקים לנטר את העובדים לשם גילוי תסמיני מחלה, לא לאפשר לחולים לחזור לעבודתם עד לקבלת אישור רפואי ולפתח וליישם תוכניות לאיתור עובדים שהיו במגע עם חולים במקום העבודה.²⁹¹

כאמור, המעבר משלב לשלב מחייב עמידה בשלוש אמות מידה שפורטו לעיל, אחת מהן היא ירידה בשיעור החולים המאובחנים. יש לציין כי בתדריך לעיתונאים של הבית הלבן מ-15 במאי 2020 ציין נשיא ארה"ב כי עד לאותו מועד נעשו בארה"ב כ-9 מיליון בדיקות.²⁹²

²⁹⁰ White House, CDC, [Guidelines for Opening Up America Again](#), April 16th, 2020, accessed: May 13th, 2020.

²⁹¹ CORONAVIRUS.GOV, [The President's Coronavirus Guidelines for America](#), March 16th, 2020, accessed: April 20th, 2020.

²⁹² The White House, [Remarks by President Trump in a press briefing on COVID-19 Testing](#), May 11th, 2020, accessed: May 13th, 2020.